

KỶ YẾU HỘI THẢO
**SÁNG TẠO VÀ PHÁT
TRIỂN ĐÔ THỊ**
**CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC ĐỐI
VỚI VIỆT NAM**

VIỆN GOETHE HÀ NỘI
30.09.-02.10.2014

PHỐI HỢP VỚI:

Xin trích dẫn như:

Waibel, M. & A. Meyer-Zollitsch (biên tập) (2015): Sáng tạo và phát triển đô thị: Cơ hội và thách thức đối với Việt Nam. Kỷ Yếu Hội Thảo, Số Xuất Bản Tiếng Việt. Hà Nội, Việt Nam, 82 trang. ISBN: 978-604-78-4046-5.

NỘI DUNG

SÁNG TẠO VÀ PHÁT TRIỂN ĐÔ THỊ CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC ĐỐI VỚI VIỆT NAM

LỜI NÓI ĐẦU

Hội nghị quốc tế: Sáng tạo và phát triển đô thị.....	Almuth Meyer-Zollitsch....	04
--	----------------------------	----

CÁC BÀI THUYẾT TRÌNH

Sáng tạo và phát triển đô thị: Cơ hội và thách thức đối với Việt Nam.....	Michael Waibel	06
---	----------------------	----

TÀI LIỆU

Spinnerei Leipzig: Từ bông đến văn hóa - Tự sự.....	Bertram Schultze	08
Kreativ Gesellschaft Hamburg: Cơ chế một cửa để xây dựng nền kinh tế sáng tạo.....	Egbert Rühl.....	14
Kampnagel Hamburg: Trung tâm Mỹ thuật	Amelie Deuflhard.....	22
Baltic Creative và Khu Tam giác Bantích: Tam giác không chỉ có 3 cạnh!.....	Marc Lawler.....	30
98B COLLABoratory: Nền tảng phong phú của nghệ thuật đương đại Philipin.....	Marika B. Constantino.....	38
Sáng tạo và Đô thị: Cơ hội và Thách thức đối với Escolta, Manila	Dominic Galicia.....	44
Tóm Tắt Báo Cáo: Không Gian Sáng Tạo Tại Việt Nam.....	Trương Uyên Ly.....	50
Khảo sát thực trạng ngành nghệ thuật thị giác ở Việt Nam	Nguyễn Thanh Vân.....	56
Tái sinh của khu vực nhà máy cũ ở quận 4 thành phố Hồ Chí Minh	Nguyễn Cẩm Dương Ly	64

TÓM TẮT

Đô thị Sáng tạo Hà Nội (HNCC).....	Đoàn Kỳ Thanh.....	70
Khu 3A, thành phố Hồ Chí Minh	Đỗ Thị Tuyết Mai	72
Khu 21, thành phố Hải Phòng.....	Vũ Trần Trung.....	74
Thư viện C20 library & collabtive, Surabaya, Indônêxia	Kathleen Azali.....	76
kpac: Trung tâm Nghệ thuật biểu diễn Kuala Lumpur.....	Mark Beau de Silva & Mudzafar Sanusi aka Mudz	78

DẤU

Triển lãm “Sáng tạo và các thành phố”.	Michael Waibel	82
--	----------------------	----

Lời Nói Đầu

International Conference: Creativity and the City

ALMUTH MEYER-ZOLLITSCH

Almuth Meyer-Zollitsch (năm sinh: 1957) theo học chuyên ngành Văn học, Lịch sử và Lịch sử Nghệ thuật tại Freiburg (CHLB Đức) và Florence (Italy). Bà có bằng Tiến sỹ chuyên ngành Lịch sử. Từ năm 1985, bà bắt đầu làm việc cho Viện Goethe với một số chức trách ở cả cấp quốc gia và quốc tế. Sau các nhiệm kỳ công tác tại Brúcxen (VQ Bỉ), Milan (Italy), Muynich (CHLB Đức), từ năm 2010, bà đảm nhiệm vị trí giám đốc của Goethe-Institut tại Việt Nam.

LIÊN HỆ

TS. Almuth Meyer-Zollitsch

Viện trưởng

Viện Goethe Việt Nam

56-58 Nguyễn Thái Học

Hà Nội, Việt Nam

ĐT: +84 (0) 4 373 42 251

Mail: Almuth.Meyer-Zollitsch@hanoi.goethe.org

www.goethe.de/ins/vn/en/han.html

LỜI NÓI ĐẦU

Trên toàn thế giới, khuyến khích sáng tạo là một chiến lược cơ bản để phát triển kinh tế và tạo ra việc làm mới. Việt Nam cũng không phải ngoại lệ. Sự sáng tạo cần có một không gian và môi trường thành thị năng động, nơi cho phép trải nghiệm sự đa dạng về văn hóa, mạng lưới làm việc, khơi gợi nguồn cảm hứng đa chiều và cung cấp chi phí thuê rẻ. Trong bối cảnh đó, những không gian sáng tạo trong các đô thị như các phòng tranh, nhà xưởng, văn phòng thiết kế, quán bar, quán cà phê và các xưởng sáng tác của các nghệ sĩ cho thấy một tổng thể sinh động và hấp dẫn với rất nhiều cơ hội. Nơi đây, các không gian sáng tạo có thể có một vai trò quan trọng trong việc thương mại hóa đô thị, bởi chúng có thể có những đóng góp vào việc tạo ra hình ảnh của một thành phố hiện đại và cởi mở trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu ngày càng quyết liệt giữa các đô thị.

Mục đích chính của hội thảo này là nâng cao hiểu biết về vai trò tiềm năng của các không gian sáng tạo trong phát triển đô thị tại Việt Nam trong tương lai và về những việc cần làm để khuyến khích, thúc đẩy tiềm năng đó. Hội thảo cũng giới thiệu một số mô hình không gian sáng tạo ở các nước Đông Nam Á cũng như một số nước phương tây như Đức, Anh. Từ đó tạo điều kiện trao đổi và cân nhắc khả năng học hỏi cũng như ứng dụng từ các mô hình đã hoạt động tốt đó.

“Sáng tạo và phát triển đô thị” là sự kiện tiếp nối chuỗi hội thảo về Phát triển đô thị do Viện Goethe tổ chức trong những năm gần đây, phối hợp thực hiện cùng Bộ văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam, Hội đồng Anh và UNESCO. Xin chân thành cảm ơn sự cộng tác hiệu quả của TS. Michael Waibel, Chuyên gia nghiên cứu và Trưởng dự án của trường Đại học Hamburg, người tiếp tục đảm nhận vai trò điều phối khoa học cho hội thảo lần này.

Các Bài Thuyết Trình: Sáng tạo và phát triển đô thị: Cơ hội và thách thức đối với Việt Nam

MICHAEL WAIBEL

Michael Waibel, Tiến sĩ chuyên ngành Địa Lý, là nghiên cứu viên chính và trưởng nhóm dự án tại Khoa Địa Lý Trường Đại học Hamburg, CHLB Đức. Năm 2001, ông hoàn thành luận án tiến sĩ về phát triển đô thị tại Trường Đại học Goettingen, CHLB Đức.

Các nghiên cứu của ông tập trung vào các chủ đề như đô thị hóa, các chính sách giảm thiểu hậu quả của biến đổi khí hậu, các chính sách xây dựng các khu nhà ở sử dụng năng lượng một cách hiệu quả, các phong cách sống bảo vệ môi trường, các thói quen và hành vi của tầng lớp trung lưu ở đô thị, cũng như tăng trưởng xanh và quản lý đô thị (xanh). Các khu vực nghiên cứu chính của ông gồm có Việt Nam và Trung Quốc.

Ông là Tổng Biên tập của tạp chí ĐỊA LÝ THÁI BÌNH DƯƠNG thường đăng tải các bài nghiên cứu đánh giá đồng cấp, và cũng là Tổng Biên tập của loạt sách DIỄN ĐÀN THÁI BÌNH DƯƠNG.

LIÊN HỆ

TS. Michael Waibel

Đại học Hamburg

Khoa Địa lý kinh tế

Bundesstr. 55 (Geomatikum)

20146 Hamburg

Đức

ĐT: +49 (0) 40 42.838-5030

Mail: mail@michael-waibel.de

www.michael-waibel.de

CÁC BÀI THUYẾT TRÌNH

Hội nghị lần này được tổ chức với hai lý do. Thứ nhất là việc đóng cửa Zone 9, một trung tâm của các hoạt động sáng tạo, dù nơi này đã tồn tại được khoảng 10 tháng vào năm 2013, thổi bùng nhiệt huyết và những nỗ lực chung của giới nghệ thuật, sáng tạo Hà Nội, cũng như trở thành một điểm thu hút du khách nổi tiếng. Thứ hai là việc Chiến lược Quốc gia về Phát triển các Ngành Văn hóa Việt Nam đến năm 2020 và Tầm nhìn đến 2030 được soạn thảo và ban hành vào cuối năm 2013, dù vậy vẫn chưa bảo đảm đầy đủ cơ chế triển khai, tự chủ cho lĩnh vực hoạt động này. Chính từ những lý do này mà chúng tôi nảy sinh ý tưởng tổ chức một hội nghị để đóng góp các kiến thức thực tiễn cho các bên liên quan trong lĩnh vực hoạt động sáng tạo trong nước, cũng như nâng cao nhận thức của các nhà hoạch định chính sách về tiềm năng của những trung tâm sáng tạo như trên trong công cuộc phát triển văn hóa, đô thị, kinh tế.

Như đã biết, Việt Nam đang đứng trước nhu cầu cấp bách cần bắt kịp ra khỏi giai đoạn sản xuất đại trà những sản phẩm cấp thấp. Trong bối cảnh đó, sáng tạo có thể là một nguồn lực quan trọng để giúp Việt Nam thực hiện mục tiêu này. Thậm chí, sáng tạo còn thường được gọi bằng một mỹ từ là “liều thuốc tiên” để nâng cấp nền kinh tế, tạo việc làm trong khi không cần hay chỉ cần đầu tư rất ít từ ngân sách. Hơn nữa, sáng tạo, văn hóa còn có thể là những tiền đề chính của các chiến lược phát triển đô thị, là công cụ quy hoạch, tiếp thị đô thị, nhằm góp phần tạo dựng hình ảnh về một đô thị hiện đại, hấp dẫn trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu ngày càng tăng. Trong đó, những không gian sáng tạo, vốn thường có địa điểm là những khu vực sản xuất công nghiệp cũ bỏ hoang, có thể trở thành một nền tảng cho phát triển văn hóa.

Những không gian sáng tạo của Châu Âu và Mỹ, còn được biết đến với tên gọi là những cụm sáng tạo hay quần thể văn hóa, đã ra đời từ những thập niên 1970, 1980. Những khu vực này thường được hình thành nên bởi một số nghệ sĩ đơn lẻ tìm đến những nhà máy, nhà kho bỏ hoang ở những khu vực công nghiệp đang trong thời suy tàn, có giá thuê rẻ, cơ chế quản lý thông thoáng để đặt cơ sở. Giá trị của những không gian sáng tạo không chỉ nằm ở tiềm năng kinh tế mà còn ở giá trị nội tại của chúng với tư cách là phương tiện để bảo tồn di tích văn hóa và khuyến khích nghệ thuật phát triển. Mặt khác, kết quả đánh giá về các không gian sáng tạo hiện còn nhiều nghi vấn vì dù là những địa điểm đã được tu bổ khang trang và có tính thương mại cao nhưng những cơ sở này vẫn chỉ đem lại những công việc có mức lương thấp.

Mục tiêu chính của hội nghị này là để hiểu rõ hơn về tiềm năng của các không gian sáng tạo trong việc đóng góp vào công cuộc phát triển đô thị của Việt Nam và giải pháp để thực hiện điều đó. Các nghiên cứu điển hình về một số mô hình của các nước trong khu vực như Ấn Độ, Philipin, Malaixia, Trung Quốc hay các nước phương Tây như Anh, Đức, cũng như các trung tâm đô thị khác trong nước như TP. Hồ Chí Minh sẽ được trình bày, thảo luận tại hội nghị để rút ra bài học kinh nghiệm từ những điển hình trên, đặc biệt liên quan đến thành phố thủ đô của Việt Nam, với bề dày truyền thống văn hóa vốn là một nền tảng chính của nơi này.

Chẳng hạn trong trường hợp nước Đức, chương trình sẽ giới thiệu về một thể chế phát triển đô thị cộng đồng kiểu mới: đó là những cơ quan có vai trò trung gian giữa quyền lợi của chính quyền và giới nghệ sĩ địa phương, chẳng hạn đứng ra làm trung quản lý các khu vực bỏ hoang, chưa có người sử dụng để phục vụ cho các ngành nghề sáng tạo.

Mục tiêu chính của việc phân tích, so sánh giữa các trường hợp điển hình của nước ngoài sẽ là làm thế nào để có được những giải pháp phù hợp với đặc thù của đô thị Việt Nam, làm thế nào để thu thập được kiến thức thực tiễn nhằm biến những chủ trương lớn như Chiến lược Phát triển Văn hóa Việt Nam đến năm 2020 thành hiện thực.

Nhìn chung, chúng ta cần nâng cao nhận thức rằng văn hóa, sáng tạo cần được coi là những nền tảng quan trọng của đô thị, và các không gian sáng tạo có thể trở thành những biểu tượng sống động để liên kết giữa nghệ thuật với không gian, con người của đô thị. Chính vì lẽ đó, các không gian sáng tạo còn có thể là công cụ để phát hiện những cư dân đô thị đang có trong tay những nét văn hóa, di sản, nghệ thuật của đô thị. Điều này đặc biệt đúng với trường hợp của Hà Nội.

Đối tượng chính của chương trình sẽ là các nhà hoạch định chính sách ở cả trung ương và địa phương (như Bộ Văn hóa, Thể thao, Du lịch, Ủy ban Văn hóa TP. Hà Nội hay lãnh đạo các ban hợp tác quốc tế), các hội ngành nghề sáng tạo (như mạng lưới các doanh nghiệp sáng tạo Việt Nam), các khoa học gia, đại diện các tổ chức phi chính phủ, tổ chức văn hóa, các doanh nghiệp thuộc lĩnh vực sáng tạo, các văn phòng kiến trúc và công chúng nói chung.

Hội nghị cũng sẽ tạo điều kiện để các bên liên quan trong lĩnh vực văn hóa, sáng tạo của Việt Nam có cơ sở trao đổi về nhu cầu, nguyện vọng của mình. Nhờ vào đó mà quá trình đối thoại chính sách giữa các bên liên quan sẽ được khởi động. Xây dựng mạng lưới, khuyến khích hình thành những sự hợp tác mới, tăng cường hợp tác theo chiều ngang giữa đại diện của nhà nước, các tổ chức xã hội và các lĩnh vực văn hóa sẽ là kết quả mà hội nghị hướng đến.

Ngoài các bài phát biểu tại diễn đàn, một số hình thức truyền đạt có tính tương tác cao sẽ được chú trọng như thảo luận nhóm nhỏ, thu thập ý tưởng thông qua phiếu đóng góp và sử dụng công cụ tranh lật.

Ngoài ra, trong chương trình cũng sẽ có một buổi triển lãm tích hợp với 21 áp-phích về các không gian sáng tạo ở các khu vực Đông Á, Đông Nam Á, Châu Âu, trình chiếu 3 phim tài liệu về các không gian sáng tạo, một về Zone 9 tại Hà Nội, một về Area 21 Hải Phòng và một về các trung tâm sáng tạo của Ấn Độ, nhằm nêu bật tiềm năng của hoạt động sáng tạo đối với đô thị. Thời gian bắt đầu triển lãm và chiếu phim là từ tối ngày 30/9/2014.

Để đạt được hiệu quả tác động vượt ngoài phạm vi của chương trình, dự kiến các kết quả của hội nghị sẽ được phổ biến thông qua ấn phẩm điện tử thực hiện sau hội nghị.

CREATIVITÄT

IN THE CITIES

GERMANY

SPINNEREI
LEIPZIG

Spinnerei Leipzig: Từ bông đến văn hóa - Tự sự

BERTRAM SCHULTZE

Ông Bertram Schultze sinh năm 1969 tại Đức, học Kiến trúc, Kinh tế tại Nürnberg và Laixich cho đến năm 1997, hành nghề môi giới, đầu tư địa ốc tự do cho đến năm 1999. Đầu tư nhà máy lần đầu từ 1999 đến 2001 tại công trình tên là Stelzenhaus ở Laixich, với tư cách bên góp vốn tại MIB AG. Từ năm 2001 là TGD phụ trách công tác cải hoán thương mại và đầu tư tại xưởng sợi bông từng một thời lớn nhất đại lục Châu Âu thành Trung tâm Nghệ thuật nổi tiếng thế giới là Spinnerei tại Laixich. Từ năm 2007, ông cũng phụ trách việc phục hồi một nhà máy của của AEG tại Nürnberg. Khu phức hợp rộng 170.000 m2 được cải tạo thành một khu đô thị mới để phát triển văn hóa, khoa học.

LIÊN HỆ

Bertram Schultze

SPINNEREI

Leipziger Baumwollspinnerei

Verwaltungsgesellschaft mbH

Spinnereistr. 7

04179 Laixich

Đức

ĐT: +49 (0) 341-49 80 201

Mail: bs@spinnerei.de

www.spinnerei.de

TÓM TẮT

Hơn 125 năm trước, Leipziger Baumwollspinnerei Aktiengesellschaft mua một lô đất rộng khoảng 10 ha ở khu ngoại ô phía tây Laixich. Đến năm 1907, đây đã là nhà máy sợi bông lớn nhất đại lục Châu Âu. Thị trấn công nghiệp đầy sự cuốn hút này, với những ngôi nhà của công nhân, các khu vườn phân lô, nhà trẻ của nhà máy, cho đến nay vẫn hầu như còn nguyên vẹn. Năm 1992, khu phức hợp sản xuất sợi bông khi đó đã trở nên lỗi thời này bắt đầu được cải tạo lại và kể từ đó đã chứng kiến những thay đổi không ngừng. Những người tiên phong trong công cuộc cải tạo nơi đây phần lớn là các họa sỹ, từ đó, Spinnerei (xưởng bông) giờ đây đã trở thành nơi đặt hơn 100 xưởng tranh các loại. Trong số những họa sỹ đầu tiên đến khu nhà máy cũ này có một số những tên tuổi nổi tiếng thế giới, như Neo Rauch, người cho đến nay vẫn còn làm việc tại đây. Ngoài các họa sỹ, Spinnerei còn có khả năng thu hút các nhạc sỹ, nghệ sỹ múa, thợ thủ công, kiến trúc sư, thương gia, nhà in, nhà thiết kế và nhiều người khác đến lập cơ sở, nhà xưởng tại đây. Đến cuối năm 2004, Spinnerei đã nổi tiếng là một trung tâm sáng tạo nghệ thuật và thành công trong việc thu hút sự chú ý của giới triển lãm nghệ thuật Laixich. Năm 2005, 6 xưởng tranh của Laixich tổ chức các cuộc triển lãm mới tại Spinnerei, một trong những cơ sở tiên phong trong số đó là EIGEN + ART, với một phòng tranh tuyệt đẹp mở tại buồng máy hơi đốt cũ của nhà máy. Sự quan tâm quốc tế ngày càng tăng đối với nghệ thuật của Laixich là động lực thu hút thêm nhiều người đến thuê, và cho đến nay Spinnerei đã có tới 14 xưởng tranh và phòng triển lãm. Các xưởng tranh, nghệ sỹ thường trú và trung tâm phi lợi nhuận Nhà số 14 đã sáng tạo một “vũ trụ nghệ thuật” độc nhất vô nhị trên thế giới. Khó có thể có một khu nhà xưởng cũ rộng lớn, được cải tạo lại để cho thuê thu hút được nhiều người đam mê nghệ thuật đồng thời cũng là nơi ở, làm việc của nhiều nghệ sỹ và những nhà sáng tạo tự do khác đến vậy. Hiện nay, Spinnerei đã trở thành một di tích thực sự từ khu nhà xưởng cũ, được thổi hồn nhờ những cư dân sáng tạo của nó và những nội dung nghệ thuật đương đại mà họ mang đến nơi đây.

TÀI LIỆU

Khu nhà xưởng mà ta biết đến qua những nghệ sỹ như Sandro Porcu và Kaeseberg từ năm 1994 thật rộng lớn, cổ kính, xưa cũ. Nơi này trước đây từng rất tĩnh lặng nhưng đến nay đã được truyền một sức sống mới. Chúng tôi bị mê hoặc bởi không khí đặc trưng nơi đây, cũng như những xưởng tranh mới được dựng lên khi các hoạt động sản xuất của nhà máy dần đóng cửa. Sau đó, người quản lý là Regina Lenk (sau này là Regina Bux), từng làm việc tại nhà máy sợi bông từ thời CHDC Đức, chú ý đến những ý tưởng mới và chấp nhận đáp ứng nhu cầu của những con người trẻ trung, sáng tạo đang cần thuê mặt bằng với giá phải chăng. Đến năm 2000, dây chuyền sản xuất cuối cùng đóng cửa, và chủ sở hữu nhà máy có trụ sở tại Cologne sau khi mua lại nhà máy từ Treuhand (đơn vị phụ trách các xí nghiệp quốc doanh cũ của CHDC Đức) vào năm 1993, bắt đầu tìm kiếm người mua mặt bằng, nhờ đó mà chúng tôi có được cơ hội mua lại nó. Chúng tôi quyết định chấp nhận thử thách. Dù sao thì chúng tôi cũng mới đầu tư, cải tạo khu Stelzenhaus gần đó nên đã có kinh nghiệm về khu vực này. Chúng tôi cũng nhìn thấy tiềm năng của khu này. Ở thời điểm đó, chúng tôi gồm 3 người – Florian Busse từ Munich, (Heintz & Co.), Tillmann Sauer-Morhard từ Béclin và Bertram Schultze từ Laixich (cả hai đều làm cho MIB AG). Đến năm 2002, chúng tôi có thêm thành viên mới là Karsten Schmitz từ Munich.

Chúng tôi mua lại cơ sở này vào ngày 26/7/2001. Đó là một quyết định chủ yếu dựa trên cảm tính, vì dù sao thì thị trường bất động sản cũng đã qua thời kỳ đáy sau giai đoạn tăng trưởng quá nóng thời kỳ hậu thống nhất. Dù không mong đợi giá trị kinh tế sẽ tăng nhưng chúng tôi cảm thấy Spinnerei có rất nhiều tiềm năng. Tuy vậy, tất cả các ngân hàng chúng tôi đến để nghị đầu tư đều từ chối khi nghe chúng tôi nhắc đến những từ như “nhà xưởng cũ rộng”, “họa sỹ”, “Đông Đức”. Không một ai muốn bỏ tiền cho thứ mà họ cho là một đồng gạch vụn.

Vậy là chúng tôi gặp vấn đề. Đầu tư vốn cho một khu nhà máy đã có tuổi đời hơn 100 năm, gồm 20 tòa nhà nằm trên diện tích gần 10 ha và 90.000 m² mặt bằng, trong đó chỉ mới có khoảng 6.000 m² có người ở, có vẻ như một rủi ro khá lớn. Vì thế mà chúng tôi không thể mạo hiểm có bất kỳ sự đầu tư vội vã, thiếu cân nhắc nào tại đây, và đó chính là một quyết định đúng. Thay vào đó, chúng tôi tập trung vào những điều kiện tuyệt vời đã có sẵn: đây là một thị trấn công nghiệp đúng nghĩa, tình trạng gần như không thay đổi kể từ thời những năm 1884-1907, với những ngôi nhà của công nhân dọc con sông Thüringer Strasse, một nhà trẻ của nhà máy và một khu đất phân lô nằm giữa Spinnereistrasse và con kênh Karl-Heine. Chúng tôi quả đã mua được một món hời.

Năm 2001 có tổng cộng 60 đơn vị thuê. Trong đó có 30 cơ sở của các họa sỹ, số còn lại là của các thợ thủ công, kiến trúc sư, người thuê khu vực tầng xép cũ, xưởng xe đạp thủ công Generator và Kunstraum B/2. Liệu đây có phải là khối lượng tới hạn định sẵn về tiềm năng sáng tạo? Dù sao đi nữa thì khu này cũng đã có một môi trường riêng của nó. Và tất cả những thứ đó

đều đã có sẵn mà chưa cần bỏ đồng vốn đầu tư đáng kể nào.

Ngoài ra, chất lượng xây dựng cũng rất tốt. Từ 100 năm trước, các xưởng sợi bông phần lớn đều được xây dựng rất chắc chắn để tồn tại nhiều năm. Một lý do là các kiến trúc sư muốn xây dựng công trình để có độ bền lâu dài và lý do nữa là phải làm sao duy trì được nhiệt độ 23°C trong quá trình sản xuất sợi để có chất lượng sợi tốt. Chính vì thế mà các công trình đều có các kết cấu nề chắc chắn, tường dày tới hơn 1 mét, cửa sổ khung gang lớn có cách nhiệt bằng bắc và mái phủ đầy huê tây. Chỉ cần đầu tư một khoản tương đối nhỏ để đưa những công trình vững chãi này trở lại sử dụng, đồng thời chi phí vận hành cũng khá thấp. Chúng tôi đã cho thuê được một số phần của công trình với các điều kiện thuận lợi, và đó là một yếu tố quan trọng để thu hút những thanh niên sáng tạo, đồng thời bảo tồn được nét đặc trưng vốn có của công trình.

Năm 2002, nghệ sĩ Jim Whiting mang dự án “Bimbotown”, một không gian nghệ thuật người máy, của mình đến Spinnerei. Cùng năm đó, chúng tôi gặp gỡ Quỹ Federkiel, là bên tỏ ý muốn tham gia đầu tư vào nơi này để phục vụ cho những nghệ sĩ cư trú và cả những người khác. Quỹ này đã tổ chức một số chương trình, trong đó có hội nghị chuyên đề quốc tế “Làm thế nào để ngành kiến trúc có tư duy xã hội”, từ đó kéo theo ý tưởng biến đổi Nhà số 14, công trình lớn nhất của Spinnerei, thành một trung tâm nghệ thuật đương đại phi lợi nhuận, trong khuôn khổ kế hoạch đầu tư thương mại tổng thể.

Kết quả của ý tưởng này là chúng tôi không phải sửa chữa ngay Nhà số 14 mà thay vào đó có thể tập trung vào một số nhà khác. Chúng tôi bố trí thêm đèn, cải thiện sự thoáng đãng trong công trình bằng cách phá bỏ một số kết cấu xây từ thời CHDC Đức, cũng như các công trình kho than và lò hơi nguyên bản (sau nhiều buổi bàn bạc dài), cùng với Nhà số 8, được xây năm 1925. Chúng tôi đã áp dụng nguyên tắc phát triển đô thị “chủ động” của New York. Quyết định của chúng tôi khiến những người khác có lòng tin vào kế hoạch đầu tư của chúng tôi, và đến năm 2003, chuỗi đại lý chuyên về máy vi tính “Zur 48” ký hợp đồng thuê toàn bộ Nhà số 9, qua đó đem lại sự hậu thuẫn tài chính quan trọng cho sự phát triển dài hạn sau này của Spinnerei. Cũng trong năm đó cũng có một hoạt động đầu tư tuy nhỏ nhưng đã tạo nên chuyển biến lớn trong cuộc sống thường nhật của nơi này, đó là sự có mặt của Café Mule. Một năm sau, chúng tôi tiến hành sửa chữa tường ngoài của nhà số 3, 4, 5, 6, cũng như công trình nhà trẻ.

Mấy năm đầu sau dự án, uy tín của “Trường Laixích mới” ngày càng tăng. Neo Rauch là một trong những họa sĩ đầu tiên đến ở tại Spinnerei, đồng thời nhiều họa sĩ tiếng tăm khác của Laixích cũng lập xưởng tại đây. Khu vực ngày càng có liên hệ nhiều với hội họa, từ đó mà tạo dựng nên một tên tuổi mới.

Năm 2004, Quỹ Federkiel tổ chức một chuyến thăm New York. Trong các chuyến thăm của chúng tôi đến Chương trình Armory, chương trình Whitney tổ chức hai năm một lần, chương trình P.S.1 và đặc biệt là Dia:Beacon và MASS MoCA tại Massachusetts, chúng tôi được chứng kiến thêm nhiều điều về sức cuốn hút rõ ràng của nghệ thuật khi được trình bày trong bối cảnh nhà xưởng công nghiệp cũ. Trải nghiệm này dẫn đến việc chúng tôi tổ chức chương trình WERKSCHAU đầu tiên tại Spinnerei, với nội dung là triển lãm chung các tác phẩm của toàn bộ các nghệ sĩ vùng Spinnerei vào mùa hè năm 2004. Chương trình này được tổ chức nhân dịp 120 năm thành lập của địa phương, trong đó chương trình Spinnereifest được tổ chức để đánh dấu sự kiện này là bước đầu tiên để tăng cường giao lưu giữa các cư dân của Spinnerei.

Cũng trong năm này, chúng tôi ký hợp đồng với Judy Lybke. Địa điểm mới của Xưởng EIGEN + ART của anh sẽ là phòng máy hơi nước của xưởng bông. Galerie Dogenhaus của Jochen Hempel và hãng ASPN khi đó mới thành lập cũng đến thuê mặt bằng, cũng như Galerie Kleindienst và maerzgalerie. Kunstraum B/2 đi vào hoạt động từ năm 1998 và trở thành xưởng vẽ do các họa sĩ điều hành, với cơ sở mới là Nhà số 20. Thu hút các xưởng tranh đến với Spinnerei là điều quan trọng đối với chúng tôi vì đã có kinh nghiệm và biết cách vận hành cho dù thành công của trào lưu hội họa Laixích thời bấy giờ cũng không kéo dài được lâu. Chất lượng và môi trường tuyệt hảo của các phòng triển lãm cũng như mức giá thuê hợp lý khiến nơi đây có sức hấp dẫn đối với các xưởng tranh. Cũng vào khoảng thời gian này, chúng tôi liên hệ được với Wolfgang Boesner, và chỉ trong vòng mấy tuần đã ký được hợp đồng với doanh

Trong giai đoạn 1999-2001, ông tiến hành dự án phát triển nhà máy Stelzenhaus lần đầu ở Leipzig với tư cách là cổ đông nhỏ của MIB AG.

BERTRAM SCHULTZE
NHỮNG ẢO TƯỢNG CỦA SPINNEREI

nghiệp vật tư ngành hội họa của anh. Bau + Farben Kontor (doanh nghiệp xây dựng, hội họa) đến thuê Nhà số 23, trước đây từng là điểm xếp hàng của xưởng bông.

Vào ngày 1/5/2005, các xưởng tranh chính thức mở cửa cơ sở mới với một kỳ cuối tuần hoành tráng thu hút hơn 10.000 quan khách. Thế là ngay lập tức, chúng tôi đã đưa Laixích có mặt trên bản đồ du lịch nghệ thuật toàn cầu. Kể từ đó, chúng tôi liên tục duy trì, phát huy hoạt động, dù ở nơi đây vẫn chỉ tồn tại ranh giới mờ giữa không gian sống, làm việc và điểm thu hút du khách. Chưa một “nhà xưởng nghệ thuật” nào chúng tôi biết có được sự hài hòa này: phần lớn chỉ là những tập hợp các xưởng tranh tư nhân không mở cửa rộng rãi hoặc điểm chuyên thu hút du khách, chỉ tập trung vào các chương trình triển lãm. Trong khi đó, Spinnerei kết hợp được cả hai. Đây vừa là nơi làm việc vừa là điểm đến hấp dẫn đối với công chúng. Du khách có thể bỏ cả ngày xem triển lãm trong một bối cảnh đầy lôi cuốn mà không hề tốn một đồng tiền vé vào cửa.

Gallery Pierogi của Brooklyn và gallery Fred của Luân Đôn cũng đến Spinnerei do danh tiếng quốc tế của địa phương ngày càng tăng cũng như do có mối liên hệ riêng với 2 gallerie tại chỗ là Galerie Dogenhaus và Galerie EIGEN + ART. Vào ngày 1/2/2007, Spinnerei vinh dự được tờ The Guardian gọi là “Điểm đến hấp dẫn nhất trái đất”. Tuy nhiên, mục tiêu của chính sách hợp tác của chúng tôi cũng được thể hiện bởi những chương trình triển lãm như “Imperium” của Galeria Hilario Galguera, với các tác phẩm nghệ thuật Mêhicô và quốc tế, và “TERRA NULLIUS”, đưa nghệ thuật đương đại Úc trải qua đến HALLE 14. Các doanh nghiệp không thuộc lĩnh vực nghệ thuật cũng có cơ sở tại Spinnerei. Trong số này có Klavierhaus Fiech (đại lý đàn dương cầm Fiech) và Steinway & Sons, một doanh nghiệp rượu, doanh nghiệp chuyên về hệ thống ăng-ten tình báo Epak và một số doanh nghiệp đáng chú ý khác.

Việc họa sỹ người Anh Darren Almond có mặt trong thời gian ngắn tại Nhà số 12, trước đây là xưởng sắp kim, dẫn đến việc kết cấu bao ngoài và lớp mái có cửa sổ trời của công trình được tu sửa, từ đó biến nơi đây thành một điểm đến tuyệt vời cho các cuộc triển lãm sau này. Từ khi Nhà số 18 được tu sửa vào năm 2007/2008 và một phần khu này được cho các hãng in, một doanh nghiệp bảo quản tranh, một trung tâm tổng đài, một nhà hát tuổi trẻ và các nghệ sỹ thuê, chúng tôi đã tu bổ và cho thuê gần 50.000 m² mặt bằng của Spinnerei. Ống khói cao 50 m, cũng là một biểu trưng của công trình, có thể nhìn thấy được từ xa và được bảo tồn nhờ người dân góp tiền cho công tác bảo tồn các công trình kỷ niệm. Nhà số 14 được bảo tồn cho các hoạt động công ích cho 15 năm tới. Công trình này hiện được hội HALLE 14 e.V. quản lý, và hội này cũng là đơn vị tổ chức các chương trình tại đây. Quỹ Nghệ thuật Columbus và Hochschule für Grafik und Buchkunst (Viện Nghệ thuật Tạo hình Laixích) là những đối tác quan trọng trong hợp đồng này.

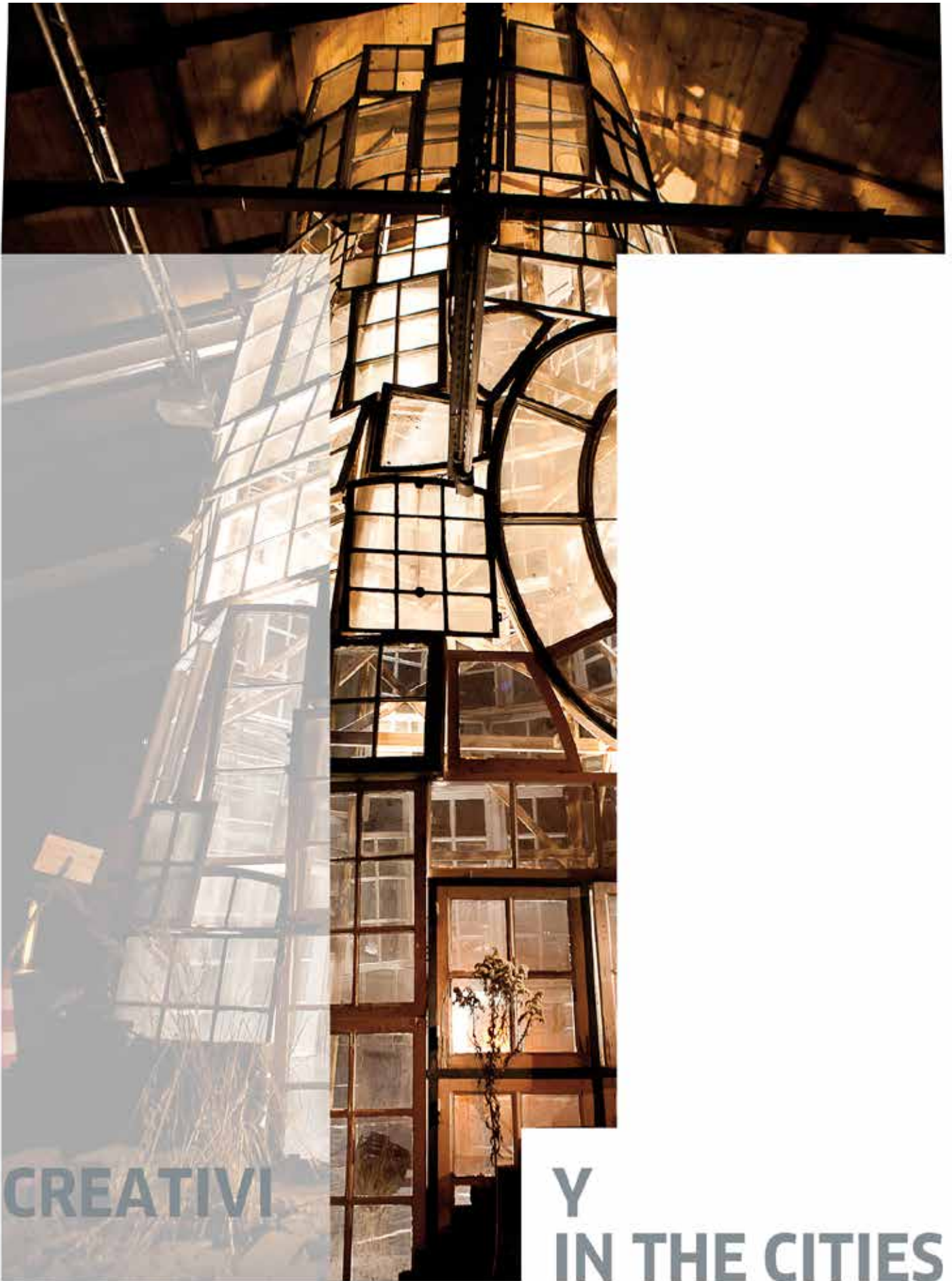
Hiện nay vẫn còn lại một số mặt bằng lớn chưa sử dụng, nhất là Nhà số 7. Công trình này chưa được tu sửa, cũng như khu nhà ở của công nhân tại Thüringer Strasse, cũng vừa mới được nhập cùng vào khu phức hợp, sẽ là trọng tâm công việc của chúng tôi trong mấy năm tới. Sự kết hợp hiệu quả giữa các mục đích sử dụng vị nghệ thuật và ngoài nghệ thuật đã được thử nghiệm và kiểm chứng cũng sẽ được tiếp tục mở rộng ra những địa điểm này. Một lần nữa, chúng tôi sẽ tiếp tục tìm kiếm những đối tượng sử dụng tiềm năng để giúp chúng tôi phát triển hơn nữa khu vực này trong thời gian tới.

Hiện nay, Spinnerei được coi là một trong những mô hình tối ưu về việc hồi sinh các công trình công nghiệp bằng nghệ thuật, văn hóa, đồng thời nhiều thành phố, cộng đồng khác vẫn đang tiếp tục tìm hiểu xem liệu mô hình này có thể thực hiện được ở nơi nào khác không. Đó cũng là câu hỏi chúng tôi tự đặt ra cho mình khi mua nhà máy AEG cũ ở Nuremberg ngay sau khi họ ngừng sản xuất máy giặt tại đây vào năm 2007. Sau 5 năm đầu tư, chúng tôi đã được nhận giải thưởng xây dựng của Đức về phát triển đô thị lồng ghép sau khi hoàn cải nơi này thành một khu đô thị mới. Như vậy có thể nói việc chuyển giao kinh nghiệm của Spinnerei đến những nơi khác là có thể cho dù mọi dự án đầu tư lớn đều có những đặc điểm riêng và cần xây dựng bản sắc riêng.

Những yếu tố quan trọng để thành công là làm sao mua được với giá rẻ, công trình có kết cấu tốt, thành phố nơi đặt nhà máy có hạ tầng văn hóa tốt, thành phố có trường đại học và thực sự quan tâm đến những gì bạn làm.

Cuộc phiêu lưu bắt đầu tư việc chúng tôi mua cơ sở này vào năm 2001 là kết quả của một tâm trạng phấn khích nhất định, niềm đam mê, cũng như kinh nghiệm và trực giác. Dù vậy, những kết quả đạt được trong mấy năm qua sẽ không thể đạt được nếu chúng tôi không có các khách thuê và nhà bảo trợ, những người luôn tin tưởng vào chúng tôi. Chúng tôi muốn nhân cơ hội này chân thành cảm ơn họ, cũng như xin đặc biệt cảm ơn các cơ quan tài trợ nhà nước của Thành phố Laixích, Bang tự trị Sachsen và chính phủ liên bang. Chúng tôi mong muốn tiếp tục nhận được sự hợp tác tại Spinnerei, và chắc chắn rằng các nhà xưởng của công trình luôn rất bền vững và sẽ tiếp tục sống động, cuốn hút trong nhiều năm nữa.

Trước đó cho tới năm 1999, ông làm việc tự do với vai trò phát triển và đại lý nhà đất.

CREATIVI

Y
IN THE CITIES

Kreativ Gesellschaft Hamburg: Cơ chế một cửa để xây dựng nền kinh tế sáng tạo

EGBERT RÜHL

LIÊN HỆ

Egbert Rühl

Hamburg Kreativ Gesellschaft mbH

Hongkongstraße 5 /3. Boden

20457 Hamburg

Đức

ĐT: +49 (0) 40-8797 986 13

Mail: egbert.ruehl@kreativgesellschaft.org

www.kreativgesellschaft.org

Ông Egbert Rühl sinh năm 1958 tại Frankfurt am Main, là nhà nghiên cứu lịch sử và xã hội học cho đến năm 1983, đồng thời là thành viên cơ quan nghị viện địa phương Kelsterbach cho đến năm 1985. Sau khi hành nghề tự do trong lĩnh vực phát thanh, truyền hình và tại một số nhà hát của thành phố Frankfurt, cũng như quản lý Frankfurter Kurorchester, ông thành lập văn phòng quản lý văn hóa vào năm 1988. Từ năm 1999 đến 2001, ông là TGD Kultur-Labor GmbH tại Brandenburg/Havel và là nhà đồng tổ chức lễ hội nhạc jazz Brandenburg và lễ hội âm nhạc Brandenburg. Đến năm 2010, ông trở thành giám đốc đầu tiên của trung tâm văn hóa thành phố Alte Feuerwache Mannheim GmbH, và giám đốc điều hành duy nhất khi đó. Đồng thời, ông cũng tham gia tổ chức một số lễ hội, chương trình trên cương vị điều hành cũng như tham gia ban giám khảo chương trình Neuer Deutscher Jazzpreis Mannheim. Ông Egbert Rühl là TGD Kreativ Gesellschaft Hamburg kể từ khi cơ quan này thành lập năm 2010. Đây là một cơ quan thuộc chính quyền thành phố với chức năng xúc tiến các ngành nghề sáng tạo của Hamburg.

TÓM TẮT

Hamburg Kreativ Gesellschaft là một cơ quan thuộc chính quyền thành phố được Hamburg xây dựng nhằm thúc đẩy các ngành nghề sáng tạo của thành phố. Với khả năng cho phép liên hệ, cung cấp dịch vụ trực tiếp, Kreativ Gesellschaft có đối tượng mở rộng gồm mọi đơn vị, doanh nghiệp sáng tạo có quan tâm ở thành phố thuộc Liên hiệp Hansa này.

Nhiệm vụ chính của cơ quan là cải thiện tình hình chung của các ngành nghề sáng tạo của Hamburg và đóng vai trò cầu nối giữa một số lĩnh vực thuộc các ngành nghề sáng tạo, cũng như cả những thành phần khác trong các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội.

Đơn vị đặc biệt chú trọng lĩnh vực mặt bằng, đất đai và mở rộng địa bàn cho các ngành nghề sáng tạo của Hamburg. Chính vì vậy mà Kreativ Gesellschaft cũng có nhiệm vụ chính là xác định nhu cầu không gian, địa điểm phù hợp cho những người làm việc trong ngành và đóng vai trò như một trung gian địa ốc.

Mục tiêu chính của cơ quan này là cải thiện tình hình chung của các ngành nghề sáng tạo của Hamburg và đóng vai trò cầu nối giữa một số lĩnh vực thuộc các ngành nghề sáng tạo, cũng như cả những thành phần khác trong các lĩnh vực kinh tế, chính trị, xã hội.

Cơ quan phục vụ mọi đối tượng thuộc các lĩnh vực văn hóa, sáng tạo của Hamburg trên nguyên tắc không coi công việc sáng tạo và kinh doanh là hai mặt đối lập mà thay vào đó muốn kết hợp hai lĩnh vực này để hình thành nên mối quan hệ tương tác cùng có lợi.

Mục tiêu của mọi hoạt động của chúng tôi là xây dựng, hỗ trợ một nền tảng kinh tế bền vững cho các nhân tố sáng tạo của Hamburg. Để làm điều đó cần có những giải pháp phù hợp để đáp ứng cho từng nhu cầu.

Kreativ Gesellschaft Hamburg luôn nhấn mạnh vào tính phù hợp về mặt kinh tế và tiềm năng tương lai của lĩnh vực này bằng cách nâng cao vị thế của lĩnh vực trong con mắt của chính giới, bảo giới và công chúng nói chung.

Ông Egbert Rühl sẽ trình bày về Kreativ Gesellschaft tại hội nghị 'Sáng tạo và Đô thị: Cơ hội và Thách thức đối với Việt Nam', cũng như các mục tiêu, hoạt động của chương trình. Ông là TGD của Kreativ Gesellschaft Hamburg kể từ khi cơ quan này thành lập vào mùa xuân năm 2010.

TÀI LIỆU

Đặt vấn đề

Trong một đô thị hiện đại như Hamburg, các ngành nghề sáng tạo đã trở thành một bộ phận thiết yếu của nền kinh tế nói chung. Đặc biệt, lĩnh vực kinh tế này dự kiến sẽ ngày càng có tầm quan trọng lớn hơn nữa. Với ít nhất 80.000 lao động và hơn 10 tỉ doanh thu mỗi năm, các ngành nghề sáng tạo hiện đóng vai trò quan trọng trong nền kinh tế của Hamburg. So với những đô thị khác của Đức, Hamburg là thành phố đi đầu về tổng mức doanh thu cũng như số lượng lao động trong những lĩnh vực phát triển nhất thuộc các ngành nghề sáng tạo. Bình quân, các doanh nghiệp sáng tạo của Hamburg có mức doanh thu cao gấp đôi các doanh nghiệp của Béclin.

Tuy nhiên, tầm quan trọng và tiềm năng của các ngành nghề sáng tạo còn vượt xa tiềm lực kinh tế của lĩnh vực này. Đây là một trong những lý do khiến không chỉ Chính quyền Liên bang mà cả nhiều tiểu bang khác cũng như Ủy ban Châu Âu đang khẩn trương làm việc để giải quyết các vấn đề liên quan đến khuyến khích phát triển 'Nền kinh tế Sáng tạo'.

Để có biện pháp cụ thể thúc đẩy lĩnh vực kinh tế này, Thành phố Hamburg đã thành lập cơ quan Kreativ Gesellschaft Hamburg vào năm 2010. Với khả năng cho phép liên hệ và cung cấp dịch vụ trực tiếp, cơ quan này có đối tượng mở rộng gồm mọi đơn vị, doanh nghiệp sáng tạo tại thành phố thuộc Liên hiệp Hansa này.

Mục tiêu

Là một đơn vị cung cấp dịch vụ, mục tiêu chính của cơ quan là cải thiện điều kiện chung của các ngành nghề sáng tạo nhằm góp phần tạo cơ hội việc làm mới, ổn định. Vì vậy, Kreativ Gesellschaft Hamburg cũng đóng góp vào quá trình tăng trưởng bền vững, có trách nhiệm, cũng như thúc đẩy sự thịnh vượng chung của Thành phố Hamburg. Do vậy mà một yêu cầu quan trọng hàng đầu là làm sao giúp các nhân tố thuộc các ngành nghề sáng tạo hình thành được một nền tảng kinh tế thành công cũng như hỗ trợ các tiềm năng sáng tạo và nâng cao nhận thức của công chúng về lĩnh vực kinh tế non trẻ này.

Với sự ra đời của Kreativ Gesellschaft trong vai trò Cơ chế một cửa đã hình thành nên khả năng xây dựng một chương trình hỗ trợ cụ thể dành cho mọi đối tượng làm việc trong các ngành nghề sáng tạo của Hamburg, với nhận thức rằng lĩnh vực kinh tế này có những đặt trưng riêng và các tác nhân trong ngành đang hình thành nên một môi trường đặc biệt. Khi Kreativ Gesellschaft Hamburg được thành lập năm 2010, đây là cơ quan đầu tiên được thành lập theo mô hình này. Việc thành lập đơn vị trung gian này được coi là một bước đột phá cả ở bối cảnh trong nước và quốc tế. Mô hình nhận được nhiều sự quan tâm cả trong và ngoài nước, và thường được viện dẫn như một mô hình tối ưu trong việc tạo ra một hướng đi độc đáo để thúc đẩy các ngành nghề sáng tạo.

Việc thành lập một cơ quan độc lập với vai trò thúc đẩy các ngành nghề sáng tạo, trực thuộc chính quyền thành phố Hamburg là một cách làm mới, thu hút sự quan tâm trên toàn quốc và là sự khích lệ cho nhiều địa phương khác. Kreativ Gesellschaft Hamburg cũng được cơ cấu trực thuộc Sở Văn hóa để bảo đảm tính đặc thù của các ngành nghề sáng tạo trong vai trò một lĩnh vực kinh tế chuyên về nội dung, ý tưởng. Mô hình xúc tiến với trọng tâm là 3 nhóm đối tượng tư nhân, trung gian và công chúng, cùng với sự thúc đẩy đồng thời 11 thị trường con có mức độ định hướng thị trường dù cao hay thấp, đã góp phần thúc đẩy sự phát triển đa ngành, trong đó có sự liên kết giữa các thị trường con của các ngành nghề sáng tạo tại Hamburg. Ngoài ra, mô hình cũng hỗ trợ thành công các hoạt động phối hợp, mở rộng mạng lưới. Nhờ đó mà Kreativ Gesellschaft triển khai được mô hình định hướng đối thoại và dịch vụ trong xúc tiến các ngành nghề sáng tạo, thúc đẩy cơ hội giữa các lĩnh vực và các thị trường con.

Vào năm 2012, Hamburg Kreativ Gesellschaft xuất bản báo cáo đầu tiên về các ngành công nghiệp sáng tạo.

Nhiệm vụ

Mùa xuân năm 2012, Kreativ Gesellschaft Hamburg công bố báo cáo lần đầu về các ngành nghề sáng tạo của thành phố Hamburg. Điểm đặc biệt của báo cáo này là việc các thành phần thuộc các ngành nghề sáng tạo của Hamburg đã có được cơ hội có tiếng nói của riêng mình về tình hình lao động. Bởi vậy, Báo cáo về các Ngành nghề Sáng tạo của Hamburg không chỉ là một báo cáo về một lĩnh vực kinh tế đơn thuần mà còn là báo cáo của và cho các bên liên quan. Báo cáo gồm các phần thống kê, phân tích địa điểm cụ thể, đối chiếu với quốc tế, mô tả đặc trưng của các thành phần thị trường, qua đó lần đầu tiên phác thảo nên bức tranh toàn cảnh về các ngành nghề sáng tạo của Hamburg để từ đó tập hợp các đề xuất giải pháp cụ thể.

Kreativ Gesellschaft Hamburg luôn nỗ lực cải thiện môi trường cho các hoạt động và thành công về kinh tế với những đề xuất, công cụ hết sức cụ thể. Theo đó, cơ quan xây dựng các đề xuất với sự trao đổi trực tiếp cùng các khách hàng, trong đó một điểm đặc trưng là mối quan hệ chặt chẽ với khách hàng.

Cụ thể, Kreativ Gesellschaft Hamburg cung cấp dịch vụ hỗ trợ trong những lĩnh vực sau:

- Nâng cao năng lực: nâng cao trình độ, chuyên môn, mở rộng mạng lưới
- Tăng tiếp cận nguồn vốn
- Bảo đảm tiếp cận đất đai
- Hỗ trợ quá trình tự tổ chức, kiểm soát
- Nâng cao nhận thức và sự nhìn nhận đối với các ngành nghề sáng tạo.

Đối tượng đích

Kreativ Gesellschaft Hamburg có 2 đối tượng chính trực tiếp trong hoạt động là:

A. Các đối tượng thuộc 11 tiểu lĩnh vực trong các ngành nghề sáng tạo của Hamburg

Kreativ Gesellschaft Hamburg là tổ chức chung phụ trách mọi tiểu lĩnh vực trong các ngành nghề sáng tạo. Mục tiêu của cơ quan này là tiếp cận được mọi cơ chế hoạt động kinh tế trong các ngành nghề sáng tạo (như các ngành nghề không ổn định, đối tượng tự doanh, lao động tự do, doanh nghiệp ở mọi cơ cấu, quy mô), cũng như mọi doanh nghiệp thuộc tất cả các giai đoạn hình thành, phát triển (từ các doanh nghiệp mới khởi nghiệp đến những đơn vị giàu truyền thống). Để triển khai hiệu quả, Kreativ Gesellschaft Hamburg hướng trọng tâm các giải pháp vào việc khuyến khích các đối tượng tự doanh, doanh nghiệp nhỏ, vi mô, cũng như hỗ trợ doanh nghiệp ở mọi giai đoạn hình thành, phát triển, từ thành lập đến khoảng 5 năm sau thành lập. Những nội dung ưu tiên này không chỉ thích ứng với đặc trưng của các ngành nghề sáng tạo là có nhiều doanh nghiệp nhỏ và vi mô mà còn đáp ứng một nhu cầu nhất định.

B. Toàn cảnh các ngành nghề sáng tạo của Hamburg

Một trong những khó khăn đối với Kreativ Gesellschaft là làm sao để nâng cao nhận thức về vai trò là một lĩnh vực kinh tế đặc biệt của các ngành nghề sáng tạo của công chúng, báo giới, chính giới và nền kinh tế, cũng như nhấn mạnh tiềm năng và tầm quan trọng của lĩnh vực. Kreativ Gesellschaft Hamburg nâng cao nhận thức về các ngành nghề sáng tạo của Hamburg ở mọi cấp, từ các cơ quan địa phương đến Ủy ban Châu Âu.

Tiếp cận đất đai

Một trong những nhiệm vụ chính của Kreativ Gesellschaft Hamburg là bảo đảm khả năng tiếp cận đất đai cho các nhân tố sáng tạo tại Hamburg. Đặc biệt trước tình hình căng thẳng về việc làm trong lĩnh vực này và nhu cầu cao về đất đai ở Hamburg, đây chính là một vấn đề chủ yếu và nan giải. Đơn vị chủ động có giải pháp cho thuê đất đai, công trình cho những đối tượng có nhu cầu sử dụng ngắn hạn (như các gian hàng tạm thời) cũng như dài hạn.

Có mặt bằng và diện tích thử nghiệm phù hợp là một điều kiện căn bản đối với các ngành nghề sáng tạo. Tuy nhiên, dù giá trị gia tăng và tỉ lệ việc làm trong các ngành nghề sáng tạo ngày càng tăng nhưng thiếu mặt bằng vẫn là một tồn tại. Kreativ Gesellschaft Hamburg đã tự xác định nhiệm vụ phải bảo đảm khả năng tiếp cận và sử dụng mặt bằng, diện tích phù hợp cho lao động sáng tạo (như văn phòng, nhà xưởng, cơ sở sản xuất, kho bãi, mặt bằng biểu diễn, triển lãm, rạp, phòng tập). Hợp tác chặt chẽ với Sở Văn hóa Thành phố Hamburg, đơn vị tạo điều kiện để từng đối tượng tiềm năng có được mặt bằng đầy đủ. Để giải quyết nhu cầu này, đơn vị thực hiện 3 nhóm hoạt động chính sau:

- 1) Dịch vụ cho thuê áp dụng cho từng đối tượng;
- 2) Thuê công trình, mặt bằng lớn để cho thuê lại (để cho thuê lại, mặt bằng thường được chia nhỏ thành nhiều phòng, diện tích nhỏ để cho nhiều người thuê);
- 3) Lập cơ sở dữ liệu về đất đai, công trình.

Kreativ Gesellschaft Hamburg đóng vai trò trung gian giữa các đại lý bất động sản và người thuê tiềm năng thuộc các ngành nghề sáng tạo. Khi tham khảo ý kiến cá nhân, các tiêu chí tìm kiếm địa điểm của những người làm nghề sáng tạo được xem xét. Đồng thời, các chủ đất cũng được hỗ trợ trong việc tìm kiếm người thuê phù hợp. Kreativ Gesellschaft Hamburg làm đầu mối giữa hai bên, đồng thời đảm nhận nhiều trách nhiệm (như rủi ro tài chính trong trường hợp chưa cho thuê được, các vấn đề tổ chức ...). Về phía chủ sở hữu bất động sản cũng có nhiều cơ chế khuyến khích như: giá trị phát sinh/thu hồi từ những tiềm năng mới trong sử dụng đất; duy trì, nâng cao giá trị công trình, giảm chi phí do chưa có người thuê, ngăn chặn tình trạng phá hoại/chiếm dụng, thu hút các doanh nghiệp/người thuê khác, trao đổi xã hội/văn hóa hay các lợi thế/sự quan tâm tích cực về hình ảnh.

Tập đoàn sáng tạo Hamburg có chức năng kết nối các đại diện nhà đất và khách hàng tiềm năng tới từ các ngành công nghiệp sáng tạo.

Vai trò trung gian này tạo điều kiện để Kreativ Gesellschaft Hamburg kết nối cung cầu ngay từ giai đoạn đầu. Nhờ đó, mỗi năm đơn vị đã tập trung được lượng lớn mặt bằng, đất đai trong 4 năm qua và xu hướng này đang ngày càng tăng. Ngoài ra, Kreativ Gesellschaft Hamburg còn thường xuyên tổ chức các đợt tham quan tập thể tại những địa điểm khả thi.

LIGHT TOWER - ART INSTALLATION AT
THE OBERHAFEN-QUARTER, LOCATED IN
EASTERN HAFENCITY OF HAMBURG
© MARIA FECK

Trong các năm 2010-2013, Kreativ Gesellschaft đã tổ chức tổng cộng 17 đợt tham quan tập thể tại một số địa điểm, với bình quân 40 cá nhân tham gia mỗi đợt.

Đặc biệt, doanh nghiệp nhỏ hay các công ty mới thành lập có nhu cầu mặt bằng nhỏ nên thường khó tìm được những mặt bằng phù hợp với giá cả phải chăng. Vì vậy, Kreativ Gesellschaft Hamburg cũng tùy trường hợp cụ thể còn tiến hành thuê mặt bằng lớn để cho một số đơn vị thuộc các ngành nghề sáng tạo thuê lại sau khi đã xem xét địa điểm và khảo sát kỹ điều kiện thuê. Mô hình này đem lại những lợi thế đáng kể cho cả bên cho thuê và người thuê: xã hội đã có những nỗ lực lớn về tổ chức và hành chính, cũng như chấp nhận những rủi ro kinh tế cao, và cho đến nay những rủi ro này vẫn được xử trí tốt.

Để đáp ứng những yêu cầu cụ thể của các ngành công nghiệp sáng tạo, tập đoàn sáng tạo Hamburg đã phát triển một kho dữ liệu thông tin về bất động sản.

Kể từ năm 2010, Kreativ Gesellschaft Hamburg, trong vai trò bên thuê chính đã cho thuê lại khoảng 9 địa điểm với tổng diện tích 5.488 m², cho 126 người thuê, kể cả những người thuê chung địa điểm với những người làm nghề sáng tạo khác. Đơn vị cũng đang có kế hoạch tiếp tục triển khai cho thuê trong năm 2014.

Bằng cách tạo mặt bằng kinh doanh hữu ích cho người làm nghề sáng tạo mà thành phố vùng Hansa này đã có được những diện tích lao động, sản xuất thực sự. Đơn vị cũng quan tâm đến nhiều đối tượng người sử dụng đa dạng nhằm

khuyến khích sự trao đổi giữa các đối tượng. Ở một số địa điểm đã thành lập được các cộng đồng lao động, đem lại hiệu quả cao nhờ phối hợp hoạt động.

Để đáp ứng các yêu cầu thông tin cụ thể về các ngành nghề sáng tạo, đầu năm 2011, Kreativ Gesellschaft Hamburg đã xây dựng một cơ sở dữ liệu về đất đai, mặt bằng (www.kreativgesellschaft.org/immobiliendatenbank). Công cụ cơ sở dữ liệu trực tuyến này cho phép tìm kiếm, cung cấp thông tin về mặt bằng, đất đai trên địa bàn Hamburg, tạo điều kiện trực tiếp kết nối cung cầu. Kreativ Gesellschaft Hamburg đang giám sát và từng bước mở rộng cơ sở dữ liệu này.

Mở rộng địa bàn

Với vốn kiến thức, kinh nghiệm và mối quan hệ mật thiết với các bên liên quan, Kreativ Gesellschaft Hamburg còn tham gia nhiều hoạt động khác, như cải tạo các công trình lớn hay thậm chí cả những địa bàn lớn để phục vụ các lĩnh vực văn hóa, sáng tạo. Những hoạt động này đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng về mặt bằng có giá cả hợp lý và đặc biệt tạo điều kiện phát triển sản xuất lâu dài và tạo tiềm năng cho phát triển. Để thực hiện quá trình hoán đổi, Kreativ Gesellschaft Hamburg xây dựng các mô hình quản trị khuyến khích nhiều bên tham gia phù hợp với từng địa điểm hay địa bàn, sau đó thử nghiệm, điều chỉnh trên thực tế trước khi triển khai.

Phần sau sẽ nêu ví dụ về hoạt động mở rộng địa bàn trên:

Quá trình chuyển đổi khu Oberhafenquater (HafenCity khu đông)

Khu Oberhafen có diện tích 6,7 hectares, với vẻ đẹp quyến rũ nhờ vị trí trung tâm đô thị, gần sông hồ và những con đường cổ kính. Quy hoạch sửa đổi xác định sẽ từng bước xây dựng một khu vực văn hóa, sáng tạo mới dựa trên các công trình hiện có.

Tháng 3/2011, cùng với Creative Gesellschaft Hamburg, HafenCity Hamburg GmbH und the Internationale Kulturfabrik Kampnagel lần đầu tổ chức hội nghị chuyên đề kéo dài 2 ngày với chủ đề “Thay đổi Không gian, Văn hóa, Tính sáng tạo”. Dựa trên phát biểu của nhiều chuyên gia có tiếng thuộc các lĩnh vực văn hóa, sáng tạo, khoa học, hội nghị tập trung vào mối liên hệ giữa văn hóa, sáng tạo và các ngành nghề sáng tạo, cũng như các vấn đề về cấu trúc quy trình. Hội nghị quốc tế này là xuất phát điểm cho công cuộc mở cửa phát triển khu Oberhafen. Từ hội nghị này, Kreativ Gesellschaft cùng với HafenCity Hamburg GmbH đã xác định một quy trình tỉ mỉ cho giai đoạn đầu chuyển đổi. Sau khi hợp đồng thuê với công ty kho vận hết hạn, từ năm 2014, mặt bằng hiện có để sử dụng cho các nhu cầu sáng tạo nghệ thuật đã lên tới 6.000 m². Để lấp đầy diện tích này, quá trình chuyển đổi lần đầu tiên đã bắt đầu được triển khai. Kreativ Gesellschaft phụ trách các vấn đề chính và thủ tục, còn HafenCity phụ trách mảng xây dựng, tài chính.

HafenCity Hamburg GmbH cùng với Kreativ Gesellschaft Hamburg hiện đã phát thư mời rộng rãi. Một ban phê duyệt độc lập được lập ra để xét chọn những người thuê đầu tiên từ mùa hè năm 2014, trong đó tất cả đều làm việc trong các lĩnh vực nghệ thuật, văn hóa, sáng tạo, và một số chuyên về ẩm thực, triển lãm. Kreativ Gesellschaft Hamburg liên tục đồng hành với quy trình khuyến khích các bên tham gia này và đóng vai trò đầu mối trực tiếp liên hệ với người đăng ký và những đối tượng khác có quan tâm đến quá trình phát triển này.

BỨC ẢNH THỂ HIỆN RÕ ẢO TƯỢNG CỦA
KHU OBERHAFEN Ở PHÍA ĐÔNG THÀNH
PHỐ CẢNG HAMBURG
© CÁC ẢNH THEO THỨ TỰ TỪ TRÊN
XUỐNG DƯỚI: MAIK NEUBAUER, MORITZ
PIEHLER, MAIK NEUBAUER

[k]KAMPN

CREATIV

TY
IN THE CITIES

[k]KAMPNAGEL
KAMPNAGEL.DE

GERMANY
KAMPNAGEL
HAMBURG

Kampnagel Hamburg: Trung tâm Mỹ thuật

AMELIE DEUFLHARD

Amelie Deuflhard sinh năm 1959 tại Stuttgart. Sau khi lấy bằng Thạc sỹ ngôn ngữ tiếng Pháp, Lịch sử, Nghiên cứu Văn hóa, bà làm trợ lý nghiên cứu tại Đại học Tübingen và Bảo tàng für Technik und Arbeit (Bảo tàng Công nghệ Sáng tác) tại Mannheim. Từ năm 1996, Amelie Deuflhard làm nhà sản xuất cho một số dự án sân khấu, ca múa, âm nhạc tại Béclin. Từ năm 2000 đến 2007, bà là Giám đốc nghệ thuật kiêm Tổng giám đốc Sophiensaele Béclin, góp phần đưa nơi đây trở thành một trong những trung tâm sáng tác độc lập lớn nhất Đức và cả thế giới. Các năm 2004/05, bà là một trong số các giám đốc nghệ thuật của “Volkspalast” (Cung điện Nhân dân), một dự án dạng lễ hội tổ chức tại địa điểm cũ của Điện Cộng hòa. Năm 2007, Amelie Deuflhard đảm nhiệm vai trò hiện nay là Giám đốc nghệ thuật của Kampnagel Hamburg, sân khấu độc lập và trung tâm sáng tác lớn nhất về nghệ thuật biểu diễn của Đức. Tháng 3/2010, Amelie Deuflhard nhận Giải thưởng Caroline-Neuber của thành phố Laixich dành cho “người sáng lập sân khấu đúng nghĩa”. Tháng 11/2013, bà được trao kỷ niệm chương của Chevaliers des Arts et lettres của Bộ trưởng Văn hóa Pháp do vai trò của bà trong quá trình đối thoại văn hóa giữa Đức và Pháp.

LIÊN HỆ

Amelie Deuflhard

KAMPNAGEL

Internationales Zentrum für schönere Künste
(International Centre for Finer Arts)

Jarrestraße 20

22303 Hamburg

Đức

ĐT: +49 (0) 40 270 949 88

Mail: ad@kampnagel.de

www.kampnagel.de

TÓM TẮT

Kampnagel với địa điểm là một nhà máy cần cầu cũ của Hamburg hiện đã phát triển lên thành một trong những địa điểm sáng tác, trình diễn lớn nhất của các nghệ sỹ trong và ngoài nước và là một trong những trung tâm nghệ thuật biểu diễn nổi tiếng nhất Châu Âu trong những năm qua. Kể từ khi thành lập năm 1990 dưới hình thức một tổ chức hoạt động nghệ thuật của nhà nước, cơ sở đã triển khai một chương trình đa dạng gồm các hoạt động sân khấu, biểu diễn, múa, âm nhạc, lý thuyết và ‘trình diễn’ ở các địa điểm công cộng suốt thời gian trong mùa. Chẳng hạn, cơ sở có Lễ hội Hè Quốc tế và trung tâm biên đạo múa K3 với những chương trình riêng. Ngoài ra, đây còn là nơi thực nghiệm và hoạt động sáng tạo, cũng như tạo nền tảng cho các nghệ sỹ, nhà hoạt động công tác. Kampnagel có 6 sân khấu với nhiều quy mô (sức chứa tối đa lên tới 1.200 khách), 6 phòng tập, một phòng thu, một trung tâm biên đạo múa, nhiều phòng hội thảo, một rạp chiếu phim, một nhà hàng và một khu vực ngoài trời. Mỗi mùa, Kampnagel thực hiện hơn 100 buổi ra mắt, tổ chức khoảng 600 buổi trình diễn, thu hút khoảng 180.000 khán giả. Kampnagel có 80 nhân viên với chi phí hoạt động là 4,8 triệu €, được nhà nước trợ cấp thông qua Sở Văn hóa Hamburg. Cơ sở phải tìm kinh phí dành cho chương trình nghệ thuật từ tiền bán vé, kêu gọi tài trợ, kinh phí đồng sản xuất và tiền cho thuê. Nhờ có nhiều hoạt động nên Kampnagel có số đối tượng khán thính giả hết sức đa dạng. Khán thính giả gồm cả người có tuổi và thanh niên, người hoạt động nghệ thuật, sinh viên, những người thuộc tầng lớp trung lưu, người thuộc các cộng đồng di trú. Mục tiêu là tạo ra được một địa điểm tuy không phải là nơi mọi người thường gặp gỡ nhưng là nơi có thể cùng trò chuyện.

TÀI LIỆU

Lịch sử

Kampnagel có địa điểm là một nhà máy cần cầu cũ tại Hamburg, CHLB Đức. Thời kỳ đầu thập niên 1980, Deutsche Schauspielhaus, một trong những nhà hát lớn nhất nước Đức, tạm thời chuyển đến địa điểm này trong thời gian trụ sở của nhà hát được tu sửa. Sau khi Deutsche Schauspielhaus chuyển đi, khu nhà máy cũ được các nghệ sỹ tự do chuyển đến tiếp quản, biến nơi này thành một cơ sở nghệ thuật. Những năm sau đó, kế hoạch tương lai của nhà máy này trở thành chủ đề tranh luận liên miên giữa các nghệ sỹ và chính quyền Hamburg. Chỉ đến năm 1990, Kampnagel mới chính thức ra đời dưới hình thức cơ sở nghệ thuật thuộc nhà nước. Năm 1998, nhà máy Kampnagel được cải tạo và xây dựng lại thành một tổ hợp nhà hát đa chức năng. Trong 25 năm qua, Kampnagel đã trở thành một trong những trung tâm sáng tác nghệ thuật lớn nhất Châu Âu.

Năng lực, cấu trúc

Kampnagel có 6 sân khấu với nhiều quy mô (sức chứa tối đa lên tới 1.200 khách), 6 phòng tập, một phòng thu, một trung tâm biên đạo múa (‘K3’) kèm các studio ca múa, nhiều phòng hội thảo và các công trình kèm theo, rạp chiếu phim Alabama, một nhà hàng và một khu vực ngoài trời rộng rãi mà mới đây đã trở thành địa điểm của khu Vườn Avant. Mỗi mùa, Kampnagel thực hiện hơn 100 buổi ra mắt, thu hút khoảng 180.000 khán giả. Mỗi năm, Kampnagel tổ chức khoảng 600 buổi biểu diễn, gồm các buổi ra mắt toàn cầu, các chương trình đồng sản xuất, các sự kiện kết hợp, các buổi biểu diễn có khách quốc tế tham gia. Kampnagel có 80 nhân viên với chi phí hoạt động là 4,8 triệu €, được nhà nước trợ cấp thông qua Sở Văn hóa Hamburg. Cơ sở phải tìm kinh phí dành cho chương trình nghệ thuật từ tiền bán vé, kêu gọi tài trợ, kinh phí đồng sản xuất và tiền cho thuê.

Bộ ba Kampnagel

TChương trình Kampnagel được tổ chức, quản lý bởi 3 nhóm nghệ sỹ, hoạt động độc lập dưới sự chỉ đạo của giám đốc nghệ thuật kiêm tổng giám đốc Amelie Deuflhard. Các hoạt động trong từng mùa được quản lý bởi một nhóm các cán bộ chương trình:

4 quản lý/nhà soạn kịch cùng làm việc với Amelie Deuflhard lập chương trình và thực hiện chương trình trong thời gian từ tháng 9 đến tháng 6. Mùa hoạt động được coi là nội dung trọng tâm của Kampnagel.

Vào mùa hè, các nhà hát của Đức thường đóng cửa, nhưng Kampnagel lại mở cửa trở lại từ tháng 8 để tổ chức một trong những lễ hội sân khấu, ca múa, âm nhạc uy tín nhất Châu Âu là Lễ hội Hè Quốc tế, với sự chỉ đạo của giám đốc lễ hội Andras Siebold và nhóm của ông. Lễ hội này thu hút từ 25.000 đến 30.000 khách mỗi năm.

Trung tâm biên đạo múa 'K3' của Kampnagel là địa điểm của các biên đạo múa quốc tế trẻ tuổi, các lớp học, hội thảo dành cho cả người trong ngành và người không chuyên, các buổi nói chuyện, hội thảo ca múa. Một trong những mục tiêu của K3 là giới thiệu nghệ thuật múa đương đại đến nhiều đối tượng công chúng hơn.

Chức năng của Kampnagel

Hoạt động đa dạng//đa văn hóa//thực nghiệm//can thiệp//quốc tế

Kampnagel là điểm đến quốc tế cho thanh niên, những tác phẩm mới, quy mô lớn quốc tế, là nền tảng để trao đổi, tham gia xã hội. Kampnagel sáng tác, khuyến khích, trình diễn những tác phẩm sân khấu, biểu diễn, ca múa, âm nhạc, nghệ thuật tạo hình, kiến trúc đương đại thực nghiệm trong và ngoài nước. Kampnagel không chỉ trình diễn các tác phẩm tại 6 sân khấu ở đây mà mỗi năm còn thực hiện các dự án tại các địa điểm công cộng một số buổi. Kampnagel tham gia đối thoại với các nghệ sỹ về các chủ đề, câu hỏi, phong cách, loại hình nghệ thuật. Kampnagel tạo ra sợi dây liên kết giữa các nghệ sỹ có những ngôn ngữ, chủ đề khác nhau, tích cực tham gia đối thoại với các nghệ sỹ, nhà hoạt động, nhà khoa học, công chúng và các cơ quan cả trong và ngoài Hamburg. Kampnagel thảo luận các chủ đề với giới nghệ sỹ, với sự tin tưởng rằng sáng tác của các nghệ sỹ là một động lực mới thúc đẩy cải cách xã hội, chính trị, kinh tế trên thế giới.

Kampnagel là địa điểm biểu diễn và sản xuất lớn nhất tại Đức dành cho các nghệ sỹ trong nước và quốc tế, đồng thời cũng là một trong những địa điểm biểu diễn nghệ thuật danh tiếng nhất Châu Âu.

Kampnagel tin rằng việc kết hợp các ngành nghề khác nhau, văn hóa tầng cao, văn hóa phổ cập, văn hóa tầng thấp sẽ tạo động lực mới để phát triển nghệ thuật. Khi nói đến tình trạng quá tải thường xuyên các vấn đề, thông tin trong xã hội toàn cầu, cần tập trung vào giải pháp và thử nghiệm với sự dẫn dắt của giới nghệ sỹ. Chúng tôi cho rằng đây chính là một tiềm năng tương lai của nghệ thuật, trong đó các nghệ sỹ có thể mang lại nhiều giải pháp mới cho thế giới và hành tinh của chúng ta.

“Về mặt cơ cấu, chúng tôi giống như những người quản lý chương trình triển lãm hơn là người lên chương trình sân khấu, với nhiều tác phẩm cần được đặt đúng chỗ trong bối cảnh rộng lớn.”

(Amelie Deuflhard, Giám đốc nghệ thuật)

Chương trình nghệ thuật

Thực nghiệm > các hình thức hoạt động sân khấu mới

Chúng tôi cố gắng tìm kiếm những nghệ sỹ mới, những loại hình nghệ thuật mới để tạo điều kiện cho họ phát triển. Mục tiêu chính không phải là diễn giải những nội dung đã có mà là trình diễn những tác phẩm được các nghệ sỹ sáng tạo ra với những nội dung thực tế. Những tác phẩm này có thể mang tính tài liệu hay điều tra, hình ảnh hay trang trọng, chính trị hay xã hội. Kampnagel hợp tác với những nghệ sỹ mang đến cho khán thính giả cái nhìn về cuộc sống đô thị trong xã hội đa văn hóa.

Ví dụ: Công ty CHELFITSCH Nhật Bản trình diễn tác phẩm về sự tuyệt vọng, chán nản, thờ ơ của thế hệ trẻ Nhật. Giám đốc Toshiki Okada không chỉ viết kịch bản cho các tiểu phẩm mà còn tìm kiếm cách biên đạo đồng thời mô tả, chuyển hóa trật tự xã hội mà ông đề cập tới. NHÀ HÁT THIÊN NHIÊN OKLAHOMA New York dùng các cuộc điện thoại làm tư liệu cho những tiểu phẩm thông minh, hài hước của mình, với bối cảnh giao thoa giữa cuộc sống đời thực và sân khấu nói chung. Đoàn nghệ thuật Áo THIÊN ĐƯỜNG GIẢI TRÍ thu hút khán giả

NHỮNG ẢN TƯỢNG CỦA KAMPNAGEL
© ALL PHOTOS: FREDERIK RÖH

với việc đưa các định kiến (của khán giả) lên sân khấu.

Sân khấu lớn nhất - các tác phẩm quốc tế

Kampnagel tổ chức các hoạt động sáng tác, đồng sản xuất, mời biểu diễn, với sự tham gia của những ngôi sao quốc tế như Sidi Larbi Cherkaoui, Akhram Khan, Pina Bausch, Anne Teresa de Keersmaecker, và cả những nghệ sỹ mới như Jecko Siompo, David Wampach, Hofesh Shechter. Kampnagel cũng xây dựng những dự án cộng đồng lớn, các dự án sân khấu ca nhạc với các ban nhạc, dàn nhạc. Kampnagel tự khẳng định là một hệ sinh thái đa dạng, nơi mà các nghệ sỹ, quan khách được tiếp xúc với những khung cảnh văn hóa lạ lẫm: văn hóa phổ cập tiếp xúc với những loại hình văn hóa tiên phong, đa thể loại. Các biên đạo múa được làm việc với các nghệ sỹ tạo hình (như Sidi Larbi Cherkaoui làm việc với Antony Gormley); giám đốc nhà hát làm việc với các nhạc sỹ lớn (như Chilly Gonzales với Adam Traynor).

Chương trình âm nhạc K-Tunes

Kampnagel đã thành công trong việc sử dụng âm nhạc như một phương tiện nghệ thuật trong khung cảnh sân khấu. Khách mời gồm những ngôi sao quốc tế như Yoko Ono, Laurie Anderson, Patti Smith, và cả những ban nhạc rất mới như Scritti Politti, những phát hiện mới trong và ngoài nước như Hgich.T, các nghệ sỹ như Kid Koala, với các buổi hòa nhạc cũng đồng thời là những buổi biểu diễn nghệ thuật sắp đặt. Kampnagel tìm kiếm những nhạc sỹ muốn phát triển trong một môi trường nghệ thuật. Kampnagel tổ chức trình diễn khoảng 70 buổi hòa nhạc hay tác phẩm ca múa sân khấu mỗi năm.

Giữa nghệ thuật và khoa học

Kampnagel cũng tạo điều kiện cho các bên tham gia thảo luận về những vấn đề chính trị, xã hội. Kampnagel tổ chức, chủ trì các hội nghị, lễ hội, chuyên đề về những vấn đề quan trọng trong và ngoài nước. Trong tất cả các hội nghị, Kampnagel đã tập hợp được giới nghệ sỹ, nhà hoạt động xã hội, nhà khoa học để thiết lập quá trình đối thoại sáng tạo, cởi mở. Cùng với việc tổ chức các hội nghị thông thường, Kampnagel còn tìm tới những hình thức chia sẻ kiến thức mới như KHÔNG GIAN MỞ, CHƯƠNG TRÌNH LÝ THUYẾT NGHỆ THUẬT, CƠ SỞ LÝ THUYẾT NGHỆ THUẬT.

Ví dụ: WORK IN PROGRESS (CÔNG TRÌNH ĐANG DỒI) của Hamburg Kreativgesellschaft là một chuỗi các hội nghị về điều kiện lao động trong tương lai. VERNETZT# của Quỹ Zeit là một hội nghị về chủ đề khủng hoảng sinh thái, chính trị. THIS AIN'T AFRICA (ĐÂY CÓ CÒN LÀ CHÂU PHI) đề cập đến vấn đề di sản thời hậu thuộc địa. Lễ hội LIVE ART - ZOO 3000 năm 2013 đề cập đến mối liên hệ giữa con người và các loài động vật. Dự án THE UNDEAD (BẮT DIỆT) của Hannah Hurtzig là một hội nghị sân khấu với sự tham gia của các khoa học gia, nghệ sỹ biểu diễn, nhà làm phim, triết gia, đại diện ngành y.

Các dự án chính trị

Kampnagel đặc biệt quan tâm đến vai trò của những đối tượng 'ngoài lề' xã hội. FREAKS LIKE US (CHÚNG TÔI - NHỮNG KẺ QUÁI DI) là tiêu đề của loạt tác phẩm dành cho người tàn tật. Với tiêu đề OLD SCHOOL (CỤ TRÀO), Kampnagel đề cập đến cuộc sống của người già trong xã hội toàn cầu hiện nay. Kampnagel cũng đề cập đến những nội dung về người đồng giới, giới tính như các chương trình QUEEREOKE (KẺ DI TÍNH), GIRL MONSTER (CÔ GÁI KHỦNG LONG), THE UNICORN BALL (QUẢ CẦU KỲ LÂN).

Chúng tôi hợp tác chặt chẽ với nhiều cơ sở giáo dục như các trường phổ thông, trường đại học, trường mẫu giáo, trung tâm an dưỡng, các tổ chức xã hội trong các dự án này.

Can thiệp, tham gia

Trong những năm qua đã có một số dự án được triển khai ở khu vực đô thị. Đối với Kampnagel, Hamburg không chỉ là thành phố mà đơn vị đặt trụ sở mà còn là địa bàn nghiên cứu, can thiệp tích cực. Kampnagel cũng đã dành nhiều năm xây dựng nhiều dự án với các cộng đồng lớn nhỏ người không chuyên nhằm khuyến khích các đối tượng tham gia vào quá trình phát triển nghệ thuật.

“Khán giả thích những cấu trúc mở hơn không gian ở một nhà hát trung ương. Chúng ta có khán giả ở đủ các lĩnh vực sân khấu, múa, âm nhạc và nghệ thuật”.

Amelie Deuflhard,
Giám đốc nghệ thuật

Những loại hình dự án này luôn chào đón những người thường ít có thói quen đến các cơ sở văn hóa.

Ví dụ

Chuyến tham quan bằng thuyền tại khu vực cảng với nội dung chính trị do nghệ sỹ, nhà hoạt động xã hội Schorsch Kamerun tổ chức, chương trình UNIVERSITY OF NEIGHBOURS (ĐẠI HỌC XÓM GIỀNG) do Đại học Hafencity phối hợp với Kampnagel tổ chức, COMPLAINTS CHOIR (HỢP XƯỚNG THAN VẤN) của nhóm nghệ sỹ Phần Lan Kochta-Kalleinen, một dự án nguồn mở trong đó kêu gọi người dân thu thập những lời than vãn để đưa lên sân khấu tại một địa điểm công cộng với dàn hợp xướng, hay BARMBEK TV, một kênh truyền hình internet dành cho khu dân cư xung quanh Kampnagel.

Khán thính giả

Kampnagel giao lưu với khán thính giả trên nhiều cấp độ. Nơi đây cũng có nhiều địa điểm để khán giả gặp gỡ, giao lưu sau các buổi biểu diễn. Trong thời gian Lễ hội Hè Quốc tế còn có chương trình vườn hè, tại đó bố trí nhiều dãy bàn dài sau các buổi ra mắt để khán giả ăn uống, trao đổi về các buổi biểu diễn, các buổi tiệc Karaoke, Queerioke, điểm tắm hơi dựng tạm... Nhờ có những địa điểm này và các phương pháp phối hợp trong công tác mà Kampnagel có được một lượng đối tượng khán thính giả lớn rất đa dạng, hấp dẫn. Khán thính giả gồm cả người già và thanh niên, người làm nghệ thuật, sinh viên, khách tham quan thuộc tầng lớp trung lưu, người thuộc các cộng đồng di trú. Mục tiêu là tạo ra được một địa điểm tuy không phải là nơi mọi người thường gặp gỡ nhưng là nơi có thể cùng trò chuyện.

Kết luận

Kampnagel có một lịch sử sôi động: từ một nhà máy cũ có sự hiện diện của các nghệ sỹ tự do, sau 20 năm, nơi đây đã chuyển mình thành một cơ sở hoạt động nghệ thuật nhà nước nổi tiếng thế giới như ngày nay. Để duy trì uy tín của Kampnagel trong vai trò một trong những không gian nghệ thuật, trung tâm sáng tác sân khấu tiến bộ, hấp dẫn nhất của Đức và cả quốc tế, nơi này cần gìn giữ cái hồn của những nhà sáng lập ra nó. Kampnagel đặt mục tiêu tiếp tục là địa điểm lõi cuốn dành cho giới nghệ sỹ và khán thính giả. Một địa điểm thường xuyên để ra những chuẩn mực nghệ thuật mới, xử lý những vấn đề hiện nay trong xã hội.

NHỮNG ẮN TƯỢNG CỦA KAMPNAGEL

CREATIVITY
IN THE

BALTIC
CREATIVE

ITIES

UK
BALTIC CREATIVE CIC
LIVERPOOL

Baltic Creative và Khu Tam giác Bantích: Tam giác không chỉ có 3 cạnh!

MARK LAWLER

LIÊN HỆ

Mark Lawler

Tổng Giám đốc
Baltic Creative Management Suite,
Baltic Creative Campus
49 Jamaica Street
Liverpool L1 0AH, Anh
ĐT: +44 (0) 151 708 2840
Mail: markl@baltic-creative.com
www.baltic-creative.com

Mark Lawler hiện là Tổng giám đốc lĩnh vực Sáng tạo của CIC Khu Tam giác Bantích Liverpool, VQ Anh. Mark có bằng CN danh dự về Khảo sát Công trình và bằng TS ngành Cải tạo Đô thị, Đại học John Moores Liverpool. Sau khi tốt nghiệp, ông giữ chức vụ quản lý dự án trong 8 năm cho Tập đoàn Nhà ở Plus Dane, một doanh nghiệp đầu tư bất động sản. Sau đó, ông tham gia điều hành một doanh nghiệp nhỏ (dạng đại lý nhượng quyền) tên là Animal, một thương hiệu chuyên về ván lướt sóng/trượt tuyết. Từ năm 2010, ông làm việc cho Baltic Creative, một doanh nghiệp chuyên cung cấp các loại mặt bằng kinh doanh đa dạng cho các ngành nghề Sáng tạo và Kỹ thuật số, có địa điểm tại Khu Tam giác Bantích Liverpool. Từ năm 2012, ông là Giám đốc cho CIC Khu Tam giác Bantích. Một trong các mục tiêu của doanh nghiệp này là hỗ trợ sự phát triển của Khu Tam giác Bantích thông qua thu hút đầu tư, tạo việc làm, sản phẩm và nghiên cứu về Khu Tam giác Bantích. Mark nắm các chức trách chính về lập kế hoạch kinh doanh, quản lý dự án và cải tạo đô thị.

TÓM TẮT

Baltic Creative CIC là một đơn vị chuyên kinh doanh cho thuê địa ốc. Doanh nghiệp này giữ vị trí hàng đầu trong công tác cải tạo, tái sinh khu vực nửa hoang hóa của Liverpool có tên gọi là Tam giác Bantích. Baltic Creative CIC sở hữu, quản lý các mặt bằng kho bãi đã cải tạo được thiết kế đặc biệt để phục vụ các ngành nghề sáng tạo và công nghệ số. Công ty cũng đóng vai trò chủ chốt tại Khu Tam giác Bantích – Tổng Giám đốc công ty, ông Mark Lawler cũng là Chủ tịch của Công ty Khu vực và đã cùng với khoảng 40-50 công ty khác lập bản Tuyên ngôn Định hướng Khu vực, thành lập doanh nghiệp khu vực và xây dựng Kế hoạch kinh doanh, hiện kế hoạch này đã được các đối tác địa phương công nhận và chấp thuận. Trong quá trình phát triển của khu vực này, việc quản lý các mối quan hệ và hoạt động đầu tư tại chỗ giữa Thành phố, các Chủ doanh nghiệp và các nhà đầu tư tư nhân là một trở ngại lớn. Việc duy trì và thúc đẩy ‘Định hướng’ cho vùng Tam giác Bantích thực sự khiến ta nhận ra rằng Tam giác này không chỉ có 3 cạnh! Mark sẽ nêu khái quát thực trạng, thông tin chung và lý giải thành công của Baltic Creative cũng như chia sẻ về bản ‘Định hướng’ và những thách thức đối với “khu Tam giác Bantích”.

TÀI LIỆU

Tài liệu nền

Đây thực sự là một cơn lốc về văn hóa doanh nghiệp, suy thoái, phục hồi mà đi đầu là lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật, làm biến đổi cả một góc thành phố Liverpool, với sự góp mặt của một loạt các doanh nghiệp sáng tạo, công nghệ số. Khu Baltic Creative Campus nằm trong vùng Tam giác Bantích đang nhanh chóng trở thành địa điểm lui tới thú vị nhất của thành phố. Nhưng trước đây không phải lúc nào cũng vậy. 10 năm trước, phần lớn khu này là đất bến cảng, nhà kho bỏ hoang, và chỉ có một số doanh nghiệp làm các ngành nghề truyền thống như cơ khí, chế tạo, bán buôn. Hiện nay, khu vực này đã trở thành một địa điểm kinh doanh phát đạt, với Khu Creative Campus nằm ở vị trí trung tâm: toàn bộ khu vực được cho thuê hết ngay năm đầu tiên và hiện có tới hơn 50 doanh nghiệp vi mô, cùng với các quán cà phê, quán bar, nhà hàng, dự kiến đóng góp 15 triệu £ cho nền kinh tế thành phố. Vậy làm thế nào mà cuộc sống đã bùng sáng trở lại ở một khu vực cảng từng gần như bị bỏ hoang của Liverpool?

Introduction

Chỉ khi Liverpool Biennial tổ chức một trong những buổi lễ khai trương độc đáo ở khu vực được biết đến với tên gọi khu Tam giác Bantích này thì nhiều người mới để ý đến khả năng hồi sinh của khu vực này. Trên thực tế, hầu hết người dân thành phố hầu như đã quên mất sự tồn tại của khu vực này: khu bến cảng này từng là nơi chứa hàng hóa, vật tư, và các gian nhà gạch ở đây phần lớn không được ưa chuộng và bị bỏ hoang cho đến khi được cộng đồng văn hóa, nghệ thuật của thành phố chú ý đến. Việc trưng dụng phố Greenland - nơi James Moores sau này khai trương Sàn A của ông - là bước khởi đầu khiến nhiều người trong thành phố hướng sự chú ý tới tiềm năng của một nơi gần như đã bị bỏ hoang này.

Đây là câu trả lời của Liverpool đối với Thành phố Công nghệ hay khu bùng binh Silicon: tận dụng tiềm năng của các lĩnh vực sáng tạo, công nghệ số, Baltic Creative đã cải tạo 4.200 m² diện tích nhà kho cũ, hỗ trợ 57 doanh nghiệp, trong đó có 15 doanh nghiệp mới thành lập và 5 doanh nghiệp có tuổi đời chưa đầy một năm, tạo hơn 50 chỗ làm mới. Công cuộc hồi sinh bắt đầu bằng sự thay đổi trong nhận thức, từ cách nghĩ tích cực về khả năng phát triển để từ đó tạo nên một khu vực làm ăn phát đạt cho các doanh nghiệp mới thành lập. Sau 15 tháng, 100% diện tích đã được cho thuê hết, với những cơ sở tại chỗ làm ăn với những hãng đa quốc gia như Boeing, United Utilities, Penguin Books, Virgin. Baltic Creative Campus giúp tỉ lệ doanh nghiệp mới của Liverpool tăng 3,2% ngay trong năm đầu. Hiện nay, cơ sở đang tìm hướng mở rộng đầu tư, trở thành tấm gương để những thành phố khác noi theo trong việc hỗ trợ, cung cấp mặt bằng để những doanh nghiệp sáng tạo, công nghệ số mới ra đời có cơ hội phát triển.

Creative Campus chỉ giống như lớp kem trên chiếc bánh nếu so với thời gian dài cải tạo khu vực nhà kho bỏ hoang dọc con sông Mersey chỉ cách khu Liverpool ONE khoảng 10 phút đi bộ này, nhưng đã tạo ra hiệu quả tổng thể trong việc thu hút doanh nghiệp, thu hút sự quan tâm và nhất là thu hút con người đến với khu vực này. Một nơi từng chỉ được người dân địa phương gọi là khu “Bantích” giờ đã trở thành nơi quản tụ của các lĩnh vực kinh doanh, dự án, đối tượng khách hàng, điểm tập trung và những ý tưởng đa dạng. Ở đây không chỉ có các ngành nghề sáng tạo, công nghệ số mà còn có sự giao thoa với các dự án văn hóa, một sân trượt patanh, khu sân khấu nhạc sống Picket, các phòng thu, cùng nhiều quán

bar thân thiện và các xưởng cơ khí. Những doanh nghiệp truyền thống như các cửa hàng đồ cổ chào đón những người hàng xóm mới đến, đem lại một khung cảnh tập nập chưa từng có trước đây. Có người còn đề ý rằng nơi này trước đây chỉ 5h chiều là đóng cửa. Nhưng bây giờ khu này thức khuya hơn nhiều. Giữa các doanh nhân và những người muốn tận dụng tối đa tiềm năng của khu vực này có chung một cách nhìn mới, bất kể mặt bằng như thế nào. Từng lô lẻ trong khu Creative Campus, từ những studio một tầng diện tích chỉ hơn 12 m² đến những nhà kho rộng hơn 280 m² là nơi đặt địa điểm của 57 doanh nghiệp. Những doanh nghiệp làm ứng dụng như Citrus Suite, Apposing nằm xen kẽ với những hãng làm trò chơi điện tử, đơn vị chuyên viết quảng cáo, hãng thiết kế, các nhà làm phim, nhiếp ảnh gia, những hãng khai thác công nghệ số như Globall Coach với danh sách khách hàng trông như danh sách những cầu thủ lớn của bóng đá quốc tế, IronBird Aerial Cinematography và những tổ chức văn hóa, hãng thiết kế như Alison Appleton Ceramics có cùng địa chỉ với những doanh nghiệp tên tuổi nhất Liverpool như Liverpool Biennial, Liverpool Sound City, SevenStreets, Agent Marketing.

Ngay bên cạnh là Studio School, một UTC đào tạo cho những thanh thiếu niên 14-19 tuổi những kỹ năng cần thiết để tham gia lĩnh vực trò chơi, công nghệ số. Cơ sở này nằm chung trong tòa nhà CUC cũ với Elevator, với diện tích sàn hơn 9.300 m² và 400 nhân viên. Baltic không chỉ thu hút các doanh nghiệp vì mô và doanh nghiệp mới mà cả những doanh nghiệp sáng tạo, công nghệ số đã có mặt nhờ tên tuổi ngày càng tăng của mình; riêng năm nay, một hãng trò chơi đã có kế hoạch chuyển đến khu này, tạo thêm 40 chỗ làm mới với vốn đầu tư 8 triệu £.

Trò chuyện với những doanh nghiệp sáng tạo, công nghệ số đã chuyển đến khu

Campus, ta sẽ biết được một số lý do khiến nơi này đạt được thành công như vậy. Con lốc này diễn ra nhờ kết hợp văn hóa kinh doanh, các giải pháp đối phó với suy thoái, cũng như lòng khát khao, mong mỏi Liverpool sẽ hồi phục về kinh tế. Mô hình hồi phục thông qua văn hóa của thành phố trong năm 2008 là năm thành phố được xưng danh là Thủ đô Văn hóa Châu Âu thường được xem như tấm gương cho những thành phố khác. Chiến lược phục hồi cả về cơ sở vật chất và kinh tế, cũng như xây dựng, phát triển cộng đồng này cũng là nguồn cảm hứng cho nhiều nơi khác. Baltic là một doanh nghiệp hợp danh cộng đồng có quan hệ đối tác với những thành phần khác, nhưng cũng được dẫn dắt bởi các lợi ích thương mại, đồng thời còn có một mô hình hạ tầng mới biết lắng nghe các ý kiến, cũng như dẫn dắt, quản lý để có được một hướng đi bền vững hơn. Nhờ đó mà tạo được sự cân bằng không có được ở những dự án tái sinh sáng tạo trước đây, nhưng cũng rất phù hợp với thời thế và bối cảnh hậu khủng hoảng kinh tế.

Công việc kinh doanh diễn ra với sự hợp tác lẫn nhau. Các ý tưởng, dự án được hình thành nên bởi những con người có cùng lối suy nghĩ, thay vì tranh nhau giành phần hơn. Các doanh nghiệp thường có xu hướng trao đổi, chia sẻ nhiều hơn. Chris Morland, người sáng lập Citrus Suite, cho rằng mọi người muốn tới khu Bantích: “Bây giờ, người ta bị hút đến đây như nam châm vậy. Có người đi tìm ý tưởng để phát triển lên. Bạn sẽ thấy rất nhiều sự trao đổi, mọi người chia sẻ công việc làm ăn với những doanh nghiệp bổ trợ, tất cả đều đặt tại đây.” Là điển hình về vị thế hàng đầu của Liverpool trong lĩnh vực y tế điện tử, tập hợp kiến thức, xây dựng các mô hình tối ưu, nơi đây phần nào cho thấy khả năng phối hợp giữa các ngành nghề sáng tạo, công nghệ số của thành phố. Đi đầu trong dự án y tế điện tử, Max Zadow gọi Bantích là “trái tim tinh thần và khối cơ bắp hữu dụng” của khu vực, “dù những tổ chức chủ quản, đầu tư cho khu vực này thường có trụ sở tại khu vực trung tâm Liverpool”. Các hội nghị liên quan đến dự án thường được tổ chức ở “khu Tam giác Bantích cũng như các hội nghị đột xuất khác khi tôi tình cờ gặp đúng người cần gặp.”

Mô hình kinh doanh thông thoáng này không chỉ riêng Liverpool mới có mà bắt nguồn từ di sản của các

Baltic Creative CIC là một chủ sở hữu đất thương mại, có vai trò hàng đầu trong việc cải tạo và tái sinh khu vực bị hoang hóa đến phân nửa ở Liverpool, vốn được biết đến với tên gọi Tam giác Baltic.

ngành nghề sáng tạo của thành phố, từ lĩnh vực trò chơi điện tử đến kinh doanh câu lạc bộ, nghệ thuật, văn hóa, cơ quan nhà nước, sở sở tư nhân. Đây là những cộng đồng, cá nhân đã quen với việc tự làm mọi việc, thăng trầm những hợp đồng lớn, tự tiếp thị, tự đi phát tờ rơi, đánh trống cũng như làm 'sếp'. Chẳng hạn, Citrus Suite là điển hình về những cơ sở chế tạo, thiết kế đã hoạt động trong ngành sản xuất trò chơi điện tử của Liverpool từ 20 năm qua. Emile Coleman, người sáng lập Global Coach, là một doanh nhân từng làm việc tại thành phố trong suốt sự nghiệp của mình với nhiều nghề từ gây quỹ, tiếp thị, xây dựng chiến lược, thiết lập 'kỷ luật sắt'. Ông cho rằng những kinh nghiệm này đã tạo nên một nền tảng tự chủ chung của nhiều doanh nghiệp ở khu Baltic Creative. Sự phát triển và uy tín quốc tế của các doanh nghiệp dựa trên phương châm chiến lược, thực tế, với căn cứ là những mối quan hệ tốt. Đối với hãng Alison Appleton, đơn vị điều hành xưởng thiết kế British Ceramic Design Studio, hãng này sử dụng những dịch vụ của những hãng láng giềng như viết ứng dụng, in ấn, ghi hình.

Baltic Creative CIC sở hữu và quản lý các khu vực nhà chứa đồ được tái cấu trúc lại để dành cho các ngành công nghiệp sáng tạo và kỹ thuật số.

Bí quyết của khu Bantích không chỉ là lý do mà cả ở thời điểm. Những vườn ươm như khu Bantích này còn giúp các doanh nghiệp vi mô phát triển. Suy thoái kinh tế làm tăng số lượng các doanh nghiệp mới và doanh nghiệp vi mô trong nước. Cả nước hiện có tới 3,6 triệu doanh nghiệp vi mô với nhân sự chỉ có thương nhân mà không có nhân viên. Với việc tạo mặt bằng để những hãng này phát triển, các hãng sẽ quyết tâm hơn và thường xây dựng được chiến lược bền vững, làm lợi cho cộng đồng địa phương và chính mình. Global Coach đánh dấu năm 2014 là năm mở rộng hoạt động và đang tích cực tìm kiếm nhân lực ở địa phương. Để làm được điều đó, mặt bằng phải được xây dựng đúng mục đích, và đó là điều mà Bantích có. Alison Appleton có cấu trúc, thiết kế lý tưởng cho công tác sáng tạo - "không gian tràn ngập ánh sáng hoàn hảo cho việc thiết kế, vẽ, sử dụng sách màu mà chúng tôi làm hàng ngày."

Trong thời buổi suy thoái này không thể chỉ tăng trưởng để cho có. Cùng với khả năng tự chủ và kinh nghiệm của nhiều doanh nghiệp mới thành lập ở khu Bantích (một số nhỏ được điều hành bởi các sinh viên mới ra trường chứ không phải những thương nhân tầm 30-40 tuổi) còn có sự quan tâm đến tăng trưởng bền vững. Những doanh nhân nhiều tuổi hơn thường đã trải qua nhiều hơn một cuộc suy thoái. Những người này từng chứng kiến thất bại, suy thoái trước đây và thường có sẵn kế hoạch dự phòng. Citrus Suite với ứng dụng Wreck My App viết cho Penguin Books có thể đã lớn mạnh nhanh chóng hơn và có nhiều nhân viên hơn. Nhưng hãng đã thay đổi chiến lược, chú trọng hơn vào một đội ngũ tuy nhỏ nhưng có thể "làm những việc phi thường". Chris chia sẻ: "Chúng tôi sáng tạo ngay trong nhóm nòng cốt. Các phần mềm của chúng tôi rất linh hoạt nên chúng tôi không cần đến 200 người làm gì." Còn ở IronBird Aerial Cinematography, hãng này định lượng mức tăng trưởng và cung cấp những kỹ năng, cộng cụ mới với tiêu chí cân bằng, đầu tư.

Đây là thế hệ đầu tiên chưa rời bỏ Liverpool để tìm đến những chân trời mới. Thay vào đó, họ có sự gắn bó với địa phương và nền kinh tế thành phố. Từ các bên liên quan đến Hội đồng quản trị đều có chung một mong muốn là sự thịnh vượng của thành phố. Các khoản đầu tư đến dưới nhiều hình thức từ sự tham gia của nhiều doanh nhân tại Studio School (nhiều người tham gia giảng dạy, hợp tác với trường xây dựng chương trình đào tạo, cung cấp cho sinh viên những kỹ năng cần có theo chuyên ngành) đến việc nhóm hợp thường xuyên để đóng góp ý kiến cho việc xây dựng định hướng tương lai của khu vực, cộng đồng Bantích. Các vấn đề được nêu ra và giải quyết. Các ý tưởng được tranh luận, bàn bạc, hỗ trợ. Kỹ năng được chia sẻ, nâng niu. Nhờ thế mà từng bước, khu nhà kho cũ bỏ hoang đã được truyền một sức sống mới.

Bởi vậy, khu Tam giác này không chỉ có 3 cạnh!

Trường hợp điển hình

Chris Morland, Citrus Suite

Điều làm nên tên tuổi của Citrus Suite là dự án với nhà xuất bản Penguin Books tên gọi là Wreck My App. Khi tôi nhìn thấy cuốn sách của Kerry Smith ở Urban Outfitters, tôi chợt nghĩ cuốn sách này có thể là một ứng dụng tuyệt vời. Bạn thường phải viết vài chữ lên mảnh giấy hay viết ghi chú gửi cho ai đó, mang

MARK LAWLER
NHỮNG ẢO TƯỢNG CỦA BALTIC CREATIVE

theo cuốn sách vào phòng tắm... Tôi liên hệ với bà ấy và thật đúng lúc làm sao, Penguin cũng đang tìm kiếm một hãng viết ứng dụng di động để hợp tác. Ứng dụng hoạt động rất tốt và chúng tôi giành được Giải thưởng David.

Chúng tôi xuất thân từ ngành sản xuất trò chơi điện tử, nên biết cách gắn kết câu chuyện, ý tưởng. Đội ngũ nhân lực chủ chốt của chúng tôi thường xuyên sáng tạo. Phần mềm của chúng tôi rất linh hoạt, đồng thời chúng tôi cũng giúp khách hàng liên hệ với độc giả. Những kinh nghiệm chúng tôi có đã dạy cho chúng tôi biết cách cạnh tranh, tự vươn lên. Trong 2 năm qua, chúng tôi đã tiếp cận trực tiếp nhiều công ty, thiết lập nhiều mối quan hệ tình cờ. Chúng tôi hiện có khoảng 80 dự án, mỗi liên hệ làm ăn khác nhau.

Đây là nơi mà mọi người đang đổ dồn đến. Bạn có thể tìm hiểu, bắt gặp các ý tưởng xuất hiện nhờ nhiều loại hình doanh nghiệp hợp tác, chia sẻ ý tưởng với nhau.

Emile Coleman Global Coach

Chúng tôi không phải là một hãng công nghệ. Sản phẩm của chúng tôi giúp chúng tôi hợp tác được với một tỉ lệ lớn các câu lạc bộ của Giải Ngoại hạng anh Premier league (trong đó có cả một số câu lạc bộ thuộc hàng top 4), La Liga, Serie A, cũng như các câu lạc bộ trong và ngoài nước khác. Chúng tôi giúp các nhà quản lý và câu lạc bộ quản lý dữ liệu có về các cầu thủ và đó là yếu tố làm thay đổi cuộc chơi.

Chúng tôi xuất thân từ Liverpool và muốn mang lại điều gì đó cho quê hương. Tuy vậy, chúng tôi cần nỗ lực để có được những kỹ năng cần thiết với tư cách một ngành nghề. Chúng tôi muốn mở rộng và tìm được những nhân viên phù hợp, nhưng cũng đang

phải cạnh tranh với Luân Đôn vì ở đó có mức lương cao và người tuyển dụng thì thường làm giá tăng một cách giả tạo. Chúng tôi cần có cơ sở hạ tầng để có thể hỗ trợ, giúp đỡ các doanh nghiệp phát triển.

Alec Caton, IronBird Aerial Cinematography

Lý do chúng tôi chuyển đến khu Bantích rất đơn giản. Tôi thường đi qua đây mỗi ngày trên đường tới chỗ Rob (Tilley, đối tác kinh doanh) hỏi chúng tôi còn làm việc ở căn hộ của anh ấy, và khi đó chúng tôi đang cần mặt bằng! Chúng tôi cần mặt bằng nhưng cũng cần một nơi nào đó tiện nghi, một nơi thể hiện được vị thế của doanh nghiệp. Chúng tôi đã để mắt đến dự án Creative Campus và nhận thấy đây là một nơi rất năng động, người thuê đều là những người chúng tôi có thể đóng góp được điều gì đó cho họ và họ cũng có thể giúp chúng tôi phát triển trong giai đoạn đầu. Có thể nói khu này của Liverpool không kém gì tầm cỡ Media City của Manchester. Đối với chúng tôi, ban đầu chúng tôi nghĩ có thể đặt trụ sở ở bất kỳ đâu vì uy tín là nhờ ở bản thân và quảng cáo trực tuyến. Tuy nhiên, chúng tôi ngày càng nhận ra một điều là một phần công ăn việc làm của mình có được là nhờ những cơ hội có được ở khu Bantích và những lúc chúng tôi đi đây đó. Chúng tôi hy vọng Bantích có thể thu hút được những đơn vị lớn cũng như khu Media City của Manchester vì đây là lúc ngành nghề của chúng tôi đang bắt đầu phát triển và các đối thủ cạnh tranh cũng vậy!

Alison Appleton, Alison Appleton British Ceramic Design

Thành lập năm 1998, xưởng thiết kế British Ceramic Design Studio của chị Alison đã sáng tạo ra những sản phẩm chén, cà phê chất lượng cao được bày bán ở những cửa hàng tên tuổi từ John Lewis tới Harrods, Zara Home, Anthropologie. Thương hiệu chén cao cấp của chị được sáng tạo ra với phương châm “thời gian giải lao uống trà phải đúng nghĩa: tắt điện thoại đi, thư giãn, tận hưởng một cách trà chất lượng tinh tế, lá thìa đựng bằng những chiếc tách, đĩa sứ đẹp nhất.” Alison chuyển đến khu Bantích khi đang tìm địa điểm đặt cơ sở. Xưởng thiết kế với mặt tiền bằng kính cho phép cơ sở, dù không bán hàng trực tiếp ở đây nhưng vẫn có thể trưng bày sản phẩm của mình, và điều đó có lợi cả về thiết kế, thương hiệu, tiếp thị. Không gian tràn ngập ánh sáng nơi đây là môi trường lý tưởng cho công việc thiết kế, vẽ, sử dụng sách màu, những việc mà nhóm thường xuyên làm. Khu vực này tạo điều kiện cho doanh nghiệp tận dụng một loạt các dịch vụ, ngành nghề như viết ứng dụng, in ấn, ghi hình. Mặt bằng của cơ sở vẫn chưa cố định nên rất phù hợp để khách hàng đến tham quan - Alison đã từng mời Whittard và Twinings đến ăn trưa ở đây. Đây là một môi trường tích cực, năng động và rất gần khu Liverpool One nên khách ở nơi khác đến thấy nơi này rất tiện lợi.

Tài liệu nền do Laura-Marie Brown soạn thảo theo yêu cầu của Baltic Creative.

MARK LAWLER
NHỮNG ẢO TƯỢNG CỦA BALTIC CREATIVE

CREATIVITY
IN THE CITI

98B

COLLABoratory
community + network + kitchen + library + shop
MANILA, PHILIPPINES

S

PHILIPPINES

98B COLLABORATORY
MANILA

98B COLLABoratory: Nền tảng phong phú của nghệ thuật đương đại Philipin

MARIKA B. CONSTANTINO

Marika B. Constantino là một nghệ sỹ tạo hình từng tham gia nhiều cuộc triển lãm ở Philipin và nước ngoài. Chị cũng là nhà văn tự do và có đóng góp vào một số tác phẩm lưu hành toàn cầu. Là nhà giáo dục và nhà quản lý nghệ thuật độc lập, chị chia sẻ vốn kinh nghiệm phong phú của mình về nghệ thuật với công chúng rộng rãi. Nhờ sớm tiếp xúc với nghệ thuật và với niềm đam mê vô hạn đối với các hoạt động sáng tạo, chị đã theo học và lấy bằng Đại học Kiến trúc UP để tiếp tục học thêm tại Đại học Mỹ thuật UP, chuyên ngành Lịch sử Nghệ thuật. Constantino luôn nỗ lực tìm kiếm sự dung hòa giữa các yếu tố trí não, ý tưởng, kinh nghiệm của nghệ thuật với đời thường, và chính điều này là động lực cho niềm đam mê mãnh liệt của chị đối với hoạt động nghệ thuật. Ngoài hoạt động nghệ thuật cá nhân, chị hiện là đồng giám đốc của các chương trình, hoạt động của 98B COLLABoratory.

LIÊN HỆ

Marika B. Constantino

Đồng Giám đốc

98B COLLABoratory

413 phố Escolta

Tầng Lửng, Cao ốc Đệ nhất Liên hiệp

Binondo, Manila, Philipin 1000

Email: maoi@98-b.org; hello@98-b.org

www.98-b.org

Facebook: <https://www.facebook.com/98Bcollaboratory>

TÓM TẮT

98B COLLABoratory là nơi tạo môi trường nền tảng cho các hoạt động phê bình, thảo luận, thử nghiệm, trao đổi, thông tin và trình diễn nghệ thuật đương đại của Philipin. Đây là nơi hội tụ các họa sỹ, nhà thiết kế, nhà quản lý nghệ thuật, nhà văn, nhạc sỹ, nhà làm phim, nhà hoạt động xã hội, nhà giáo dục, nhà nghiên cứu, cán bộ văn hóa, nghệ sỹ biểu diễn, kiến trúc sư, sinh viên, cũng như cả công chúng nói chung. Là nơi sáng tạo, chia sẻ, thảo luận, hợp tác, 98B là một sự kết hợp giữa cộng đồng + mạng lưới + thư viện + bếp ăn + cửa hàng. Ý tưởng của nơi này là tạo ra một không gian để các nghệ sỹ và những cá nhân sáng tạo thuộc nhiều lĩnh vực giao lưu, hợp tác với nhau, cũng như trình diễn nghệ thuật dưới nhiều hình thức đa dạng, như nói chuyện, bán hàng ngoài trời, ấn phẩm, bữa ăn hay đơn giản là một cuộc họp mặt. 98B mong muốn đưa nghệ thuật đến gần hơn với mọi người để thu hút, tập hợp nhiều thành phần khác nhau lại, hình thành một cách hữu cơ một cộng đồng năng động, sáng tạo.

98B COLLABoratory là một không gian do nghệ sỹ điều hành và cũng là một phát kiến của chính các nghệ sỹ, được thành lập năm 2012 ở khu vực phố di sản chuyên doanh ở Manila.

Kể từ khi 98B chuyển đến Escolta (một con phố có lịch sử lâu dài của Manila, Philipin), lịch sử và những di sản của khu phố này đã trở thành một phần khung cảnh của cơ sở. Dù không chính thức đảm nhiệm vai trò bảo tồn nhưng công trình đã thực sự góp phần gìn giữ di sản. Với những con người sáng tạo và các nghệ sỹ, 98B đang cố gắng ghi đậm nét dấu ấn của không gian, bản sắc trong các hoạt động của mình. Hiểu rõ về quá khứ là một cách hợp lý và đầy cảm hứng để làm hiện tại thêm phong phú. 98B coi di sản và lịch sử là những nguồn tài nguyên văn hóa động cần được ghi dấu trong cuộc sống từng ngày của khu vực mà 98B đang tọa lạc.

Với nhiều chương trình, dự án, nghiên cứu, mục tiêu của 98B là trình diễn nghệ thuật đương đại trong và ngoài nước theo cách vượt xa phạm vi của công trình hình khối lập phương trắng này. Chính vì thế mà công trình luôn thể hiện nghệ thuật theo nhiều lớp, nhiều góc cạnh để đến với đông đảo công chúng, đồng thời góp phần mình vào thế giới nghệ thuật đương đại.

TÀI LIỆU

Introduction

98B COLLABoratory là một sáng kiến, một không gian được điều hành bởi các nghệ sỹ của Manila, Philipin. Chúng tôi là sự kết hợp của cộng đồng + mạng lưới + thư viện + bếp ăn + cửa hàng. Ý tưởng của nơi này là tạo ra một không gian để các nghệ sỹ và những cá nhân sáng tạo thuộc nhiều lĩnh vực giao lưu, hợp tác với nhau, cũng như thể hiện nghệ thuật, các thiết kế, sự sáng tạo dưới nhiều hình thức đa dạng, như nói chuyện, bán hàng ngoài trời, ấn phẩm, bữa ăn hay đơn giản là một cuộc họp mặt. Đây là một COLLABoratory nghệ thuật gồm nhiều ngành nghề với mục tiêu là nơi hội tụ các họa sỹ, nhà thiết kế, nhà quản lý nghệ thuật, nhà văn, nhạc sỹ, nhà làm phim, nhà hoạt động xã hội, nhà giáo dục, nhà nghiên cứu, cán bộ văn hóa, nghệ sỹ biểu diễn, kiến trúc sư, sinh viên, và cả công chúng nói chung.

Quá trình hình thành, phát triển

98B được thành lập từ tháng 1/2012 bởi Mark Salvatus (nghệ sỹ tạo hình người Philipin) và Mayumi Hirano (nhà quản lý nghệ thuật, nhà nghiên cứu người Nhật) nhằm đáp ứng nhu cầu về những không gian phóng khoáng của Manila. Salvatus mở xưởng tranh và nơi sinh hoạt của mình nhằm đáp ứng nhu cầu chưa được đáp ứng đầy đủ này; 98B chính là địa chỉ của anh. Tháng 7/2012 là thời điểm mang đến cho chúng tôi cơ hội có được một sân chơi phù hợp, đó là Escolta, Manila. Cùng với Marika Constantino (nghệ sỹ tạo hình kiêm nhà quản lý nghệ thuật người Philipin), các nghệ sỹ tham gia chỉ đạo nhiều chương trình, hoạt động hướng đến mục tiêu chia sẻ, thảo luận, hợp tác trong sáng tạo. Đến giữa năm 2014,

Nhóm 98B đã có 9 thành viên nòng cốt, 3 thành viên mới và một tập sự viên.

Về cơ bản, các chương trình của 98B lấy động lực, nguồn cảm hứng dựa trên 3 khẩu hiệu sau: COLLABoratory, cộng đồng, tiếp cận. Đây chính là những mắt xích hình thành nên các quan hệ hợp tác, liên kết, giao lưu. 98B chính là sợi dây liên kết, khuyến khích trao đổi, tạo sự đa dạng, cổ vũ những hoạt động sáng tạo. Thông qua các chương trình, chúng tôi tập trung hoạt động, giải pháp theo 3 khẩu hiệu trên.

COLLABoratory

Hợp tác + phòng thí nghiệm... 98B nghiên cứu khả năng liên kết giữa những con người thuộc nhiều ngành nghề khác nhau đồng thời thử nghiệm những cách thức hợp tác đa dạng. Chúng tôi xây dựng những chương trình sau nhằm củng cố một cách sáng tạo các mạng lưới để mở đường cho việc hiện thực hóa các ý tưởng:

“Nói chuyện”

98B tổ chức, chủ trì các buổi nói chuyện về nghệ thuật, các buổi trình diễn với mục đích tuyên truyền, huy động các thành viên tham gia trao đổi quan điểm, kinh nghiệm. Các nghệ sỹ, nhà quản lý nghệ thuật, nhà quy hoạch đô thị, nhà thiết kế trong và ngoài nước - chia sẻ về các dự án của mình, trình bày ý tưởng với cộng đồng sáng tạo trong nước. rePORTS là một hình thức sinh hoạt trong khuôn khổ hoạt động “NÓI CHUYỆN” với phần trình bày của các nghệ sỹ Philipin về các chuyến đi, nơi ở hay các hội nghị ở nước ngoài mà họ tham gia. Mục tiêu là tạo nền tảng để những nghệ sỹ đã từng ra nước ngoài truyền đạt đến cộng đồng trong nước những gì đã trải nghiệm trước, trong và sau các chuyến đi, và quan trọng hơn là kinh nghiệm và những gì họ học hỏi được từ các chuyến đi đó. Các buổi “NÓI CHUYỆN” của chúng tôi diễn ra rất thoải mái, không gò bó nhằm khuyến khích đối thoại tự do giữa các diễn giả, người tham gia và công chúng.

Dự án & nghiên cứu nội trú

Đây là một chương trình nội trú độc lập hướng tới mục tiêu xây dựng mạng lưới sáng tạo. Các hoạt động của chương trình hướng tới việc hỗ trợ, cộng tác với các nghệ sỹ, các nhà quản lý phòng tranh, nghệ thuật, người hoạt động văn hóa, các nhà quản lý nghệ thuật trong quá trình nghiên cứu, thực hiện dự án, trình diễn hay sản xuất. Chương trình đặt mục tiêu xây dựng một quá trình trao đổi văn hóa đa tầng có ý nghĩa trong đó từng cá nhân có thể khám phá lĩnh vực của mình trong một môi trường mới mẻ với những điều kiện độc đáo. Chương trình nội trú này cũng được xây dựng phù hợp với các mục tiêu, nhu cầu, điều kiện của đối tượng.

Cộng đồng

Chúng tôi nhìn nhận về cộng đồng mình theo 2 cách. Một là cộng đồng địa lý mà chúng tôi đang sinh sống và hai là cộng đồng sáng tạo chúng tôi muốn xây dựng, kết nối, phát triển.

Cộng đồng địa lý

Địa điểm hiện tại của chúng tôi là tầng lửng Cao ốc Đệ nhất Liên hiệp (tên cũ là Cao ốc Perez-Samanillo), nằm tại khu trung tâm cũ của Manila cũng như con phố Escolta, ngay cạnh khu Phố Hoa kiều cổ xưa nhất thế giới. Công trình 6 tầng duyên dáng mang phong cách kiến trúc Deco được xây dựng năm 1928 do Andres Luna de San Pedro (con trai Juan Luna, họa sỹ tài danh thế giới người Philipin thời kỳ cuối những năm 1800) thiết kế. Bản thân khu vực này cũng là một quận giàu truyền thống kinh doanh. Đây từng là khu trung tâm thương mại của Manila thời đầu những năm 1900 và từng chứng kiến nhiều sự kiện “đầu tiên” của Philipin: sự ra đời của tiệm kem đầu tiên, rạp chiếu phim đầu tiên, đường tàu điện đầu tiên... Con phố tuy chỉ dài chưa đầy một kilômét nhưng có rất nhiều công trình kiến trúc thời hậu thực dân được thiết kế bởi những kiến trúc sư danh tiếng của Philipin. Nhiều loại hình kinh doanh, mặt hàng thời trang, hàng nhập ngoại đã có mặt trên con phố này vào thời kỳ đó. Kể từ khi chúng tôi chuyển đến Escolta, lịch sử và những di sản của khu phố này đã trở thành một phần khung cảnh của 98B. Dù không chính thức đảm nhiệm vai trò bảo tồn nhưng chúng tôi thực sự đã góp phần gìn giữ di sản. Là những con người sáng tạo và nghệ sỹ, chúng tôi luôn cố gắng khắc ghi cảm nhận về không gian, bản sắc trong các chương trình của mình. Hiểu rõ về quá khứ là một cách hợp lý và đầy cảm hứng để làm hiện tại thêm phong phú. Chúng tôi coi di sản và lịch sử là những nguồn tài nguyên văn hóa động cần được ghi dấu trong cuộc sống từng ngày của cộng đồng địa lý mà mình có mặt. Các chương trình đang triển khai tại chỗ gồm:

98B COLLABoratory cung cấp hạ tầng đa ngành cho diễn ngôn phê bình, thử nghiệm, trao đổi, thông tin và thuyết trình về nghệ thuật đương đại.

MARIKA B. CONSTANTINO
NHỮNG ẤN TƯỢNG CỦA
98B COLLABORATORY

DesiThiết kế & Cộng đồng

Các chương trình này xác định mục tiêu truyền hơi hướng thiết kế vào khung cảnh cuộc sống từng ngày. Trọng tâm của các chương trình là tăng tính thiết thực của khu vực xung quanh 98B. Chương trình này có thể ví như một phòng thí nghiệm và nền tảng để khuyến khích chia sẻ, trao đổi, tìm tòi ý tưởng giữa các nghệ sỹ, nhà thiết kế, kiến trúc sư và người dân địa phương.

Thư viện

Thư viện của 98B là nơi tập hợp các tác phẩm nghệ thuật, tạp chí, catalô triển lãm, sách giới thiệu, áp-phích, địa điểm dành cho khách mời, các bản ghi âm, phim. Những tư liệu nghệ thuật này được kỳ vọng sẽ cung cấp một kho tư liệu nghệ thuật tham khảo mở, miễn phí dành cho những người đang muốn tìm kiếm thông tin về ý tưởng, thiết kế, tác phẩm của các nghệ sỹ trong và ngoài nước. Ở khu vực này cũng có một số trường đại học. Các sinh viên có thể thoải mái đến nơi đây xem, đọc bộ sưu tập của chúng tôi. Chương trình cũng đặt mục tiêu khuyến khích chia sẻ nguồn tư liệu phong phú với các mạng lưới khác trên toàn cầu.

Cộng đồng sáng tạo

98B cũng là điểm đến để khám phá, thắt chặt mối liên hệ với những cá nhân, tập thể, tổ chức sáng tạo khác. Chương trình nổi bật nhất của chúng tôi cũng được triển khai vì mục tiêu này:

Chợ Tương lai

Đó là những phiên chợ ngoài trời, buổi bán hàng tại gara, cửa hàng giá rẻ, chợ ‘trời’, nơi tụ họp. Các họa sỹ, thợ thủ công, nhà thiết kế, người sưu tầm đến bán hàng hóa của mình: từ tác phẩm nghệ thuật đến các loại trang phục phiên bản số lượng có hạn hay làm thủ công, túi xách, đồ trang sức, phụ kiện, đồ chơi, tạp chí chuyên đề, đĩa CD, để-can, đồ cũ, đồ cổ cho đến những thứ lặt vặt. Đây chính là phản ứng của chúng tôi đối với chủ nghĩa tiêu dùng và sản xuất hàng loạt. Mục tiêu của chương trình Chợ Tương lai là thổi hồn vào hoạt động thương mại. Ngoài ra, hỗ trợ chương trình này cũng tạo điều kiện để từng cá nhân sáng tạo, nghệ sỹ có thu nhập để theo đuổi con đường nghệ thuật.

Tiếp cận

Mục tiêu của 98B là dân chủ hóa nghệ thuật. Chúng tôi mong muốn nhiều đối tượng tiếp cận được với nghệ thuật hơn bằng cách huy động, lồng ghép nhiều thành phần đa dạng trong các chương trình, hoạt động trong đó thể hiện tính sáng tạo theo những cách hấp dẫn. Để hưởng ứng ý tưởng này, chúng tôi có những chương trình sau:

Bếp ăn

Bếp ăn là nơi mọi người có thể vừa ăn vừa thảo luận, trao đổi. Các hoạt động diễn ra xung quanh góc nhỏ này được tổ chức theo hướng để mọi người có thể chia sẻ bữa ăn một cách thân mật hơn cả về mặt vật chất và tinh thần. Nói một cách ẩn dụ là đây là nơi để các ý tưởng được xào nấu, thưởng thức.

Các dự án ESCape

Các dự án ESCape có nội dung về thương lượng, hoán cải, can thiệp về mặt không gian. Chương trình tập trung vào một số địa điểm, bối cảnh, cách thức thể hiện, dưới hình thức thả lỏng trí tưởng tượng hay giải phóng tinh thần sáng tạo. Các nghệ sỹ của ESCape có được không gian tự do để sáng tác, mừng tượng những khung cảnh mới. Hoạt động chính của ESCape là xây dựng dự án 1 ngày, buổi biểu diễn 1 ngày và buổi triển lãm 1 ngày. Đây là một mô hình sáng tạo mới được phát triển từ một số chương trình song hành được chúng tôi tổ chức trong chương trình Thứ Bảy X Chợ Tương lai @ ESCOLTA. Đây cũng là một hoạt động thử nghiệm.

PAN///

+ Tiễn tố + Tiểu hành tinh + Một thể nước phù du đựng trong chiếc chậu nông + Một loại bánh mì + Một nhạc cụ + Một loại bia nhẹ của Croatia + Một loại dụng cụ làm bếp + Một dạng kết hợp có ý nghĩa ‘bao trùm’ + Một Không gian Dự án

Pan Pacific Industrial Sales Co., Inc. (PANPISCO), một doanh nghiệp bán thiết bị bảo hộ cá nhân, đang hợp tác với 98B trong việc cải tạo khu vực cửa hàng mặt phố cũ trên phố Escolta thành một không gian dự án chủ yếu phục vụ các cuộc triển lãm. Người qua lại sẽ được nhìn ngắm nhiều loại hình nghệ thuật từ các dự án nghệ thuật cả trong và ngoài nước.

Kết luận

Tóm lại, 98B COLLABoratory tạo môi trường nền tảng cho các hoạt động bình luận, bàn bạc, thử nghiệm, trao đổi, thông tin, trình diễn nghệ thuật đương đại của Philipin. Đây là nơi hội tụ của giới sáng tạo từ nhiều ngành nghề đa dạng cũng như công chúng nói chung. Với nhiều chương trình, dự án, nghiên cứu, mục tiêu của 98B là trình diễn nghệ thuật đương đại trong và ngoài nước theo cách vượt xa phạm vi của công trình hình khối lập phương trắng này. Chính vì thế mà chúng tôi luôn thể hiện nghệ thuật theo nhiều lớp, nhiều góc cạnh để đến với công chúng đông đảo, đồng thời góp phần mình vào thế giới nghệ thuật đương đại. Chúng tôi được khích lệ bởi những ý tưởng, dự án, tìm tòi, từ đó đặt ra những câu hỏi phù hợp, mở rộng ranh giới và hơn nữa là tạo cơ hội tiếp cận nghệ thuật và hoạt động sáng tạo một cách hấp dẫn cho mọi người. Đây là một chương trình vẫn đang trong giai đoạn hình thành nên chúng tôi vẫn đang tự do thử nghiệm và vì thế khó tránh khỏi một số khiếm khuyết, nhưng đó cũng là cách để chúng tôi học hỏi, nâng cao tiềm năng, tri thức. Thật may là chính xu hướng này đã giúp chúng tôi có được sự linh hoạt, năng động cần thiết để khám phá thêm những hoạt động đa dạng và mở mang thêm tầm nhìn.

ICOMOS

together with

NATIONAL
HISTORICAL
COMMISSION OF THE
PHILIPPINES

THE ESCOLTA HERITAGE CENTER

Escolta • Damazana • Juan Luna • Muelle del Banco Nacional • Muelle de la Industria • Nueva • Plaza Cevallos
Plaza Moraga • Tomas Pinpin • Burke • San Vicente • Marquina • Soda • Basquero • Plaza Goin • Plaza Santa Cruz

**CREATIVITY
IN THE CIT**

ES

PHILIPPINES

ESCOLTA
MANILA

Sáng tạo và Đô thị: Cơ hội và Thách thức đối với Escolta, Manila

DOMINIC GALICIA

Dominic Galicia là Kiến trúc sư trưởng của hãng Kiến trúc Dominic Galicia, một đơn vị chuyên về kiến trúc đã và đang tham gia những dự án như Nhà bảo tàng Lịch sử Tự nhiên Quốc gia rộng 20.000 m² tại khu vực Công viên Rizal, Manila, nhà máy ô tô Hyundai rộng 10 ha tại Calamba, Laguna. Dominic Galicia tốt nghiệp khoa kiến trúc, Đại học Notre Dame, Notre Dame, Indiana năm 1988, và cũng là một Học giả Notre Dame tại đây. Ông là đại diện của Philipin trong Ủy ban Khoa học Quốc tế về Di sản Thế kỷ 20 (ISC20C), thuộc Hội đồng Di sản Di tích Quốc tế (ICOMOS), và trong vị trí này, ông tham gia chỉ đạo chương trình hợp tác nhà nước-tư nhân về khôi phục Escolta, khu vực trung tâm giàu lịch sử của Manila.

LIÊN HỆ

Dominic Galicia

1006 Vicente Madrigal Building

6793 Ayala Avenue

Makati City, Metro-Manila

Philipin

ĐT: (632) 576 - 4563

Fax (632) 576 - 4530

Email: DominicGaliciaArchitects@yahoo.com

TÓM TẮT

Từ hàng trăm năm nay, Escolta luôn là con phố quan trọng nhất của Manila, thủ đô Philipin. Nằm ngay cửa sông và vắt ngang sông Pasig, từ thành Intramuros thời thuộc địa Tây Ban Nha, Escolta với chiều dài gần 400 mét là nơi đặt trụ sở của rất nhiều những công ty và cửa hàng bách hóa lớn nhất đất nước. Những kiến trúc sư xuất sắc nhất Philipin là người thiết kế các công trình tại Escolta, như Andres Luna de San Pedro, Fernando Ocampo, Juan Nakpil, Tomas Arguelles, Carlos Arguelles, Leandro Locsin, khiến Escolta trở thành nơi hội tụ những di tích kiến trúc giá trị của Philipin thời thế kỷ 20. Sau đó đến đầu thập niên 1970, trung tâm của thành phố chuyển dần sang khu vực thủ đô tài chính Makati, đánh dấu thời kỳ thoái trào của Escolta. Đến giữa những năm 1990, Ngân hàng Quốc gia Philipin rời bỏ tòa nhà cao tầng Late Modernist Carlos Arguelles, và đó chính là nhất kiếm cuối cùng kết liễu số phận của Escolta. Hàng loạt các doanh nghiệp lớn ra đi, bỏ lại nhiều công trình không người sử dụng.

Thế nhưng Escolta vẫn tiếp tục tồn tại, chủ yếu nhờ sự kiên cường của những doanh nghiệp như Escolta Commercial Association, Inc., hay ECAI, hội các chủ sở hữu công trình với tuổi đời 25 năm và từ gần 2 năm qua đã bắt đầu nhóm họp tích cực hàng tuần cùng với sự tham gia của các đối tác khác.

Cần có một sự thay đổi mô hình để làm sao tách biệt đặc trưng kiến trúc ra khỏi hoạt động chương trình. Các kiến trúc đã sẵn sàng được truyền một sức sống mới bởi những chương trình và mục đích sử dụng mới. Đề xuất Lắp đặt Escolta có mục đích là tranh thủ chương trình mới để bảo tồn kiến trúc. Với việc giới thiệu Escolta với toàn thể thế giới bằng nhiều công cụ huy động xã hội như tổ chức họp chợ, hội chợ đường phố, các công trình nghệ thuật, các mạng xã hội, chúng tôi đặt mục tiêu thu hút, khuyến khích những mục đích sử dụng mới, khách hàng mới, thổi sức sống mới cho khu phố từng một thời sầm uất này.

Những giá trị lịch sử và văn hóa của một khu phố cổ có ý nghĩa lớn và sức thu hút đầu tư mạnh mẽ.

TÀI LIỆU

Vào một sớm Thứ Sáu đầu tháng 9/2011, tại Phòng bầu dục tòa Thị chính Manila, một nhóm những người dân đã đến, cùng tham gia họp với Thị trưởng Manila bàn về việc phục hồi khu vực từng một thời là một quận thương mại trung tâm hàng đầu của thành phố, đó là Escolta. Thành phố này dường như đã lãng quên khu vực này. Nhiều người trong giới trẻ còn không biết đến một nơi như vậy. Sự tồn tại của khu phố là biểu trưng cho sự suy tàn.

Escolta từng có vai trò trọng tâm trong lịch sử của thành phố trong hàng thế kỷ. Nằm ngay bên kia con sông Pasig từ khu thành cổ Tây Ban Nha, con phố này từng là trung tâm thương mại, công nghiệp của thành phố. Sự phát triển về mặt kiến trúc của Escolta là minh chứng cho tầm quan trọng của khu phố này trong vai trò trung tâm thương mại của cả nước. Cũng vì thế mà Escolta chính là trung tâm di sản kiến trúc của đất nước trong thế kỷ 20, đặc biệt với những công trình có từ thời Thế chiến 2 và thời gian sau đó.

Một điển hình về di sản kiến trúc kiệt xuất của khu này là tác phẩm của Andres Luna de San Pedro, kiến trúc sư và cũng là con trai của họa sĩ vĩ đại nhất Philipin Juan Luna. Tuy cho đến nay, Andres Luna chưa nói đến nhiều trong lĩnh vực kiến trúc nhưng ông xứng đáng được như vậy. Các kiến trúc sư thời hiện đại có nhiều điều để học hỏi từ ông. Hai công trình của ông – Tòa nhà Regina xây dựng năm 1934 (trong đó tầng 4 của công trình được xây thêm sau này với thiết kế của một tượng đài kiến trúc Philipin khác là Fernando Ocampo), và Perez Samanillo, xây dựng năm 1928 – nằm đối diện nhau ở hai bên con phố Escolta, là những công trình hết sức may mắn trong hoàn cảnh mà rất nhiều công trình khác trong thành phố bị tàn phá.

Ngoài Andres Luna de San Pedro, chúng ta còn có Tòa nhà Syvel, thuộc sở hữu của Puyats và do cố Nghệ nhân kiến trúc Juan Nakpil thiết kế. Khám phá công trình này là một trải nghiệm tuyệt vời. Công trình xây dựng sau thời kỳ chiến tranh này vừa rất đương đại vừa mang đậm những đường nét, sự hài hòa của lối kiến trúc Philipin thời kỳ trước.

Sự giao thoa giữa các công trình trên con phố này là một trải nghiệm phong phú cho người xem. Sự giao thoa của những công trình cổ điển ở những thời kỳ khác nhau, và đều là tác phẩm của những kiến trúc sư hàng đầu của đất nước chính là điều khiến chúng ta muốn du lịch đến những nước khác. Yếu tố thị giác làm chúng ta phấn khích.

Carlos Arguelles, một bậc thầy về kiến trúc nữa đem lại cho chúng ta công trình trụ sở cũ của Ngân hàng Quốc gia

Philipin. Công trình này gần như không còn được sử dụng, thậm chí trên thực tế còn bị chỉ trích. Nhưng chỉ trích là việc dễ làm nhất trên đời. Người ta cũng đàm tiếu suốt ngày. Nhưng khi bệnh nhân được khuyên nên cưa chân đi thì tốt nhất vẫn nên khám thêm bác sỹ thứ hai hay thứ ba. Khoa học, công nghệ ngày nay cũng như lối kiến trúc hướng về tương lai nhiều hơn có thể tạo sự ổn định cho những công trình đang ở vào hoàn cảnh hiểm nghèo nhất này. Bức vòm Bom nguyên tử Hiroshima là một trường hợp điển hình.

Nằm gần sát cạnh tòa nhà Ngân hàng Quốc gia Philipin là Nhà hát Capitol do Juan Nakpil xây dựng năm 1935, một kỳ quan về nghệ thuật Deco xây dựng gần như cùng thời với Tòa nhà Jai Alai ở đại lộ Taft. Câu

chuyện của Nhà hát Capitol là một câu chuyện buồn vì các kết cấu nội thất, vốn là công trình chung của những Nghệ nhân như Juan Nakpil, Victorio Edades, Carlos Botong Francisco, hiện đã không còn nữa, sau một kế hoạch thất bại nhằm biến nhà hát này thành một nhà hàng. Dù vậy, dẫu còn một hơi thở thì vẫn còn sự sống. Vì thế, công trình này vẫn có hy vọng, không như Jai Alai khi mà hy vọng đã mất khi công trình bị phá hủy. Từng là một trong những công trình theo trường phái Art Deco đẹp nhất trên toàn Châu Á, đáng ra Jai Alai đã có thể được tôn tạo để trở thành những giảng đường hay phòng xử án. Những gì chúng tôi làm ngày hôm nay là để tôn vinh Jai Alai.

Nhà hát Capitol Theater, tuy không còn kết cấu nội thất nữa nhưng vẫn có rất nhiều tiềm năng để biến mình trở thành một công trình có những khoảng sân tràn ngập ánh sáng, làm trụ sở cho một trung tâm tổng đài hay những hoạt động Gia công quy trình doanh nghiệp khác. Một phát minh khiến điều này có thể trở thành hiện thực là điện toán Đám mây, cũng là điều đem lại hy vọng cho Escolta. Những bức thư điện tử mà bạn viết không nhất thiết phải được lưu trên ổ cứng máy tính của bạn mà có thể lưu trên 'mây', thực chất là những ngân hàng dữ liệu của Yahoo hay Google đặt tại Sunnyvale hay Mountain View, California. Giờ đây, người ta không còn cần đến những công trình nhà văn phòng lớn kiểu nhà kho để đặt tổng đài nữa, vì thế những công trình mang nhiều ý nghĩa về mặt kiến trúc nhưng đang suy tàn của Escolta có thể được sử dụng cho những mục đích mới.

Con phố dài 470 mét có tên gọi Escolta này, dù đã chính thức không còn là trung tâm của đô thành Manila nữa nhưng vẫn có vị trí ngay tại hoặc rất gần điểm tập trung của những cơ quan quan trọng. Nằm ngay phía bên kia con sông Pasig về phía nam là các trường đại học khu Intramuros như Mapua, Lyceum. Cách đó không xa là trường Đại học tổng hợp Belt, với những cơ sở như Đại học Viễn Đông, Đại học Phương Đông. Xa hơn một chút nữa là khu Mendiola Consortium với Đại học San Beda, Đại học Centro Escolar, Đại học Thần học. Gần góc phía đông bắc Escolta là tuyến số 1 của hệ thống Đường sắt hạng nhẹ hay LRT, chạy dọc đường Avenida Rizal, kết nối với tuyến 2 LRT cách đó vài trăm mét về phía bắc nằm trên đường Claro M. Recto. Vị trí gần sát các trung tâm đại học, giao thông chính của thành phố là yếu tố chính để giúp Escolta hồi sinh vì có thể tiếp cận được với giới trẻ.

Thanh niên thường đặc biệt nhạy cảm với những ảnh hưởng tinh thần mà một nơi nào đó tạo ra đối với con người. Điều người ta thường nhớ đến là sự sáng tạo trải nghiệm này – trải nghiệm về sự chân thực. Escolta có sự độc đáo riêng và gần như là nơi khởi phát của mọi sự. Đây là một đặc trưng không thể sao chép được. Giới trẻ đã bắt đầu tham gia vào chương trình của chúng tôi và rất phấn khích với điều đó. Họ đã đứng vào hàng ngũ của chúng tôi và chúng tôi bổ khuyết cho nhau, dựa vào nhau mỗi khi khó khăn khiến một ai trong số chúng tôi chùn bước.

Đây chính là ý tưởng về Đô thị Sáng tạo – môi trường lý tưởng để sáng tạo ra những điều mới mẻ. Escolta có ý nghĩa trọng tâm trong ý tưởng về Manila với tư cách một đô thị sáng tạo.

Điểm mấu chốt trong định hướng của chúng tôi là sử dụng BPO hay Gia công quy trình doanh nghiệp nhằm đem lại sức sống mới cho thành phố, cũng như một phần mềm mới đem lại sức sống cho phần cứng của thành phố này. Chúng tôi cũng hy vọng vào sự chuyển biến từ những BPO đàm thoại như các trung tâm tổng đài thành những BPO tri thức như các xưởng đồ họa hoạt hình, cơ sở thiết kế, xây dựng.

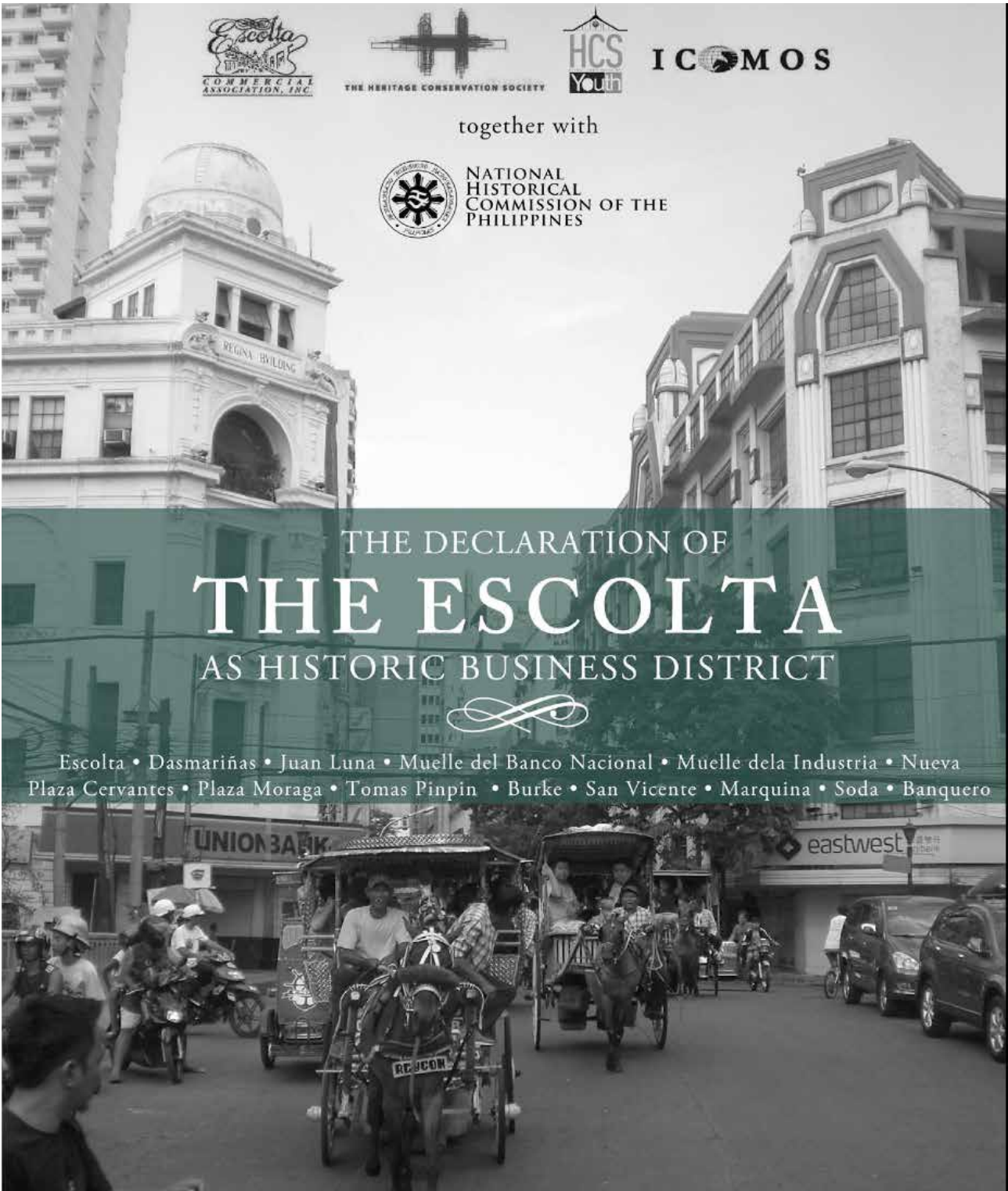
Những công trình di sản đóng vai trò thiết yếu đối với Đô thị Sáng tạo nhờ vào sự phong phú về hình ảnh, nhất là khi các công trình đó cho biết về lịch sử của thành phố và con người. Chúng ta tìm đến những cảnh đồng, khu rừng để xây dựng

Sự đồng lòng của cả nhóm là điều kiện tiên quyết cho mọi nỗ lực. Không có giải pháp nào có thể tìm ra một cách chóng vánh, vì vậy thời gian cần thiết để những cải tiến phát huy tác dụng có thể rất lâu làm mọi người mệt mỏi và nản lòng, nếu không có những khích lệ thường xuyên từ chính đội ngũ ấy.

những thành phố mới cũng là để kể lại một câu chuyện. Nhưng ngay tại đây chúng ta đã có một câu chuyện kể, và dù có một số trang bị khuyết, nhưng đó vẫn là một câu chuyện.

Đô thị Sáng tạo là trung tâm của đất nước sáng tạo. Nếu muốn duy trì năng lực cạnh tranh thì chúng ta phải biết gìn giữ những gì tạo điều kiện cho chúng ta sáng tạo. Escolta có những điều kiện đó: kiến trúc, con phố, vị trí gần các trường đại học. Sáng tạo cần sự kích thích thị giác từ những điều chân thực, sự kích thích tình cảm từ những điều cao quý, có ý nghĩa. Ở tại nơi đây, chúng ta có một con phố nằm tại một quận ven sông, rất gần với nơi thành phố ra đời. Ở nơi đây có cái đẹp và cả chiều sâu. Nhưng để tìm được nét đẹp đó còn nhiều việc phải làm.

Ngoài một số trường hợp thiểu số, nhóm của chúng tôi vẫn được duy trì và nhóm họp hàng tuần. Chúng tôi có sức mạnh nhờ vào tinh thần Escolta cũng như tinh thần đồng đội. Bài học đáng giá nhất đối với chúng tôi là sự quan trọng của tinh thần đồng đội. Chúng tôi cảm thấy may mắn vì sự đoàn kết, nhất trí của mình cho đến nay đã giúp Escolta miễn nhiễm với nạn dịch tàn phá các công trình có từ thời trước Thế chiến 2 ở những khu vực khác của Manila.

Google Earth does not now have any three-dimensional representations of the architectural heritage of Escolta.

OCCUPY ESCOLTA

Escolta has a meager presence in the virtual world of Google Earth. We propose to change that. Occupy Escolta's proposal will link the webpage to the augmented reality environment of Google Earth. All the buildings of the neighborhood will be represented by SketchUp models uploaded to Google Earth.

The SketchUp models of all the buildings in the neighborhood will vary in degree of detail, from the highly articulated to the translucent.

An augmented reality walk-through of Escolta would contain information about space available.

Translucent unarticulated blocks are buildings that the community needs to document.

The occupation of Escolta will begin on Google Earth, which will link the neighborhood to the rest of the world.

May 10, 2013 3/3

E S C O L T A
MANILA

OCCUPY ESCOLTA

For hundreds of years, Escolta was the most important street in Manila, the capital city of the Philippines. Across the Pasig River from the Spanish colonial walled city of Intramuros, Escolta's nearly 400 meter stretch was lined with the country's most important companies and department stores. The country's most prominent architects designed on Escolta - Andres Luna de San Pedro, Fernando Ocampo, Juan Nakpil, Carlos Arguelles, Leandro Locsin - making it a valuable catalogue of Philippine 20th century architectural heritage. Then in the early 70s, the center of gravity shifted to the new financial capital of Makati, and Escolta began its decline. In the mid-1990s, Philippine National Bank abandoned its Late Modernist high-rise headquarters, dealing Escolta what seemed to be its coup de grace. Many buildings lost anchor tenants or were abandoned.

But Escolta survives, thanks in large part to the tenacity of the Escolta Commercial Association, Inc., or ECAI, the 25-year-old organization of building owners. Almost two years ago ECAI began to meet in earnest every week to plan the revival of the neighborhood, in cooperation with Manila City Hall, Barangay 291 (the local village council), the Heritage Conservation Society, and ICOMOS 20th Century Heritage. "Occupy Escolta" is Smart City Manila's proposal to help ECAI revive Escolta.

Occupy Escolta team:
Laurence Angeles, Larry Carandang, Asela Domingo, Dominic Galicia, Suddar Khadka, Mia Quimpo.
Webpage/SketchUp team from Dominic Galicia Architects:
Gene Alfajaro, Jovi Bernabe, Isaac Ramos

Archival images courtesy of www.arkitektura.ph

May 10, 2013 1.

REACTIVITY IN THE CITIES

VIETNAM

THE MAPPING OF CREATIVE
HUBS IN VIETNAM

TÓM TẮT BÁO CÁO KHÔNG GIAN SÁNG TẠO TẠI VIỆT NAM

TRƯƠNGUYÊN LY

LIÊN HỆ

Hội đồng Anh

20 Thụy Khuê, Quận Tây Hồ

Hà Nội, Việt Nam

ĐT: +84 (0)4 3728 1920

E bchanoi@britishcouncil.org.vn

www.britishcouncil.vn

Trương Uyên Ly là nhà báo từng đoạt giải thưởng quốc gia và chuyên gia tư vấn truyền thông, với 13 năm kinh nghiệm tác nghiệp về chủ đề trào lưu nghệ thuật mới và các vấn đề đương đại tại Việt Nam. Từ tháng 4 đến tháng 6/2014, bà từng tham gia lập bản đồ các địa điểm sáng tạo ở Việt Nam.

Bà hợp tác với một loạt các cơ quan truyền thông (báo in, báo trực tuyến, truyền hình) trong đó có báo Tuổi Trẻ, một trong những tờ nhật báo lớn nhất Việt Nam. Trong mấy năm qua, một số hoạt động chính mà bà tham gia bao gồm các công việc phóng sự điều tra, nghiên cứu cho tạp chí Time, tác nghiệp cho văn phòng truyền thông LHQ, kênh National Geographic, Independent TV (Anh), Hội đồng Anh tại Việt Nam, Facebook Inc. ... Bà cũng là biên tập viên kỳ cựu của một số cơ quan truyền thông Việt Nam và là tư vấn văn hóa/truyền thông của Đại sứ quán Đan Mạch.

TÓM TẮT

Đây là nghiên cứu do nhà báo, nhà tư vấn truyền thông Trương Uyên Ly thực hiện theo đặt hàng của Hội đồng Anh, với mục đích là tìm hiểu về các không gian sáng tạo ở Việt Nam thông qua nghiên cứu tài liệu và phỏng vấn các doanh nhân sáng tạo tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Các lĩnh vực nghiên cứu trong nghiên cứu bao gồm: nghệ thuật thị giác, âm nhạc, điện ảnh, múa, thiết kế, và ICT (Công nghệ thông tin và truyền thông).

Trên thực tế, tất cả các không gian sáng tạo ở Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh đều khác nhau về quy mô, loại hình và lĩnh vực hoạt động. Mỗi không gian là một ví dụ độc đáo cho khái niệm “không gian sáng tạo”. Bởi tính độc đáo đặc thù riêng, rất khó để có thể phân loại rõ ràng các không gian sáng tạo. Tôi đã sử dụng những tiêu chí sau để phân loại: ‘kết nối’, ‘sáng tạo’, và ‘có định hướng kinh doanh’. Không gian sáng tạo có thể là những địa điểm gặp gỡ của những cá nhân làm trong ngành sáng tạo như nghệ sỹ, nhạc sỹ, nhà thiết kế, nhà làm phim, nhà thiết kế các ứng dụng (apps), các doanh nghiệp khởi nghiệp, và cộng đồng sáng tạo nói chung. Nếu theo định hướng kinh doanh, có rất nhiều các mô hình khác nhau bao gồm kinh doanh có lợi nhuận như Saigon outcast, Work Saigon và ADC Academy; và phi lợi nhuận như Cà Phê Thứ Bảy. Một số có thể không đem lại lợi nhuận nhưng có thể tự hoạt động như Saigon Outcast.

Sử dụng 3 tiêu chí này, tôi có thể nhận dạng được khoảng gần 40 không gian sáng tạo tại Việt Nam.

TÓM TẮT BÁO CÁO

Bối Cảnh Sáng Tạo ở Việt Nam

Đổi Mới (chính sách nhằm cải cách kinh tế và xóa đói giảm nghèo của chính phủ Việt Nam vào năm 1986) và toàn cầu hóa đã mang đến nhiều thay đổi tích cực cho xã hội Việt Nam. Tốc độ tăng trưởng kinh tế nhanh chóng (thu nhập bình quân đầu người GDP trung bình tăng 7-8%/ năm kể từ năm 1990 (1), sự bùng nổ Internet và sự phát triển chóng mặt của các trang mạng xã hội (Việt Nam có tốc độ tăng trưởng nhanh nhất về số người sử dụng Facebook, theo ICT News), đang mỗi ngày thay đổi và mang đến những yếu tố và ý tưởng mới lạ cho ngành sáng tạo ở Việt Nam.

Đặc biệt từ năm 2009 hàng loạt không gian ra đời như Doclab, Cà Phê Thứ 7 (quán café với các buổi nói chuyện cởi mở về nghệ thuật hàng tuần dành cho công chúng), sau đó là YxineFF (2010), Saigon Outcast (2012), Đom Đóm (đầu năm 2013), Zone 9 (mở đầu 2013, đóng cửa 2014), Heritage Space (đầu 2014), ADC Academy (Tháng 3 năm 2014), Nhà Ga 3A (Tháng 4 năm 2014). Tất cả đã làm gia tăng đáng kể số lượng không gian sáng tạo ở Việt Nam, môi trường sáng tạo và nghệ thuật trở nên phong phú hơn rất nhiều, đặc biệt là mảng âm nhạc thể nghiệm, làm

phim, thiết kế, và người dân được tiếp cận các sự kiện văn hóa và nghệ thuật nhiều hơn.

Cần có các chương trình đào tạo kỹ năng quản lý và kinh doanh cho chủ các không gian sáng tạo.

Khác với bối cảnh của những năm 1990 hay đầu năm 2000 khi mà rất nhiều không gian và sự kiện về sáng tạo và thể nghiệm nghệ thuật mới được tài trợ và phụ thuộc vào các tổ chức văn hóa như L'Espace, Viện Goethe, Hội đồng Anh, hay Quỹ Ford; bối cảnh này đang thay đổi và các không gian trở nên độc lập hơn, và nhiều không gian đã trở nên độc lập 100% như Heritage Space và Zone 9, nay là X98 tại Hà Nội và Nhà Ga 3A Thành phố Hồ Chí Minh.

Những năm gần đây cũng ghi nhận sự phát triển đáng kể của các không gian trong ngành công nghệ thông tin như Start Centre (năm 2012), Saigon Hub (2013 - 2014), HUB IT (cuối năm 2013). Saigon co-working (năm 2013), cùng với Hatch! và 5Desire tập trung vào cộng đồng các công ty khởi nghiệp mà theo Lê Viết Đạt, người đồng sáng lập Hatch! và 5 desire, cộng đồng này có thể lên đến 8000 đến 10,000 người.

Tác động của các không gian sáng tạo

Không gian sáng tạo đang tạo ra một môi trường thân thiện và an toàn để mọi người có thể gặp gỡ, trao đổi ý tưởng, và thách thức những giới hạn tồn tại trong chính mình. Thông qua các không gian này, khán giả được tiếp

Ocận nhiều hơn với các hoạt động văn hóa nghệ thuật, đồng nghĩa với việc phát triển con người tốt hơn. Một ví dụ rõ ràng gần đây nhất là Zone 9, không gian sáng tạo quy mô lớn với sức chứa lên đến hàng nghìn người đã trở thành một địa điểm gặp gỡ của giới trẻ Hà Nội.

Không gian sáng tạo cũng đang góp phần thay đổi bản sắc của thành phố và phát triển đô thị. Nhà Ga 3A nằm ngay tại quận 1, đã dần trở thành một điểm đến thú vị cho nghệ sỹ và các khách muốn mua sản phẩm thủ công địa phương 100% có chất lượng cao, và khách du lịch muốn trải nghiệm những nét đặc sắc về văn hóa nghệ thuật.

Mỗi không gian sáng tạo dù lớn hay nhỏ đều tạo thêm công ăn việc làm. Với hơn 60 hộ kinh doanh và hơn 1000 nhân viên, Zone 9 có lẽ là mô hình tổ hợp sáng tạo lớn nhất tại Việt Nam từ trước đến nay. Bên cạnh đó, các không gian này đã và đang truyền cảm hứng về sáng tạo và kết nối cho một mạng lưới ngày càng rộng lớn của những người hoạt động trong lĩnh vực sáng tạo và kinh doanh.

Những cá nhân làm sáng tạo - họ là ai?

Đa số những người sáng lập của các không gian sáng tạo đều ở độ tuổi từ 20 - 50 tuổi, có nghĩa là họ sinh trong khoảng thời gian từ năm 1960 đến năm 1990. Điểm chung của những cá nhân này là họ đều có tiếp xúc với văn hóa phương Tây và có khả năng cập nhật những công nghệ hiện đại. Trong ngành công nghệ thông tin và truyền thông đặc biệt là trong công đồng khởi nghiệp Start-up, đang dần xuất hiện một thế hệ những doanh nhân đầy tham vọng, trẻ trung và đã khởi nghiệp từ rất sớm.

Một ví dụ về câu chuyện thành công trong ngành này là về “Flappy Bird”, một trò chơi điện thoại đơn giản, được phát triển bởi Nguyễn Hà Đông, lập trình viên trò chơi 29 tuổi. Không một chiến dịch quảng bá, trò chơi đã trở thành hiện tượng toàn cầu khi đứng đầu trong danh sách những trò chơi được tải miễn phí từ Apple Inc. từ 137 quốc gia, theo thống kê của App Annie Ltd., công ty cung cấp dịch vụ phân tích và marketing (2). Đây là lần đầu tiên trong lịch sử một trò chơi điện thoại do một người Việt Nam viết ra có được thành công lớn như vậy. Đó là lý do Flappy Bird và Đông đang trở thành nguồn cảm hứng và động lực cho nhiều người làm trong ngành công nghệ thông tin tại Việt Nam (2).

Hỗ Trợ Cho Những Không Gian Sáng Tạo

Tính bền vững là mục tiêu của tất cả các không gian sáng tạo và tự lực về nguồn vốn đang trở thành lựa chọn duy nhất cho rất nhiều không gian. Sau đây là những thách thức và nhu cầu được chính những nhà sáng lập các trung tâm sáng tạo đưa ra:

Sự ổn định và hỗ trợ từ chủ nhà và chính quyền

Một thách thức “kinh điển” cho rất nhiều những nhà sáng lập các không gian sáng tạo là sự bất ổn từ phía chủ nhà và thiếu hỗ trợ từ phía chính quyền. Saigon Hub đã đóng cửa vào ngày 1 tháng 4 năm 2014 sau gần một năm hoạt động vì giá tiền nhà cao. Một trong những nguyên nhân Zone 9 bị buộc phải đóng cửa là tình trạng pháp lý nhập nhằng về chủ sở hữu. Nhà Ga 3A - một không gian văn hóa mới khá thú vị ở TPHCM hiện đang được cho thuê trong 2 năm, một khoảng thời gian quá ngắn để một không gian tạo được danh tiếng cũng như trở thành điểm đến cho du khách.

Bên cạnh đó, theo chị Đoàn Phương Hà, người sáng lập của Saigon Outcast, việc làm các thủ tục xin phép cho các sự kiện văn hóa rất mất thời gian và tốn kém. Quá trình xin giấy phép khá phức tạp bởi vì chị thường không biết phải làm thế nào cho đúng, chị thường nhận được những hướng dẫn không nhất quán từ các nhà chức trách. Chỉ cho một sự kiện, mà chị thường phải nộp rất nhiều giấy tờ, làm nhiều thủ tục khác nhau để có thể thực hiện được công việc, và còn thường phải trả cho họ “tiền bôi trơn”.

Đào tạo kỹ năng quản lý và kinh doanh và kỹ năng kinh doanh trong nghệ thuật (cho chủ các không gian về nghệ thuật)

Các không gian sáng tạo cần được hỗ trợ về tài chính và đầu tư, truyền thông và PR, cũng như hỗ trợ về cơ sở hạ tầng và thông tin.

Các kĩ năng quản lí và kinh doanh có thể rất cơ bản. Như Trương Minh Quý - đồng giám đốc nghệ thuật của Ga O chia sẻ, anh mong muốn được học thêm về Quản lý, Nhân sự và Kế toán để có thể quản lý không gian một cách hiệu quả.

Bà Đỗ Thị Tuyết Mai, chủ của Nhà Ga 3A cho rằng nâng cao kỹ năng kinh doanh và quản lí trong nghệ thuật cho các chủ không gian là rất cần thiết, để mối quan hệ giữa nghệ sĩ và thị trường có thể trở nên chuyên nghiệp hơn. “Ở Việt Nam, có quá ít người có kĩ năng quản lý nghệ thuật, và thiếu những kĩ năng này, những công việc đơn giản có thể trở nên rất phức tạp.”

Cần xây dựng một môi trường có thể hỗ trợ thiết thực cho các không gian sáng tạo

Ngoài ra, nghiên cứu cũng nêu ra những nhu cầu của các không gian như được Hỗ trợ tài chính và đầu tư, hỗ trợ về kết nối/ Trao đổi ý tưởng/ Tư vấn thông qua hội thảo hay những sự kiện kết nối (networking). Saigon co-working muốn tổ chức hội thảo với những chuyên gia trong lĩnh vực ICT để chia sẻ và trao đổi kinh nghiệm. Hatch! và 5Desire muốn được hỗ trợ để kết nối với những nhà đầu tư/ quỹ tài trợ. ADC Academy muốn kết nối với các nhà đầu tư và doanh nhân để họ có thể hỗ trợ cho học viện.

Nhu cầu về hỗ trợ truyền thông cũng được nêu ra trong nghiên cứu, cùng với những hỗ trợ khác về cơ sở hạ tầng và thông tin.

Một Vài Lời Cuối

Đây là một giai đoạn mới đầy hứng khởi cho môi trường sáng tạo ở Việt Nam. So với những không gian thời trước, các không gian sáng tạo hiện nay đã trở nên độc lập hơn rất nhiều. Nhờ vào sự phát triển kinh tế, quá trình toàn cầu hóa và những lợi thế của internet, các không gian này đã và đang kết nối với một cộng đồng sáng tạo rộng lớn.

Tuy nhiên, những không gian sáng tạo trẻ này vẫn còn thiếu thốn kinh nghiệm về phát triển kinh doanh và làm thế nào để đảm bảo cho một tương lai lâu dài. Cần phải xây dựng một xã hội lớn mạnh hơn và hỗ trợ cho những không gian này nhiều hơn. Chúng cần được chính quyền địa phương thấu hiểu và ủng hộ; cần đẩy mạnh tiêu dùng trong lĩnh vực nghệ thuật và sáng tạo, và thêm nhiều hỗ trợ về tài trợ vốn, đầu tư, đào tạo kĩ năng, hợp tác và kết nối.

(1) Nghệ Thuật Việt Nam sau năm 1990 - Hậu Đổi Mới, Joyce Fan, Báo Cáo Vietnamese Art after 1990 - Post Đổi Mới, Joyce Fan, Singapore Art museum curatorial report, 2008
(2) www.thanhvien.com.vn/pages/20140206/chang-trai-viet-game-flappy-bird-gay-sot-toan-cau.aspx
(3) <http://cafebiz.vn/nhan-vat/cuu-ceo-fpt-nguyen-thanh-nam-toi-cuc-ky-nguong-mo-nguyen-ha-dong-2014101511723469ca48.chn>

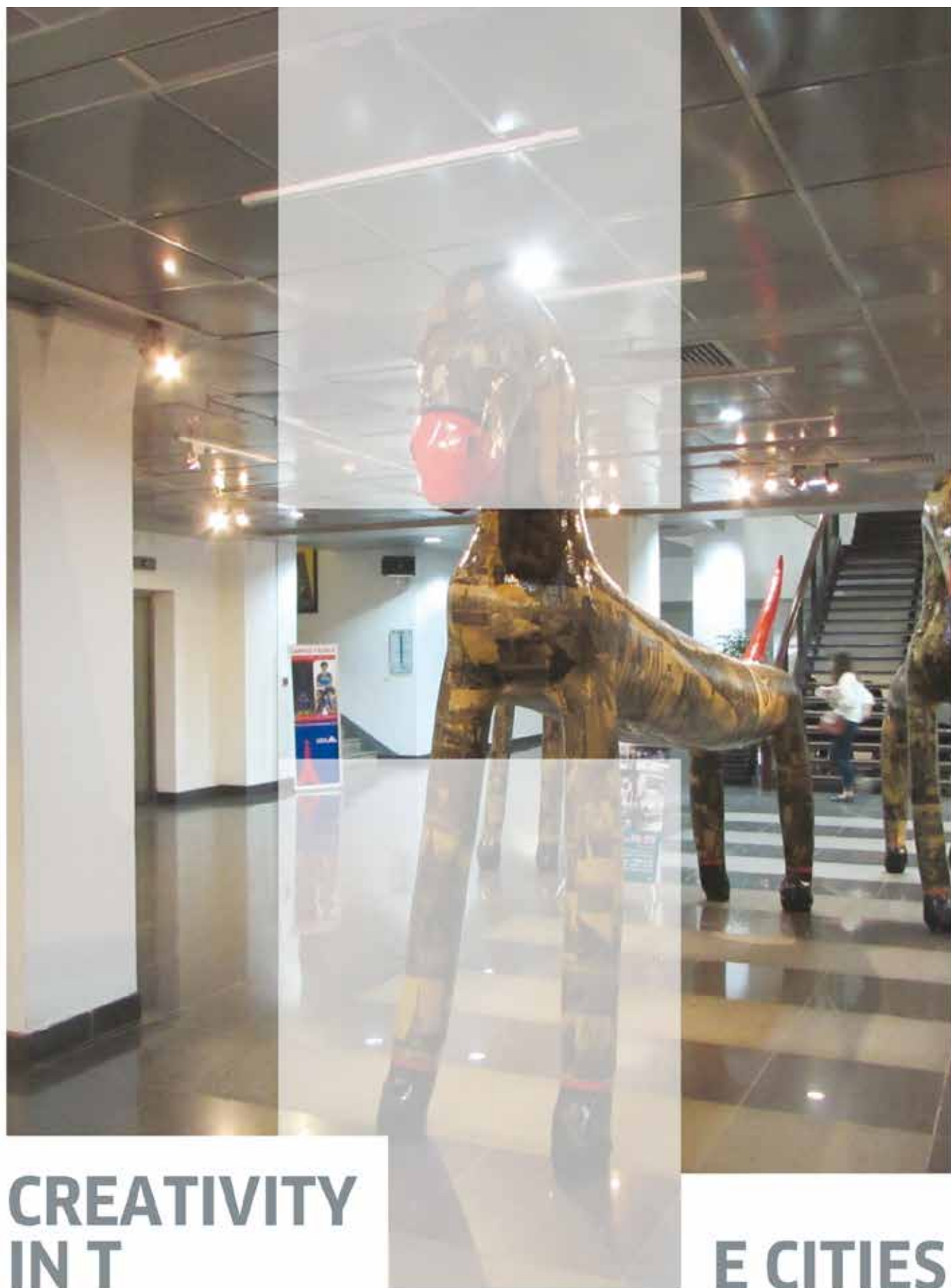

© ẢNH: TRƯƠNG UYÊN LY
CÁC KHÔNG GIAN SÁNG TẠO TẠI VIỆT NAM

CÓ THỂ TẢI VỀ BẢN BÁO CÁO ĐẦY ĐỦ TẠI
[HTTP://BIT.LY/1P6PYIF](http://bit.ly/1p6pyif)

© HỘI ĐỒNG ANH VIỆT NAM 2014

**CREATIVITY
IN T**

E CITIES

VIETNAM
THE SITUATION ANALYSIS OF
VISUAL ARTS IN VIETNAM

Khảo sát thực trạng ngành nghệ thuật thị giác ở Việt Nam và các vấn đề chính sách cho việc phát triển tổ hợp sáng tạo

NGUYỄN THANH VÂN

Trong vai trò Cán bộ Chương trình Văn hóa của UNESCO, Nguyễn Thanh Vân điều phối việc lập kế hoạch, triển khai, đánh giá và giám sát các hoạt động và dự án trong lĩnh vực phát huy đa dạng văn hóa và thúc đẩy quyền văn hóa.

Nguyễn Thanh Vân tốt nghiệp Thạc sĩ về khoa học phát triển tại Đại học Antwerp, Bỉ vào năm 2013. Nguyễn Thanh Vân hiện đang hợp tác với Bộ ngành có liên quan trong các dự án về phát huy cách tiếp cận phù hợp về văn hóa trong phát triển. Nguyễn Thanh Vân cũng tham gia trong nhóm nghiên cứu của UNESCO và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tìm hiểu thực trạng của ngành nghệ thuật thị giác tại Việt Nam trong năm 2014.

LIÊN HỆ

Nguyễn Thanh Vân

Cán bộ Chương trình Văn hóa
Văn phòng UNESCO tại Việt Nam
Số 23, Cao Bá Quát, Ba Đình
Hà Nội, Việt Nam
ĐT: +84 4 3747 0275 (ext 37)
Fax: +84 4 3747 0274
Email: nt.van@unesco.org

TÓM TẮT

Dựa trên khảo sát gần đây về ngành mỹ thuật/nghệ thuật thị giác tại Việt Nam, bài viết đưa ra những vấn đề chính của ngành, những thách thức trong việc phát triển không gian sáng tạo trong thành phố và các vấn đề chính sách cho việc phát triển mô hình cụm sáng tạo. Những vấn đề lớn đối với một ngành đang phát triển nhanh chóng như mỹ thuật/nghệ thuật thị giác bao gồm sự thiếu vắng khung chính sách và thể chế, giáo dục sáng tạo chưa phù hợp, thị trường sơ khai và các thiết chế văn hóa Nhà nước hoạt động thiếu hiệu quả. Xét trong khía cạnh phát triển mô hình tổ hợp sáng tạo, phân tích này đưa ra những vấn đề về chính sách nổi bật trong thời điểm hiện tại bao gồm khuôn khổ chính sách, tương tác giữa các nhóm đối tượng trong tổ hợp sáng tạo và quản lý.

TÀI LIỆU

Thông tin chung

Khác với các cụm công nghiệp truyền thống, các tổ hợp sáng tạo kết hợp yếu tố văn hóa, nghệ thuật, công nghệ và thương mại đồng thời nhấn mạnh sự đa dạng văn hóa. Hoạt động của các tổ hợp này không chỉ gói gọn trong lĩnh vực thương mại mà còn hướng tới hoạt động giao lưu trao đổi, sản xuất sản phẩm văn hóa và phát triển xã hội. Một tổ hợp sáng tạo có thể coi như là cộng đồng chung cho các cá nhân/nhóm sáng tạo cùng làm việc và phối hợp với các thiết chế khác như các cơ quan quản lý Nhà nước, các hiệp hội và thiết chế văn hóa.

Trong bối cảnh ngành mỹ thuật/nghệ thuật thị giác nói riêng và ngành công nghiệp văn hóa nói chung, thành lập tổ nhóm và kết nối là một phương thức để xây dựng nền kinh tế sáng tạo năng động. Ở Việt Nam khi mà ngành công nghiệp văn hóa còn ở giai đoạn sơ khai và nhỏ lẻ, thành lập tổ hợp sáng tạo là một định hướng quan trọng để cho các doanh nghiệp nhỏ và người sáng tạo độc lập vừa có thể chia sẻ thông tin, kết nối và tiếp cận thị trường mà vẫn đảm bảo được hoạt động độc lập của mình. Bên cạnh đó, mô hình tổ hợp sáng tạo có thể mang lại môi trường thuận lợi hơn để nuôi dưỡng năng lực sáng tạo.

Khung pháp lý hiện nay chưa làm rõ được hai thuộc tính thương mại và giá trị xã hội của tác phẩm nghệ thuật so với các sản phẩm thương mại thông thường

Sau khi tiến hành “mở cửa” kể từ năm 1986 với chính sách cởi mở hơn cho nghệ thuật và kết thúc giai đoạn độc quyền của Nhà nước về sáng tác nghệ thuật, ngành mỹ thuật/nghệ thuật thị giác tại Việt Nam đã có những bước phát triển ấn tượng. Kể từ đó, ngành nghệ thuật thị giác nói riêng và ngành công nghiệp văn hóa tại Việt Nam nói chung đã bắt đầu một giai đoạn phát triển mới năng động hơn với sự ra đời của các không gian nghệ thuật, tổ hợp sáng tạo, mô hình kinh doanh, mạng lưới kết nối liên ngành và phương thức sáng tạo nghệ thuật mới. Tuy vậy, ngành công nghiệp văn hóa

nói chung vẫn còn rất sơ khai do những vấn đề về cách thức quản lý Nhà nước hay thiếu hụt năng lực lãnh đạo. Bên cạnh đó, trong khi nhóm ngành nghệ thuật mang nặng tính “truyền thống” ngày càng mất đi giá trị trong công chúng thì nền nghệ thuật đương đại vẫn còn nhỏ lẻ và chưa thể phát huy được tiềm năng của mình (Fleming, 2014).

Nghiên cứu này trình bày đánh giá hiện trạng của ngành nghệ thuật thị giác tại Việt Nam, đưa ra những vấn đề chính gắn với nội dung phát triển tổ hợp sáng tạo trong thành phố và các khuyến nghị chính sách để phát triển tổ hợp sáng tạo. Kết quả nghiên cứu dựa trên chuyến công tác của chuyên gia Tom Fleming phối hợp với UNESCO và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch bao gồm một loạt các buổi thảo luận với nghệ sĩ, không gian sáng tạo và người làm chính sách. Nghiên cứu về ngành nghệ thuật thị giác, một ngành nghệ thuật đang ngày càng kết hợp với đa dạng các hình thức sáng tạo khác, sẽ giúp hiểu rõ hơn về những vấn đề chung của ngành công nghiệp văn hóa. Bên cạnh đó, nghiên cứu cũng sẽ đưa ra những vấn đề chính cần phải giải quyết để phát triển tổ hợp sáng tạo tại Việt Nam.

Nghiên cứu thực trạng ngành nghệ thuật thị giác

Khung chính sách và pháp lý minh bạch và nhất quán là một trong những điều kiện tiên quyết để phát triển ngành và đồng thời để tạo môi trường cho các nhóm đối tượng phát triển. Những thay đổi gần đây trong cơ chế pháp lý quản lý hoạt động thương mại nghệ thuật đưa lại những tín hiệu tích cực như sự ra đời của Luật Sở hữu Trí tuệ và nghị định 113/2013 về hoạt động mỹ thuật bao gồm nhiều hoạt động như mua bán, đấu giá, sao chép hay giám định tác phẩm nghệ thuật. Tuy nhiên các hướng dẫn này chưa làm rõ được hai thuộc tính thương mại và giá trị xã hội của tác phẩm nghệ thuật so với các sản phẩm thương mại thông thường. Sự thiếu hụt một khuôn khổ pháp lý cụ thể trực tiếp phục vụ cho hoạt động thương mại và xã hội của ngành nghệ thuật thị giác trái ngược với thực tế phát triển nhanh của ngành. Ví dụ, nếu như các tác phẩm nghệ thuật được nhìn nhận là sản phẩm văn hóa, thì cần phải có quy định cụ thể về các hoạt động đấu giá, đầu tư và thuế. Bên cạnh đó, cách kiểm duyệt không nhất quán là một rào cản lớn đối với năng lực sáng tạo, gây áp lực lên các cá nhân sáng tạo cũng như hạn chế năng lực sáng tạo của cả nền kinh tế. Điều này phản ánh phần nào thực tế rằng cơ chế phát triển ngành chưa theo kịp được với sự phát triển chung.

Bên cạnh sự thiếu vắng khuôn khổ pháp lý chặt chẽ, một vấn đề nữa của ngành nghệ thuật thị giác là các thiết chế văn hóa và nghệ thuật Nhà nước không hòa chung với xu hướng phát triển của ngành. Những thiết chế và cơ quan văn hóa hàng đầu như các hiệp hội hay bảo tàng mỹ thuật luôn cần phải đóng vai trò đi đầu trong việc đổi mới tư duy sáng tạo, phát triển công chúng và thị trường cho ngành nghệ thuật thị giác. Bên cạnh đó Nhà nước cần phải có một cơ quan hoặc tổ chức có khả năng gắn kết mật thiết với ngành để đại diện Nhà nước đầu tư cho ngành công nghiệp văn hóa nói chung. Tuy nhiên các thiết chế Nhà nước về văn hóa nghệ thuật hiện nay như Bảo tàng Mỹ thuật vẫn còn đứng ngoài bức tranh nghệ thuật đương đại. Thực trạng này phản ánh sự phân chia không cần thiết giữa “mỹ thuật” truyền thống và đương đại, trong đó đầu tư của Nhà nước tập trung chủ yếu cho khía cạnh truyền thống của nghệ thuật thị giác. Tuy đã có những mô hình hợp tác giữa nghệ sĩ và tổ chức nghệ thuật tư nhân với các thiết chế Nhà nước trong việc phát triển công chúng và phát triển tài năng như khu Sao La của Bảo tàng Mỹ thuật Hồ Chí Minh và Quynh Gallery, nhưng đây mới chỉ dừng lại ở những mô hình nhỏ lẻ so với mặt bằng chung các thiết chế nghệ thuật Nhà nước hiện vẫn còn chậm đổi mới. Do đó, các thiết chế văn hóa lớn không có vai trò trong việc tạo lập xu hướng, gắn kết nghệ sĩ và phát triển ngành công nghiệp văn hóa.

Một vấn đề quan trọng khác của nghệ thuật thị giác tại Việt Nam là thiếu năng lực quản lý và điều hành kinh doanh cũng như khả năng phối hợp giữa các cá nhân và tổ chức độc lập. Trong khi các trường mỹ thuật lớn mới chỉ tập trung truyền dạy kỹ năng vẽ hội họa hay điêu khắc, những người trẻ không được đào tạo về tư duy đổi mới, các phương thức sáng tác hiện đại và kỹ năng quản lý. Bên cạnh đó, các nghệ sĩ cũng ít có cơ hội để trau dồi chuyên môn về những lĩnh vực như tài chính, quản lý hay phân tích thị trường. Bên cạnh đó, các cơ hội ít ỏi này thường do các tổ chức quốc tế đem lại, phản ánh sự mất cân bằng giữa hỗ trợ của nhà nước và quốc tế đối với sự phát triển chung của ngành. Bên cạnh đó, ngành nghệ thuật thị giác nói chung tuy nhỏ bé nhưng lại nhỏ lẻ và ít có sự tương tác phối hợp giữa các nhóm đối tượng trong ngành, một phần do thiếu đi đơn vị đầu ngành có thể kết nối và huy động nguồn lực.

Đối tượng công chúng và thị trường còn kém phát triển. Đào tạo nghệ thuật chưa toàn diện trong nhà trường dẫn đến sự kém hiểu biết và tôn trọng các loại hình nghệ thuật khác nhau của công chúng, những người chưa thực sự có thói quen đến tham dự triển lãm hay thăm bảo tàng. Thị trường nghệ thuật rất nhỏ bé và chịu sự chi phối của khách hàng nước ngoài. Tuy nhu cầu trong nước bắt đầu xuất hiện trong nhóm trung lưu, thị trường thương mại cho nghệ thuật sẽ vẫn còn nhỏ bé và thiếu ổn định nếu tiếp tục phụ thuộc vào thị trường quốc tế.

Vấn đề chính sách để phát triển tổ hợp sáng tạo

Những vấn đề nói trên phản ánh các thách thức cho việc phát triển không gian sáng tạo trong thành phố, trong đó nhấn mạnh ba khía cạnh của tổ hợp sáng tạo bao gồm khung chính sách, tương tác giữa các nhóm đối tượng có liên quan và vai trò của các thiết chế văn hóa.

Thị trường nghệ thuật còn nhỏ bé và chịu sự chi phối của khách hàng nước ngoài.

Thể chế pháp lý nào cần thiết để phát triển không gian sáng tạo trong thành phố?

Trong bối cảnh sự phát triển còn sơ khai và nhỏ lẻ của công nghiệp sáng tạo tại Việt Nam, việc kết nối thành các tổ hợp tạo cơ hội cho các cá nhân và doanh nghiệp cùng phát triển. Sự xuất hiện của các tổ hợp sáng tạo đa ngành như Zone 9 ở Hà Nội hay Nhà ga 3a ở TP HCM chứng tỏ năng lực tự thân của ngành công nghiệp văn hóa. Tuy nhiên sự phát triển của các tổ hợp sáng tạo chỉ có thể bền vững nếu đi kèm với khung chính sách và đầu tư của Nhà nước. Tại thời điểm khởi đầu này, sự tham gia của Nhà nước trong việc hỗ trợ và điều phối hoạt động là vô cùng cần thiết.

Vấn đề quan trọng hàng đầu là địa điểm. Các nghệ sĩ và các tổ chức nghệ thuật tư nhân đều cho rằng vấn đề mà họ quan tâm trước hết là có địa điểm ổn định để làm việc. Ví dụ, trong khi các tổ hợp sáng tạo cần ít nhất vài năm để hoạt động hiệu quả cả về mặt thương mại lẫn đóng góp xã hội thì hợp đồng thuê mặt bằng thường trong thời gian ngắn. Điều này khiến cho các cá nhân sáng tạo vấp phải nỗi lo thường trực về địa điểm. Thêm vào đó, trong các cuộc trao đổi, người được phỏng vấn cũng cho thấy có những rủi ro nhất định nếu như đơn vị sở hữu quyền sử dụng đất, ví dụ như các công ty Nhà nước, nhượng lại hoặc trao quyền cho các công ty bất động sản. Thực tế này đòi hỏi sự vào cuộc của Nhà nước để đảm bảo các nghệ sĩ, tổ chức nghệ thuật có thể tập trung sáng tạo.

Thứ hai, đầu tư cho sáng tạo đồng nghĩa với việc công nhận các hình thức kinh doanh đa dạng trong ngành công nghiệp văn hóa. Trong lĩnh vực nghệ thuật, đa phần các tổ chức nghệ thuật tư nhân đều đăng ký kinh doanh theo hình thức doanh nghiệp gia đình hoặc các không gian sáng tạo phi chính thức do họ gặp phải khó khăn khi đăng ký hoạt động như các tổ chức phi lợi nhuận về nghệ thuật. Do đó, các tổ chức nghệ thuật sáng tạo khi không có tư cách pháp nhân đúng với tính chất hoạt động của mình, gặp phải khó khăn khi muốn tham gia nhận tài trợ từ các quỹ quốc tế về nghệ thuật. Ngoài ra các tổ chức hoặc không gian nghệ thuật cũng vừa hoạt động thương mại vừa tổ chức hoạt động cộng đồng. Hỗ trợ cho các tổ chức này đăng ký hoạt động như các doanh nghiệp xã hội là một cách hỗ trợ về mặt thể chế để giúp cho họ đóng góp tốt hơn cho phát triển xã hội.

Thêm vào đó, các không gian nghệ thuật lớn ở Việt Nam như Manzi, Nha San Collective, San Arts, Cactus Gallery hay Quynh Gallery không chỉ đem lại giá trị kinh tế mà còn thúc đẩy sự phát triển chung của môi trường sáng tạo trong nước. Đây là nơi giúp cho các nghệ sĩ, cá nhân sáng tạo trao đổi và khởi nghiệp thông qua hỗ trợ tổ chức triển lãm cho nghệ sĩ trẻ, tọa đàm và tập huấn. Một mặt, các hoạt động này đóng góp trực tiếp cho sự phát triển lâu dài của công nghiệp văn hóa, nhưng mặt khác, gây áp lực tài chính lên các tổ chức độc lập đứng ra tổ chức. Để duy trì các hoạt động này Nhà nước cần phải có hỗ trợ tài chính trực tiếp cho các chương trình cộng đồng này, đây cũng là một dạng thức hỗ trợ thường thấy ở các thị trường văn hóa và nghệ thuật lớn ở Châu Âu và Mỹ.

Một trong những thể chế pháp lý quan trọng khác nữa là vấn đề kiểm duyệt, cần phải có khung quy định rõ ràng, nhất quán và cởi mở đối với hoạt động sáng tạo. Sự thiếu nhất quán và minh bạch trong kiểm duyệt khiến cho nghệ sĩ băn khoăn và hạn chế sự sáng tạo. Thêm vào đó, hình thức sáng tạo hiện nay ngày càng kết hợp đa ngành, đòi hỏi sự cởi mở và thông thoáng trong quy chế kiểm duyệt.

Đối với vấn đề phát triển thị trường, yếu tố thương mại của ngành công nghiệp văn hóa đòi hỏi phải có quy chuẩn pháp lý để điều tiết thị trường. Đối với các tổ hợp sáng tạo với đa dạng các nhóm đối tượng, khuôn khổ pháp lý cần phải nhấn mạnh việc điều tiết sự tương tác giữa các nhóm đối tượng với nhau để đảm bảo môi trường làm việc lành mạnh. Một ví dụ về quy chuẩn pháp lý là thỏa thuận giữa nghệ sĩ và các phòng tranh hay bảo

Cần phải có khung quy định rõ ràng, nhất quán và cởi mở đối với hoạt động sáng tạo.

tàng. Nghiên cứu cho thấy những trường hợp mà việc vi phạm hợp đồng hoặc thiếu tin tưởng lẫn nhau xảy ra do hợp đồng không được đảm bảo giữa hai bên. Trong một số trường hợp, nghệ sĩ có thể bán trực tiếp tác phẩm cho người mua mà không thông qua phòng tranh hoặc trung gian. Hoặc nghệ sĩ không thể đòi lại tác phẩm khi phòng tranh đóng cửa hoặc bảo tàng làm hư hỏng tác phẩm do thiếu năng lực bảo quản. Do đó việc thiếu đi quy chuẩn pháp lý gây ra thiệt hại cho tất cả các nhóm đối tượng có liên quan.

Các nhóm đối tượng trong tổ hợp sáng tạo cần hỗ trợ gì?

Nghiên cứu thực trạng chỉ ra sự thiếu hụt quan trọng của năng lực quản lý và điều hành, cũng như sự phối hợp giữa các nghệ sĩ và tổ chức nghệ thuật độc lập. Do đó, để xây dựng mạng lưới đa ngành bền vững đòi hỏi phải tăng cường sự tương tác và khả năng hợp tác giữa các bên có liên quan và nâng cao năng lực quản lý và kinh doanh.

Các năng lực quản lý như lập kế hoạch, quản trị và tài chính là những vấn đề mà các nghệ sĩ cũng như tổ chức nghệ thuật cho rằng còn đang thiếu trong ngành công nghiệp văn hóa. Để đảm bảo con đường phát triển lâu dài trong ngành sáng tạo đòi hỏi cân bằng giữa kỹ năng chuyên môn và năng lực quản lý. Những cơ hội phát triển nghề nghiệp này cần phải gắn với các chương trình đào tạo; đồng thời đưa ra hỗ trợ cụ thể cho các doanh nghiệp mới thành lập.

Một trong những ví dụ cho thấy cơ hội hợp tác giữa Nhà nước và các cá nhân và tổ chức nghệ thuật độc lập bao gồm các hoạt động nghệ thuật đương đại kết hợp trong Festival Huế hay đưa tác phẩm nghệ thuật vào tăng cường nhận thức của người dân về môi trường ở Huế. Trong các hoạt động này, Nhà nước tập trung tạo cơ hội để các nghệ sĩ, tổ chức nghệ thuật tham gia vào các hoạt động phát triển xã hội như du lịch (Festival Huế) hay giáo dục cộng đồng ở cấp làng xã tại Huế. Kết quả tích cực của các hoạt động này thể hiện thái độ cởi mở hơn của công chúng Huế đối với nghệ thuật đương đại hay sự tham gia của cộng đồng vào bảo vệ môi trường sau khi kết thúc trưng bày.

Cuối cùng, nghiên cứu cũng cho thấy sự thiếu kết hợp giữa nghệ thuật thị giác và ngành công nghiệp văn hóa nói chung. Nói theo cách khác, ở cấp độ chính sách, từng ngành thành phần của công nghiệp văn hóa thường được nhìn nhận một cách riêng lẻ. Thiết lập tổ hợp sáng tạo là một cách để nâng cao bản sắc và vị thế chung của công nghiệp văn hóa. Ở cấp độ chính sách, phát huy bản sắc chung đó đòi hỏi tạo cơ hội cho thể nghiệm đa ngành và đổi mới. Ví dụ, các festival có tiềm năng để kết hợp thêm nhiều loại hình sáng tạo khác nhau, hoặc tận dụng các tổ hợp sáng tạo vào phát triển du lịch, quảng bá hình ảnh năng động và đổi mới của thành phố và đất nước.

Vai trò của các thiết chế văn hóa trong quản lý tổ hợp sáng tạo?

Giải quyết sự thiếu gắn kết giữa các bên có liên quan trong ngành công nghiệp văn hóa đòi hỏi vai trò của một tổ chức có khả năng tập hợp nguồn lực. Bên cạnh đó, sự thiếu ổn định của các tổ hợp sáng tạo, minh chứng là trường hợp đóng cửa đột ngột của zone 9, cho thấy vấn đề ở ban quản lý tổ hợp sáng tạo, những người mà tiếng nói của họ chưa lên tới được cấp chính sách.

Vấn đề này cần phải nhìn nhận trong bối cảnh ở Việt Nam khi mà văn hóa thường được hiểu theo hướng các giá trị truyền thống dân tộc. Trong khi sự hình thành

các tổ hợp sáng tạo đem lại cơ hội kinh tế và phát triển sức mạnh mềm cho thành phố, những người được phỏng vấn chia sẻ rằng sự phát triển tự phát, đa dạng và năng động trong các tổ hợp sáng tạo có thể gây ra quan ngại ở cấp chính sách văn hóa. Một câu hỏi quan trọng cần phải đặt ra là “Nếu Nhà nước thông qua chính sách phát triển các tổ hợp sáng tạo, thì các cơ quan quản lý và các thiết chế văn hóa nghệ thuật sẽ đóng vai trò gì trong việc phát triển và quản lý các tổ hợp sáng tạo?”

Các cuộc trao đổi cho thấy mối quan tâm chung của các nghệ sĩ cũng như tổ chức nghệ thuật về cơ chế quản lý của Nhà nước đối với ngành nghệ thuật thị giác, cũng như các tổ hợp sáng tạo. Họ gần như không hiểu được cơ quan nào sẽ đứng ra làm đầu mối cho quản lý Nhà nước. Ví dụ như trong khi chính quyền địa phương liên quan trực tiếp tới quyền sử dụng đất, các cơ quan quản lý văn hóa, và trong nhiều trường hợp là an ninh địa phương, tham gia kiểm duyệt.

Khi hiện nay vẫn chưa có một cơ quan Nhà nước nào trực tiếp quản lý việc phát triển tổ hợp sáng tạo, thì những thiết chế sẵn có cần phải đổi mới để đảm nhiệm vai trò trong việc thúc đẩy sáng tạo. Trong cuộc phỏng vấn với một cán bộ quản lý văn hóa, chúng tôi nhận thấy có sự thiếu tin tưởng từ phía cơ quan quản lý đối với các nghệ sĩ và tổ chức độc lập. Tương tự như vậy, phía nghệ sĩ cũng không có nhiều điểm

Giải quyết sự thiếu gắn kết giữa các bên có liên quan trong ngành công nghiệp văn hóa đòi hỏi vai trò của một tổ chức có khả năng tập hợp nguồn lực.

© UNESCO VIETNAM
HÌNH ẢNH CÁC KHÔNG GIAN SÁNG TẠO
TẠI VIỆT NAM

chung trong đối thoại với Nhà nước. Do đó, điểm cốt lõi cần phải cải thiện là tăng cường hiểu biết lẫn nhau và xây dựng lòng tin giữa đôi bên. Đối với vấn đề này, các thiết chế văn hóa nghệ thuật Nhà nước có tiếng nói không nhỏ. Họ không chỉ có nghĩa vụ liên kết với các cá nhân tổ chức trong ngành, mà còn có trách nhiệm huy động nguồn lực. Do đó các thiết chế này hoàn toàn có thể đứng ra cùng với ban quản trị của các tổ hợp văn hóa đưa ý kiến và đề xuất ở cấp chính sách. Đối với các tổ hợp văn hóa, chủ yếu bao gồm các doanh nghiệp nhỏ và nghệ sĩ tự do, vấn đề đại diện cho họ trong đối thoại với Nhà nước cần phải được nhấn mạnh.

Thêm vào đó, một cán bộ quản lý văn hóa cũng chia sẻ rằng đầu tư Nhà nước hiện tập trung vào những lĩnh vực nghệ thuật mà công chúng biết đến nhiều. Thực tế này phản ánh cách tiếp cận không phù hợp và không thể giải quyết được nhận thức còn thấp của công chúng trong nước đối với ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam. Cam kết phát huy sự sáng tạo và phát triển các tổ hợp đòi hỏi nhất thiết là sự tôn trọng đối với đa dạng các hình thức sáng tạo và công nhận những đóng góp của các loại hình sáng tạo khác nhau trong phát triển kinh tế và xã hội.

Kết luận

Sự ra đời của các tổ hợp sáng tạo trong thời gian gần đây cho thấy sự khởi đầu của ngành kinh tế sáng tạo năng động và nhóm đối tượng công chúng ngày càng cởi mở và tìm tòi các kiến thức mới. Những nhóm đối tượng này đang dần thay đổi sự phát triển chung của ngành. Tuy nhiên, thay đổi đó dường như vẫn đang diễn ra bên ngoài các thiết chế văn hóa và nghệ thuật truyền thống (Fleming, 2014). Quan trọng hơn, sự đổi mới vẫn chưa song hành với chuyển biến lớn trong thị trường thương mại của ngành công nghiệp văn hóa. Một trong những lý do là nhóm đối tượng của văn hóa đương đại chủ yếu là người trẻ chưa có đủ tiềm lực tài chính và tầm ảnh hưởng đối với thị trường và các thiết chế văn hóa. Lý do khác nữa là vị thế của ngành công nghiệp văn hóa nói chung còn khá thấp trong chương trình chính sách và xã hội. Một việc cần phải làm ngay ở thời điểm khởi đầu này là đưa những người làm chính sách và các cá nhân và tổ chức sáng tạo lại gần với nhau và tạo dựng niềm tin.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2013) "National strategy for the development of Cultural industries toward 2020, with vision to 2030", Bản thảo.
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2013) "Nghị định 113/2013/NĐ-CP về hoạt động mỹ thuật".
- Communion, R. (2011) "Rethinking the creative city: The role of complexity, networks and interactions in the urban creative economy", *Urban Studies*, 48(6): 1157-1179.
- Fung A. Y. H. and Erni J. N. (2013) "Cultural clusters and cultural industries in China", *Inter-Asia Cultural Studies*, 14(4): 644-656.
- Fleming, T. (2014) "Visual arts in Viet Nam: Situation report", Dự thảo báo cáo, UNESCO và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.
- UNCTAD (2013) "Creative economy report 2013: Widening local development pathways".

Sự thay đổi trong tư duy sáng tạo vẫn chưa song hành với chuyển biến lớn trong thị trường thương mại của ngành công nghiệp văn hóa.

CREATIVITY IN THE CITIES

VIETNAM

DESIGN STUDY, DISTRICT 4
HO CHI MINH CITY

Tái sinh của khu vực nhà máy cũ ở quận 4 thành phố Hồ Chí Minh

NGUYỄN CẨM DƯƠNG LY

Nguyễn Cẩm Dương Ly là giảng viên khoa Quy hoạch (Đại học Kiến trúc TPHCM) từ năm 1998. Cô có học vị Tiến sĩ về Quy hoạch không gian và đô thị tại Đại học Paris-Est năm 2013, Thạc sĩ về Bảo tồn môi trường xây dựng tại Đại học Montreal năm 2003, và bằng Kiến trúc sư tại Đại học Kiến trúc TPHCM năm 1998. Luận án Tiến sĩ của cô bàn về tác động của các công cụ quy hoạch và đầu tư bất động sản tư nhân đối với việc tạo lập khu trung tâm TPHCM từ giai đoạn Pháp thuộc đến nay. Các lĩnh vực nghiên cứu của cô bao gồm: quy hoạch đô thị, thiết kế đô thị, tái tạo đô thị và bảo tồn di sản.

LIÊN HỆ

Tiến sĩ Nguyễn Cẩm Dương Lý

Khoa Quy hoạch

Đại học Kiến trúc TPHCM

196 Pasteur, Quận 3

Thành phố Hồ Chí Minh, VIỆT NAM

Điện thoại: (+84) 8-3822 2748, Ext.127

Email: camduonglynguyen@yahoo.fr

TÓM TẮT

Trong các đồ án tốt nghiệp của sinh viên bậc đại học chuyên ngành Quy hoạch (ĐHKT TP HCM) này, hai khu vực xây dựng mật độ cao được nghiên cứu, bao gồm các nhà xưởng và cảng cũ, của quận 4 (TP HCM) - một trong những trung tâm công nghiệp của Sài Gòn dưới thời Pháp thuộc. Trong quá trình di dời các nhà xưởng ra ngoài vi thành phố, thay vì thu hút các dự án thương mại, văn phòng, nhà ở tham vọng vào các khu đất bỏ không, các sinh viên đề xuất phục hồi bản sắc nơi chốn bằng cách củng cố cấu trúc đô thị lịch sử và hình thái của kiến trúc công nghiệp thời thuộc địa, và đem đến động lực kinh tế mới cho khu vực bằng cách tạo ra các điểm đến văn hóa và sáng tạo mới. Các không gian này, với các cửa hàng nghệ thuật, phòng trưng bày, xưởng nghệ thuật, các cửa hàng nhỏ, trở thành yếu tố chính trong dự án phục hợp chức năng, tăng cường các hoạt động nghệ thuật cộng đồng và tạo ra hình ảnh mới cho quận 4. Bản vẽ thuộc đồ án tốt nghiệp được trưng bày tại triển lãm “Sáng tạo và các thành phố”.

TÀI LIỆU

Tái sinh của khu vực nhà máy cũ ở quận 4 thành phố Hồ Chí Minh: Những phác họa từ các dự án tốt nghiệp từ Đại học Hồ Chí Minh Kiến trúc

Trong chương trình môn học Tái tạo và cải tạo cho sinh viên chuyên ngành Quy hoạch bậc đại học (ĐH Kiến trúc TP HCM), tái phát triển các khu đất nâu là một trong những nội dung được nghiên cứu chuyên đề. Chúng tôi khuyến khích sinh viên tái tạo các nhà xưởng và nhà kho cũ thay vì phá hủy nó và quy hoạch các dự án phát triển đô thị mới như nhiều dự án đầu tư bất động sản hiện nay đang được thực hiện tại thành phố. Mục đích của chúng tôi là đảm bảo các sinh viên đánh giá cao các giá trị (kiến trúc, lịch sử, công năng...) của các cấu trúc công nghiệp cũ là các nhân chứng các giai đoạn phát triển khác nhau của các thành phố của chúng ta, và đề xuất các thiết kế thích hợp có thể vừa bảo tồn các đặc trưng của loại hình di sản này vừa đáp ứng các nhu cầu sử dụng mới. Việc tái sử dụng các cấu trúc cũ còn có thể dẫn đến việc sử dụng tốt hơn tài nguyên thiên nhiên, là điều thiết yếu ở các nước đang phát triển.

Như trong nhiều ví dụ quốc tế, các tòa nhà công nghiệp cũ với các không gian rộng lớn và giá thuê rẻ thích hợp cho các không gian cộng đồng và các hoạt động nghệ thuật và sáng tạo, những không gian đang thiếu vắng ở nhiều đô thị, đặc biệt ở Việt Nam. Việc tạo lập Zone 9 ở Hà Nội hay 3A Stations tại TP HCM đã chứng minh nhu cầu mới này. Các hoạt động văn hóa nghệ thuật cần được xem xét như những động lực kinh tế mới cho các khu vực xuống cấp có thể tạo ra hình ảnh mới của khu vực và biến chúng thành những điểm đến mới cho cộng đồng nghệ sĩ, tầng lớp xã hội có trình độ cao và khách du lịch.

Cho đến nay, chưa có sự khuyến khích của chính quyền thành phố hoặc trung ương đối với việc đầu tư các trung tâm sáng tạo và bảo tồn di sản kiến trúc công nghiệp.

Tuy nhiên, trong quá trình di dời các nhà xưởng và cảng cũ ra ngoài thành phố tại nhiều thành phố ở Việt Nam, các nhà quy hoạch và kiến trúc sư phải đối phó với sức ép của các nhà đầu tư bất động sản, những người muốn đầu tư những dự án phát triển cao tầng thương mại, văn phòng và nhà ở tại các “khu đất vàng” trống nằm ngay tại trung tâm này. Cho đến nay, chưa có sự khuyến khích các nhà đầu tư bất động sản đầu tư vào các trung tâm văn hóa sáng tạo và bảo tồn di sản kiến trúc công nghiệp của chính quyền thành phố và trung ương.

Trong các ví dụ về các đồ án tốt nghiệp của sinh viên quy hoạch trường Đại học Kiến trúc TP HCM, tùy theo giá trị kiến trúc của khu công nghiệp, sinh viên bảo tồn toàn bộ hay những phần được bảo tồn tốt nhất của khu vực để bố trí các hoạt động văn hóa nghệ thuật vì lợi ích cộng đồng. Trong một số trường hợp, để tăng giá trị đất và giải quyết mâu thuẫn giữa bảo tồn và phát triển, giữa mục đích văn hóa và thương mại, chúng ta có thể đề xuất phá bỏ những thành phần ít giá trị của khu công nghiệp cũ để tăng cường phát triển mới và tăng hệ số sàn xây dựng để đáp ứng nhu cầu của nhà đầu tư và chính quyền thành phố trong khi vẫn bảo vệ được các phần của khu công nghiệp lịch sử. Chúng tôi cũng khuyến khích phát triển sự dụng đất hỗn hợp (với các cửa hàng nghệ thuật, phòng trưng bày, các xưởng nghệ sỹ, các cửa hàng nhỏ, nhà ở...) có thể đem lại sự sống động cho khu vực.

Về mặt kiến trúc, các phân tích hình thái và loại hình công trình của các khu vực và tòa nhà lịch sử cần được tiến hành bởi các sinh viên để đề xuất việc bảo tồn các đặc trưng kiến trúc nguyên bản của di sản công nghiệp và thiết kế kiến trúc cho các phát triển mới hài hòa với kiến trúc cũ. Chúng tôi đặc biệt khuyến khích sự sáng tạo của sinh viên về thiết kế kiến trúc để tạo ra hình ảnh đương đại cho khu vực trong khi vẫn bảo tồn được linh hồn và các đặc trưng kiến trúc chính của khu vực.

Ở Thành phố Hồ Chí Minh, quận 4, 5, 6 và 8 là các trung tâm công nghiệp và thủ công của thành phố Sài Gòn trong giai đoạn Pháp thuộc (chủ yếu từ những năm 1920 đến 1954). Dưới sự chiếm đóng của quân đội Mỹ (từ giữa những năm 1950 đến 1975), Sài Gòn trở thành thành phố công nghiệp chính của miền Nam Việt Nam. Một thống kê chi tiết các tòa nhà công nghiệp lịch sử cần được tiến hành để đánh giá di sản đô thị này của Sài Gòn cổ. Và một cơ chế khuyến khích cần được chuẩn bị để hỗ trợ và tăng cường đầu tư vào các trung tâm văn hóa và sáng tạo cho cộng đồng.

Kết luận

Thành phố luôn chuyển động và thay đổi bởi nhiều yếu tố. Những bộ óc sáng tạo sẽ luôn tìm ra con đường của họ để biểu đạt bản thân. Các khu vực sáng tạo mới sẽ được tạo ra trong lòng các thành phố, đặc biệt tại các không gian mở công cộng. Một cơ chế luật pháp cần được phát triển để quản lý các hoạt động này.

Tôi tin tưởng chắc chắn rằng ngày càng có nhiều người Việt Nam, đặc biệt giới trẻ nhận ra những giá trị của di sản công nghiệp và đánh giá cao vai trò của các trung tâm văn hóa và sáng tạo trong thành phố đối với cuộc sống của họ.

Phát triển sử dụng đất hỗn hợp (với các cửa hàng nghệ thuật, phòng trưng bày, xưởng nghệ sỹ, các boutique nhỏ, nhà ở, v.v.) cần được khuyến khích để đem lại sự sống động cho các khu trung tâm sáng tạo.

CÁC BẢN VẼ TRÌNH BÀY CÁC HƯỚNG TIẾP
CÂN TÀI SỬ DỤNG THÍCH ỨNG TRONG CÁC
KHU VỰC NGHIÊN CỨU TẠI TPHCM (A)
© SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIẾN TRÚC
TPHCM

CÁC BẢN VẼ TRÌNH BÀY CÁC HƯỚNG TIẾP
CÂN TÀI SỬ DỤNG THÍCH ỨNG TRONG CÁC
KHU VỰC NGHIÊN CỨU TẠI TPHCM (B)
© SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIẾN
TRÚC TPHCM

EATIVITY IN THE CITIES

Đô thị Sáng tạo Hà Nội (HNCC)

ĐOÀN KỲ THANH

LIÊN HỆ

Đoàn Kỳ Thanh

Do Ban Đô thị Sáng tạo Hà Nội soạn
Đại diện Ban Đô thị Sáng tạo Hà Nội
Hà Nội, Việt Nam

Email: kythanh_68@yahoo.com

Facebook: <https://www.facebook.com/hncreativity>

TÓM TẮT

Tầm nhìn - Chúng tôi muốn hướng tới những gì

- HNCC là một trung tâm nghệ thuật hàng đầu Việt Nam, có khả năng nhân rộng và đi đầu trong lĩnh vực hoạt động sáng tạo của Việt Nam.
- HNCC là một mạng lưới các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân, sản phẩm, dịch vụ và những hoạt động nổi bật nhất trong lĩnh vực hoạt động sáng tạo của Việt Nam.

Chức năng nhiệm vụ - Vì sao cần có chúng tôi

- HNCC tạo môi trường thoải mái, thuận lợi cho hoạt động của các tổ chức, cá nhân và hoạt động sáng tạo.
- HNCC tạo môi trường thoải mái, thuận lợi cho mọi sản phẩm, dịch vụ sáng tạo, khẳng định giá trị và hiệu quả kinh tế.
- HNCC kết nối các hoạt động sáng tạo trong và ngoài nước trong nền kinh tế Việt Nam, góp phần tác động tích cực đến sự phát triển của đất nước dựa trên nền kinh tế sáng tạo.
- HNCC cổ vũ, khuyến khích phát triển giáo dục, sáng tạo cho thế hệ trẻ Việt Nam.

Giá trị căn bản - Chúng tôi tin tưởng vào điều gì

- SÁNG TẠO - Chúng tôi tin vào sức mạnh to lớn của sáng tạo cũng như những giá trị tinh thần và kinh tế mà sáng tạo đem lại. Đây cũng là lý do khiến chúng tôi luôn nỗ lực sáng tạo trong mọi hoạt động, ở mọi lúc mọi nơi, để từ đó xây dựng một môi trường làm việc hiệu quả cho bất kỳ ai muốn tham gia HNCC.
- BÌNH ĐẲNG - Chúng tôi hiểu rằng nếu có được một môi trường bình đẳng thì sẽ tăng cường giao lưu, tạo sự bền vững cho các mối quan hệ. Đây là yếu tố chính làm nên không gian ổn định, tiện nghi để phát triển.
- HỖ TRỢ - Chúng tôi hiểu rằng sự thỏa mãn của bất kỳ ai tham gia vào HNCC chính là chỉ báo cho thành công của mình. Vì vậy, chức năng đồng thời cũng là nhiệm vụ quan trọng nhất của chúng tôi chính là tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho mọi thành viên của HNCC.
- PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG - Chúng tôi khuyến khích những tư duy, hành động, mô hình hướng tới phát triển bền vững vì đây là xu thế thời đại hiện nay và cũng là mục tiêu của nền kinh tế và toàn xã hội.

CR

ACTIVITY IN THE CITIES

VIETNAM

THE ALTERNATIVE ART AREA (3A)
HO CHI MINH CITY

Khu 3A, thành phố Hồ Chí Minh

ĐỖ THỊ TUYẾT MAI

TÓM TẮT

TP.HCM, ngày 6/4/2014, một không gian nghệ thuật mới, mang tính ứng dụng cao, chính thức được mở cửa giới thiệu với công chúng tại TP.HCM : Khu nghệ thuật đương đại ứng dụng 3A (Athernative Art Area), số 3A Tôn Đức Thắng, quận 1 TP.HCM. Việc hình thành những khu nghệ thuật đương đại khá phổ biến tại nhiều thành phố lớn trên thế giới, giúp cho người dân trong thành phố, khách du lịch có cơ hội tiếp xúc với nghệ sĩ và các sản phẩm nghệ thuật-và ngược lại, là cơ hội cho các nghệ sĩ và những người làm trong ngành công nghiệp sáng tạo tiếp cận với công chúng của mình. Nhiều khu nghệ thuật trong số đó đã trở nên nổi tiếng thế giới như Khu 798 tại Bắc Kinh, khu Soho ở New York...

Lấy cảm hứng ý tưởng từ những khu nghệ thuật đương đại trong trào lưu quốc tế, với mong muốn góp phần mang nghệ thuật ứng dụng đến gần hơn với công chúng, Khu nghệ thuật đương đại ứng dụng 3A, dự án do công ty TNHH MTV TM Mân Nghi khởi xướng và thực hiện, được xây dựng bước đầu trên diện tích khuôn viên gần 2000 m2, nằm ngay trung tâm thành phố HCM, rất thuận tiện cho công chúng, đặc biệt là khách du lịch. Dự án bao gồm một chuỗi các không gian gồm : Gallery, Studio, Shop và Boutique, Kho hàng ký gửi, Kho hàng từ thiện, Cà phê thư giãn, Không gian ở cho cộng đồng với các hoạt động định kỳ như Chợ phiên nghệ thuật, Chợ phiên đồ xưa, trình diễn nghệ thuật, trình diễn thời trang.v.v. Trong thời gian tới, Khu 3A sẽ tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động và sự kiện nghệ thuật nhằm xây dựng một môi trường văn hoá lành mạnh, hữu ích cho xã hội.

LIÊN HỆ

Đỗ Thị Tuyết Mai

Khu 3A

3A Tôn Đức Thắng

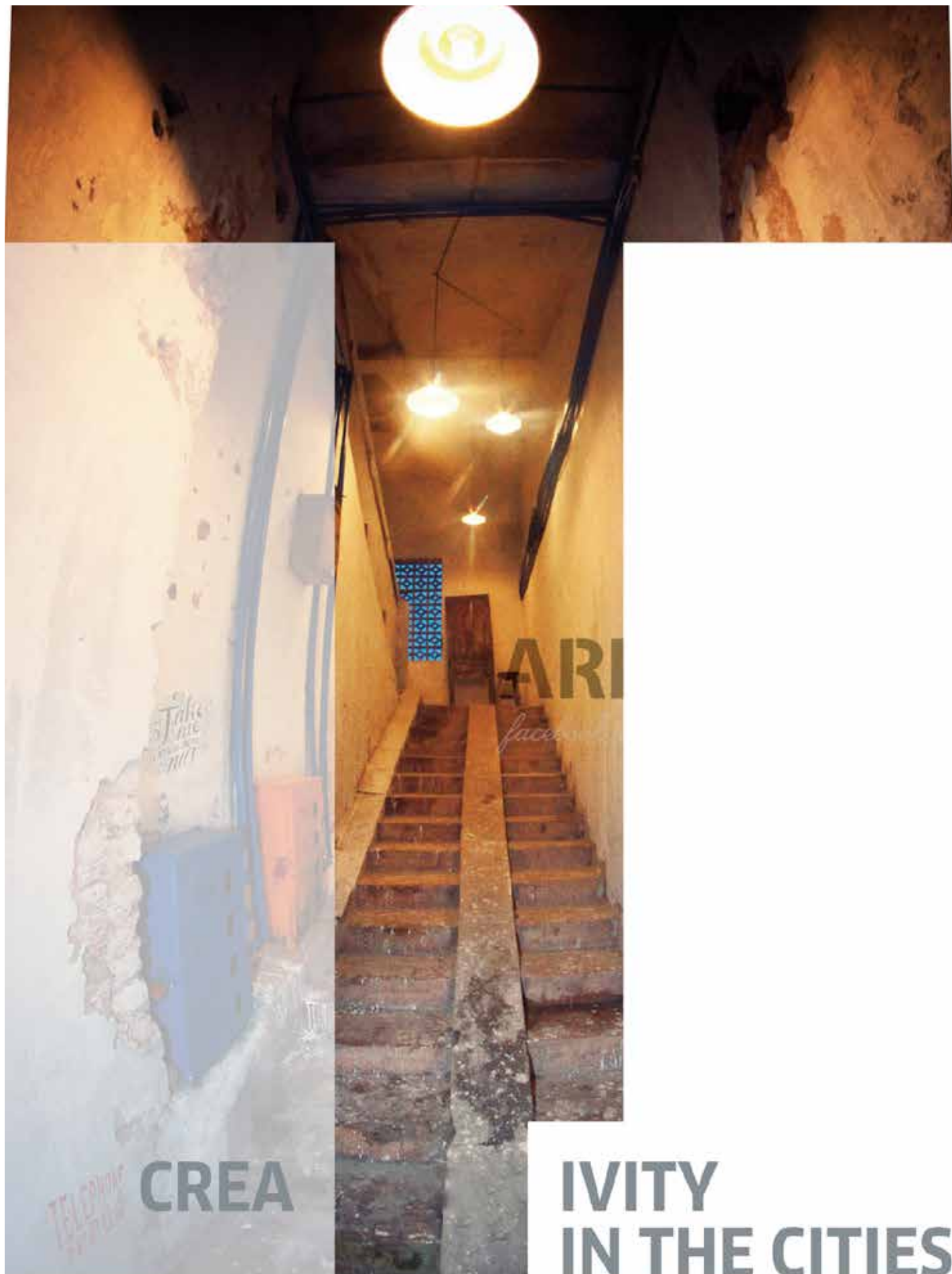
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

ĐT: +84-8-66815265

Email: 3a.station@gmail.com

Internet: www.alternativeartarea.org

Facebook: 3A Alternative Art Area

IVITY IN THE CITIES

VIETNAM

AREA 21
HAIPHONG

Khu 21, thành phố Hải Phòng

VŨ TRẦN TRUNG

TÓM TẮT

LIÊN HỆ
Vũ Trần Trung
Area21
21, Trần Phú
Hải Phòng, Việt Nam
Email: vutrunhp2410@gmail.com
Facebook: <https://www.facebook.com/area21.hp>

Đã cả một thế hệ lớn lên với nhà tập thể, với những con phố nghèo đã không còn phù hợp với xã hội hiện đại. Thế như gần sau sự tồi tàn ấy, là nơi lưu giữ những điều tốt đẹp của cả một thế hệ người Việt chúng ta giữa guồng quay hối hả của cuộc sống hiện đại.

Trong ký ức của tôi vẫn còn vẹn nguyên hình ảnh của căn phòng 10m2 với bốn người chỉ đủ kê một chiếc giường, với vệ sinh, nhà bếp chung với hàng xóm. Nhưng sau này khi được sống trong căn nhà tiện nghi hơn tôi vẫn luôn cảm thấy trống trải như mất đi một điều gì đó không thể cắt nghĩa được.

Hàng ngày đi qua khu tập thể cũ này, đi qua rồi mà vẫn ngoài lại nhìn lại như cảm thấy điều gì đó rất đời thân quen, đầy thân thương. Và như có một sự thôi thúc tôi phải làm gì đấy thật nhanh để lưu giữ khu tập thể này nếu không sẽ luôn có cảm giác như sắp mất đi một điều gì đó rất lớn lao thuộc về tinh thần và kỷ niệm. Và sau rất nhiều nỗ lực của bốn thành viên ban đầu thì ngày 6-9-2013 khu AREA 21 đã ra đời. Tuy còn nhiều bất cập nhưng đó là tất cả tâm huyết, tình cảm mà chúng tôi đã gửi vào đấy. Đến nay, sau một năm đã phát triển thành tám thành viên, tất cả chúng tôi đều gắn bó như những thành viên trong một gia đình, như một mái nhà thứ hai của tất cả mọi người. Điều này như là đã lưu giữ được ý nghĩa tinh thần của giá trị hàng xóm trong khu tập thể của ngày trước. Có thể một vài năm nữa hoặc cũng có thể là ngay ngày mai khu nhà sẽ được đập đi để xây một tòa nhà khác to đẹp hơn. Nhưng với chúng tôi dù rất nuối tiếc nhưng vẫn thấy an ủi phần nào vì đã làm được nhiều điều cho tinh thần và kỷ niệm đầu là gần gũi.

A woman with dark hair, wearing a white t-shirt and blue jeans, is sitting and playing a yellow acoustic guitar. She is smiling and looking towards the camera. A microphone on a stand is positioned in front of her. The background is a library with tall bookshelves filled with books.

CREAT

A woman with dark hair, wearing a white t-shirt and a grey patterned sarong, is sitting on a metal chair. She is smiling and looking towards the camera. A microphone on a stand is positioned in front of her. The background is a library with tall bookshelves filled with books.

**VITY
IN THE CITIES**

INDONESIA
THE C20 LIBRARY & COLLABTIVE
SURABAYA

Thư viện C20 library & collabtive, Surabaya, Indônêxia

TÓM TẮT

KATHLEEN AZALI

LIÊN HỆ

Kathleen Azali

C20 library & collabtive

Jl. Dr. Cipto 20

Surabaya, Indonesia 60264

ĐTDD: +65 – 86.57.56.59

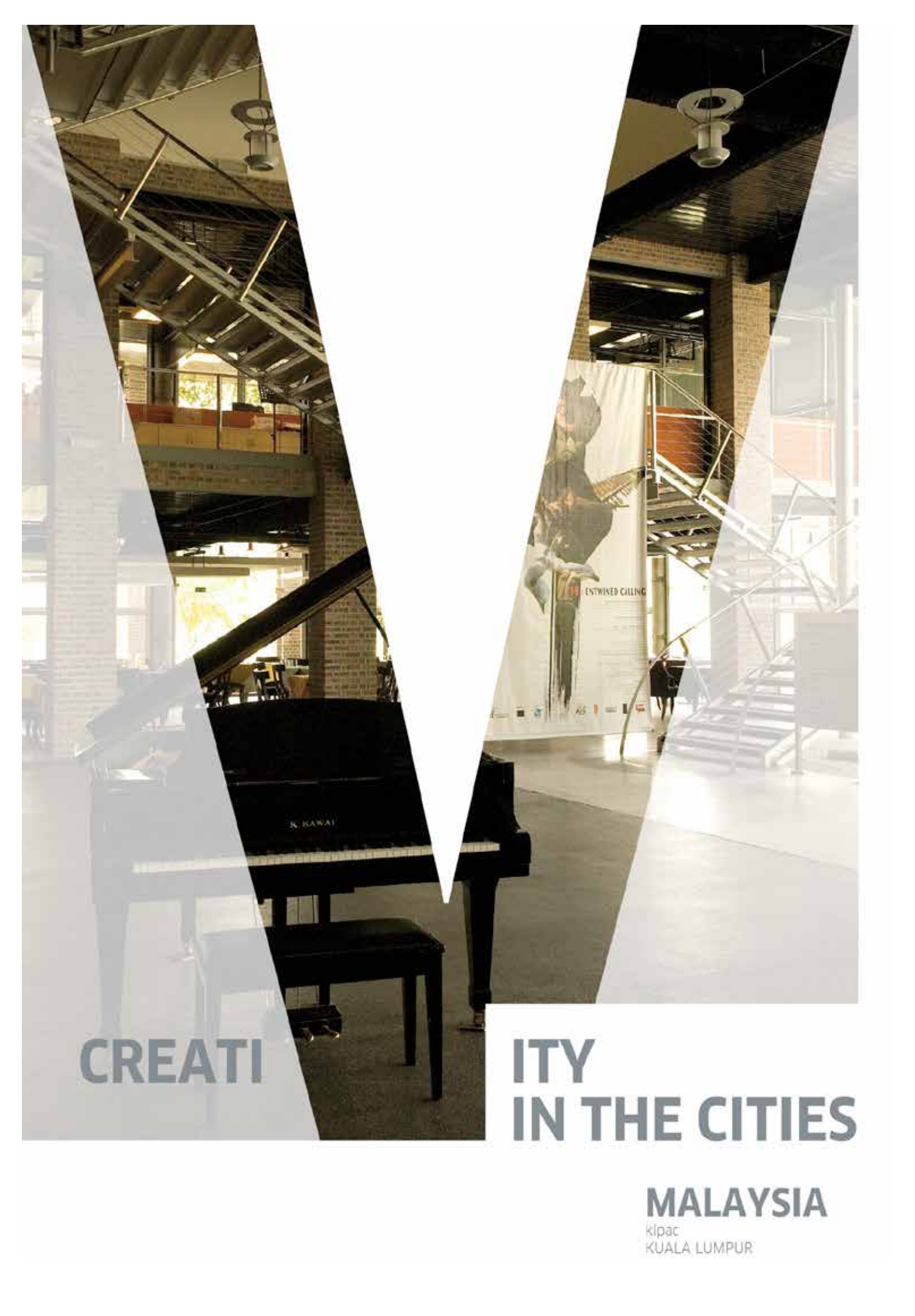
Email: k.azali@c2o-library.net

Website: <http://c2o-library.net>

C20 library & collabtive là một công trình thư viện kiêm không gian cộng tác độc lập phục vụ việc học hỏi, giao lưu, sáng tạo, ra đời năm 2008 tại Surabaya, Indônêxia. Thư viện này có vô số các tuyển tập sách báo, phim ảnh tổng hợp cũng như nhiều nguồn thông tin khác. Mục tiêu của chúng tôi là thúc đẩy sự hợp tác, nghiên cứu đa lĩnh vực giữa các thành viên, nghệ sỹ, sinh viên, nhà nghiên cứu và đông đảo công chúng, nhằm hướng tới một xã hội mở, biện chứng, tự do hơn.

Hoạt động của chúng tôi bao gồm phát hành sách, tổ chức nói chuyện, chiếu phim, hội thảo, tham quan đi bộ quanh thành phố, nghiên cứu thực nghiệm v.v. C20 cũng là điểm phân phối các loại sách, báo, tạp chí hiếm, các ấn phẩm, văn hóa phẩm khác.

Ngoài ra, C20 còn cho thuê chiếu phim, tổ chức các hoạt động thảo luận và các chương trình đặc biệt/cá nhân khác. Gần như mọi hoạt động ở đây đều mở cửa cho công chúng và không thu phí, dù chúng tôi luôn hoan nghênh mọi sự đóng góp, hỗ trợ đối với thư viện. Để mượn ấn phẩm của thư viện cần có thẻ hội viên.

CREATI

ITY
IN THE CITIES

MALAYSIA

klpac
KUALA LUMPUR

klpac: Trung tâm Nghệ thuật biểu diễn Kuala Lumpur

MARK BEAU DE SILVA &
MUDZAFAR SANUSI AKA MUDZ

TÓM TẮT

LIÊN HỆ
Mark Beau de Silva & Mudzafar Sanusi aka Mudz
Jalan Strachan
Sentul, 51100 Kuala Lumpur
WP Kuala Lumpur, Malaysia
ĐTDD: (+60) 3-4047 9010
Internet: www.klpac.org
Facebook: [https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/TheKualaLumpurPerformingArtsCentre)
TheKualaLumpurPerformingArtsCentre

Trung tâm Nghệ thuật biểu diễn Kuala Lumpur: Một biểu tượng văn hóa, nghệ thuật và địa điểm lịch sử với kiến trúc từng nhận được giải thưởng

Năm 1995, hai con người đã làm nên lịch sử với việc xây dựng nhà hát do tư nhân sở hữu, điều hành đầu tiên của Malaixia nằm ngay bên dưới quảng trường Dataran Merdeka lâu đời. Họ là Faridah Merican và Joe Hasham. Nhà hát có tên gọi The Actors Studio @ Plaza Putra. Sau đó đến năm 2003, một trận lũ quét đã nhấn chìm Kuala Lumpur, hủy hoại hoàn toàn tầng hầm của The Actors Studio. Chính từ thảm họa này mà Trung tâm Nghệ thuật biểu diễn Kuala Lumpur (klpac) ra đời. Cộng đồng nghệ thuật cần một ngôi nhà mới... và thế là lịch sử một lần nữa được viết lại. The Actors Studio, Công ty YTL và Yayasan Budi Penyayang hợp tác xây dựng klpac, trung tâm nghệ thuật tổng hợp đầu tiên của đất nước, dưới hình thức một tổ chức phi lợi nhuận, khánh thành vào tháng 5/2005. Kể từ đó, đây không chỉ là nơi quản trị của cộng đồng nghệ thuật và nơi lưu trú của các đoàn nghệ thuật nước ngoài mà đã trở thành nhân tố chính duy trì đời sống văn hóa, nghệ thuật của Malaixia. Công trình cao 4 tầng này có diện tích 7.600 m2, gồm một nhà hát chính 504 chỗ ngồi, một nhà hát thử nghiệm 200 chỗ ngồi, 10 studio, rạp chiếu phim độc lập IndiCine, một xưởng làm hậu cảnh cũng như một quán cà phê và một quán bar. Tóm lại, đây vừa là một biểu tượng văn hóa, nghệ thuật, vừa là một địa điểm lịch sử với kiến trúc tuyệt đẹp, từng được nhận Giải thưởng của Hội Kiến trúc Malaixia về thể loại Tu bổ Tái tạo. Quả thực, không có nơi nào giống như klpac.

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT
FINE ART PUBLISHING HOUSE

Chịu trách nhiệm xuất bản Publishing Authority

Giám đốc / Director
ĐẶNG THỊ BÍCH NGÂN

Biên tập NXB Editor of Publishing House

NGUYỄN TRÍ DỪNG

Biên tập của đối tác Foreign Language Editing

MICHAEL WAIBEL, LEIGH ANN CHOW & MONIQUE GROSS

Trình bày Graphic Layout

MICHAEL WAIBEL & NGUYEN HUYEN TRANG

Theo dõi in Production Supervisor

NGUYEN HUYEN TRANG

MÃ ISBN ISBN NUMBER

ISBN: 978-604-78-4046-5

KHỔ 20,5 CM X 29,5 CM TẠI
CÔNG TY TNHH & DVTM IN PHÚ THỊNH
(LÔ B2-2-5 KHU CÔNG NGHIỆP NAM THẮNG LONG, TỪ LIÊM, HÀ NỘI)

QĐXB SỐ: 659-2016/CXBIPH/02-14/MT;
IN XONG VÀ NỘP LƯU CHIẾU QUY I, NĂM 2015.

TOÀN CẢNH TRIỂN LÃM
"SÁNG TẠO VÀ PHÁT TRIỂN ĐÔ THỊ"
INTERNET:
[HTTPS://WWW.FLICKR.COM/
PHOTOS/23925432@N07/
SETS/72157648543310396/](https://www.flickr.com/photos/23925432@N07/sets/72157648543310396/)